

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 20 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 9 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyre csak helyben és előlét 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szerkesztési Osztály
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 22.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 702. Kiadóhivatal 703.

A kancellár Budapesten.

Budapest, április 8.

Holnapután — pénteki napon — nagyon előkelő idegenhez lesz szerencséje a magyar székesfővárosnak: a monarchia külügyminisztere, Aehrenthal Lexa Lajos, a nagyhatalmu kancellár szives látogatásával tisztel meg bennünket. Minek köszönhetjük ezt a kivételes, ritka örömet, egyelőre nem tudjuk, a kancellár ur csak akkor szokott minden jövése-menése igazi jelentőségéről beszámolni, amikor a számát prezentálja. Egy bizonyos: a ritka kivételes öröm nem ingyen kegye a sorsnak, valamit okvetetlenül fizetünk érte, vagy pénzben, vagy békességben, vagy államiságunk fejlődésében. Erre nézve garancia a nagyon előkelő idegen ur személyes hajlandósága és hivatala.

Személyes hajlandóságát tekintve Aehrenthal telivér osztrák diplomata, ami azt teszi, hogy mihelyest átlépi a Lajthát, kétfajta okulárét rak föl a szemére. Egy feketét és egy kicsinyítőt, hogy rajtuk keresztül lehető sötétben és lekicsinyítve lássa közviszonyainkat, nemzeti aspirációinkat s mindazt, ami a mi óhajtásunk, a mi érdekünk.

Hivatalát tekintve pedig mondottuk már, mi a hozzánk érkező előkelő idegen állása és rangja: kancellár. Ne mondja senki, hogy ezt a hivatalt a magyar közjog nem ismeri. A magyar történelem sok keserű tanúsága ismeri, sőt ismeri az élet még ma is, mert a keze-

nyomát ott látja minden jelentősebb eseményben s ez a szomorú valóság erősebb, mint a törvény holt betűje. Minden külügyminiszternek, akit mint illet czikkelyez be a magyar közjog, van még más, a külügyminiszteri hivatásnál fontosabb méltósága: ő a császári ház minisztere, a felséges uralkodó család belső bizalmasa, tanácsadó titoknok. Ez a méltóság pedig, akár ismeri a mi alkotmányunk, akár nem, fontosabb, mint bármelyik más czéggjegyzett köztisztviség. Az, aki szimplán és egyszerűen miniszter, kettős felelősség mellett, kettős bizalomtól függ, állásában csak addig marad meg, amíg egyformán megérdemli a király és a törvényhozás jóakarátát. Áll ez a közös miniszterekre is, mert hogyha nehezebb és körülményesebb is a módja annak, hogy akár az egyik, akár a másik állam törvényhozó testülete vele szemben a maga ellenőrző hatalmát érvényesítse, mód és alkalom még is adatott ennek az ellenőrző hatalomnak a kifejtésére.

A kancellár, a császári ház minisztere azonban más. A közvéleménytől nem fél, a törvényhozó testületekkel nem törődik: rangja, méltósága csak egy forrást s ezért egy cél, egy szentséget ismer: a császári akaratot. Munkája nem a napvilágon folyik, hanem a kandi szemektől jól elzárt titkos szobákban. Itt adja felelőtlen jótanácsait, itt veszi át a legfelsőbb parancsolatokat. Kinn a világ előtt alkotmányos külsőségek köntösébe

öltözik, úgy viselkedik, mint egy felelős, a népakarattól függő miniszter. Valójában pedig addig, amíg az uralkodói kegy verőfényében sütkérezik, fűtül minden népakaratra, minden nemzeti képviselőre, hiszen ő mindezeknél nagyobb és hatalmasabb ur, mert ő a — kancellár.

Ebből a nézőpontból tekintve, Aehrenthal viselkedésében sok minden érthetővé válik, ami eddig érthetetlennek látszott. Meg lehet érteni, hogy a magyar törvényhozásnak is felelős külügyminiszteri hivatalában miért negligálja ez az ur olyan szuverén göggel a mi érdekünket, a mi akaratunkat. Azért, mert nagyobb méltóságában fölolvastja a kisebb méltóságát s akkor is, amidőn tulajdonképpen alkotmányos miniszternek kellene lennie, nem az állami érdek fizetett szolgálója, hanem exczellenciás ur és kancellár. A császári ház szerződött mindenese, aki a nemzeti akarat helyett a felséges család érdekét tartja szem előtt. Többé-kevésbé minden külügyminiszter ilyen, más szerencsésebb országban azonban az uralkodó család maga is a nemzet gyarapodásában keresi a maga jövőjét s ezért nem válik olyan szembeötlővé a külügyi politika familiáris jellege. Nekünk jutott az a kétes szerencse, hogy olyan uralkodó-házunk legyen, amelyik egy másik állam fejlődéséhez fűzze a maga sorsát. Másutt a legtöbbször egy uton jár a nemzeti érdek és a dinasztikus érdek; nálunk gyászos hagyó-

A t. Házból.

1. Jön a vakáció!

A képviselőház a vakációt óhajtja. Miniszter, honatya, a parlament tisztviselői kara, a nagy szolgaszemélyzet mind megunta már a hiábavaló tereferét és akik borraivalót adnak, meg akiktől kérnek, egyaránt hajlandók egyidőre lemondani a tevékenységről. Mindennapra érkeznek szabadságkérő levelek olyanoktól, akik egybeült hasznosabban vagy olcsóbban tölthetik az időt. És egymás hátán át tolonganak előre, akik el akarnak helyezkedni s a több nap, mint mandátum elvével igyekeznek kicsikarni sine cura Hungaria országaiban a semmivétessel, de jó fizetéssel járó állásokat. Közeledik a vakáció... A szép húsvét várásának reményeivel telnek meg a lelkek, míg a választók csoportos felvonulása sürőbbé válik, hogy az ő kis ingyen budapesti mulatozásait bekasszálják akár a duggazdag képviselőn, akár az inséges mandátum-tulajdonoson, akinek minden földje, vagyona, egzisztenciája, bekebelezhető járandósága az a foglaltatási alany, mely a képviselőház pénztárából szokott kiutalványozva lenni.

De virágos a karzat. Szép hölgyek bokrétaí sorakoznak egymás mellé s a könnyebb sorsu honatyák szemelgetnek közöttük. Ebben a karzatban nyilvánul a közönség érdeklődése, ame-

lyek bizonyára nem a törvényhozási munkálattal akar megismerkedni, hanem részint partnereket keres a tavaszi szezonra és a nyári kirándulásokra, részint összeköttetéseket, esetleg pedig házasságra is gondol, mellette a húsvéti vakáció széthordaná a téli ismeretségeket.

Felváltva egymást, a masiniszták teljes gözzel igyekeznek előbbre vinni a parlament vonatát. A házszabályrevízióból már csak egy fejezet van hátra s a horvátok nem jelentkeznek és az oláhok végképp eltávoztak. Azt mondják, hogy a nemzetiségiek a jövő ülészakban az obstrukció abbahagyásáért megjutalmaztatnak s ha valamiféle pártszervezetet és programot tudnak csinálni, helyet kapnak majd a képviselőházi bizottságokban. Mások a bank körül buzgólkodnak, hirdetvén, hogy most a bank a legfontosabb s az keres legjobban, aki a nemzeti bankot keresi. A közigazgatási bejárás kezdődik, a szakértők kiválasztásával s miután a gyanúsítás a politikai fórumon olyan megszokott dolog, mint a mindennapi kávé, azt is lehet hallani, hogy a kormánytól pénzt kapnak azok, akik hajlítható szakértőket szereznek kívülről. (Mert ami belülről kerül, azzal anélkül is boldogulnak.)

Egyik félórán Justh Gyula nógatja a szónokokat, a másik félórán Návay Lajos veszi át a masiniszta szerepet. Az elintézendők egyszerűsítése céljából Kmety Károly előterjesztette a harmadik szakaszra vonatkozó módosítást,

amelylyel világosan kimondatik, hogy ujonczajavaslatok tárgyalására nem lehet kimondani a sürgősséget. A módosításhoz a kormány részéről gróf Andrássy Gyula is hozzájárult s ezzel tulajdonképpen el lett volna intézve a harmadik fejezet dolga. Mert hisz az első és második szakasz megszavazása után egyebet nem lehetne kívánni a harmadiknál. Minden megtörtént, ami megtörténhetett. Az öreg Szappanos Istvánt, kinek Kecskeméten bizalmatlanságot szavaztak, megéljenezte a teremben levő egyetlen disszidens, a lelkesedés-teleppel járó-kelő Nagy György. Bevonult az ellenzéki hadállás erősítésére Farkasházy Zsigmond, majd maga Molnár Jenő is. Több nem volt, se kicsi, se nagy. Tehát beszélt Nagy György, kontrázott Farkasházy és bölíngatott Szappanos. Vagy Farkasházy beszélt, Nagy György kontrázott, míg Szappanos hü maradt elveihez és ekkor is bölíngatott. Változatosság még annyi volt, hogyha Justh Gyula elnökölt, akkor Justh Gyula utasította rendre Nagy Györgyöt és Farkasházyt, ha pedig Návay elnökölt, akkor Návay tette ezt.

A balpártiak azonban meg voltak akadva, amikor Nagy Györgyötől is megvonták a szót és Farkasházyt is leölték. Mert volt nekik ötletük, bátorságuk, hidegvérük, tiszta krágljuk, óralánczuk, bőzentrágeriük, mindenük volt, csak szónokok nem.

De gingalló, szent ajtó, ha nincs só, kérj más

mány az, hogy ez a kettő állandóan szembekerül egymással.

Aehrenthal Lexa Alajos csakis így merészkedhetik arra, hogy külügyminiszeri méltóságában folytonosan érvényre juttassa ellenünk a maga személyes hajlandóságait. Ezért marad jámbor óhajítás mind az a sok nemzeti követelés, ami nálunk a külügyi politikával szemben fölmerül. Sőt akkor is, hogyha nem külügyi vonatkozású, hanem a legbelsőbb kormányzást illető nemzeti követelések merülnek föl ebben az országban, ezért mindannyiszor mer titkos aknamunkájával velünk szembe helyezkedni Aehrenthal, a kancellár.

Az érkező előkelő idegennek így nincsen okunk örülni holnapután, pénteken. Mert nem kell babonásoknak lennünk ahoz, hogy — az excellenciás kancellár érkezvén hozzánk — semmi jót se várjunk ettől az ominozus pénteki naptól.

Budapest, április 8.

A képviselőház holnap, csütörtökön délelőtt 10 órakor ülést tart, amelyen folytatja a házszabályrevízió harmadik pontjának részletes vitáját.

Az ülészakot berekesztik. A házszabályrevízió indítvány a képviselőház holnapi ülésén előreláthatólag tető alá kerül. Az indítvány megszavazása után, ami pénteken föltétlenül bekövetkezik, az ülészakot berekesztik. A második ülészak berekesztéséről és a harmadik ülészak megnyitásáról szóló királyi kézirat már megérkezett Wekerle Sándor miniszterelnökhöz. A királyi kézirat felolvasása után a képviselők husvétii vakációra utaznak szét és a megalakulást a Ház legközelebbi ülésére, április 29-ére halasztják. Erre vall az is, hogy Justh Gyula már nem szándékozik ezen az ülészakon elnökölni. A Ház elnöke ma délután el is utazott Hódmezővásárhelyre, hogy jelen legyen Spilka Antal főispán holnapi beiktatásán. Justh Gyula innét tornyai birtokára utazik, ahol a husvétii ünnepet fogja tölteni. Az új ülészak megnyitása napján hozzáfog már a Ház az alakulási munkálatokhoz. Megválasztja az al-elnököket és a jegyzőket. A bizottságok megválasztása harminczadikára marad. A megalakulás alkalmából a balpárt kéri, hogy a pártok számára is biz-

tosítsanak egy jegyzői állást és helyet a különböző bizottságokban. A balpárt a képviselőház háznagyával is tárgyalásokat folytatott aziránt, hogy a párt részére az üléssteremben külön helyek jelöltesse ki. A tárgyalások eredményre vezettek, amennyiben a háznagy a párt részére a balközép hátsó padrait engedte át. Az alakulás befejezése után a Ház nyomban hozzáfog a költségvetés tárgyalásához.

A külügyminiszter Budapesten. Báró Aehrenthal-Lexa Alajos közös külügyminiszter e hó 10-én pénteken déli egy órakor Bécsből Budapestre érkezik. A külügyminiszter ez alkalommal Wekerle Sándor miniszterelnökkel s a kormány több tagjával, első sorban Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszterrel lép érintkezésbe. Bécsi jelentés szerint báró Aehrenthalnak budapesti látogatása udvariassági aktus, amennyiben a külügyminiszter viszonzni akarja a magyar miniszterek látogatásait, amelyeket egy év óta nem tudott viszonzni elfoglaltsága miatt. Magától értetődik, hogy Budapesten a közös külügyminiszter a politikai kérdésekről is tanácskozni fog a magyar kormány tagjaival s ezeken a konferenciákon fogják megállapítani a delegációk összehívásának idejét s a munkaprogrammot. A magyar kormányhoz közel álló körökben megerősítik azt a hírt, amelyről már megemlékeztünk, hogy a közös külügyminisztert semmiféle különös misszió nem hozza ide és reszortügyekben tárgyal csupán. Másrésztől azonban ma is azt hangoztatják, hogy a külügyminiszter igen fontos politikai ügyek elintézése végett jön ide. Wekerle miniszterelnökkel való tanácskozása során természetesen szó lesz a delegáció összehívásáról is és megvitatják, hogy májusra össze lehet-e hívni a delegációt, de inkább a katonai kérdések és egyéb politikai kérdések kerülnek színyegre a tanácskozás során. Ez az ellentétes felfogás nyilvánul meg az osztrák politikai körökben is. A bécsi lapok szintén beszámolnak erről. Így a látogatásról a „N. Freie Presse” a következőket írja:

A külügyminiszter budapesti utjának az a célja, hogy a magyar kormány több tagjával több, a tárczájába vágó kérdésben, így több kereskedelmi szerződés tárgyában megállapodásra jusson. A külügyminiszter utazását némelyek azzal indokolják, hogy a tiszti fizetések fölemelése tárgyában akar a magyar kormánnyal megállapodni. Ez a föltevés azonban teljesen téves. Mint jól informált helyről jelentik, a hadügyminisztérium és magyar kormány között a tiszti fizetésemelések tárgyában folynak ugyan tárgyalások, de ebben a kérdésben a külügyminiszternek semmi szerepe nincs. Arról sem lehet szó, hogy

a látogatás a legközelebbi delegációs ülészak terminusának a megállapítását célozza, minthogy az csak akkor válik aktuálissá, ha a tiszti fizetések dolgában a hadügyminiszter és a magyar kormány között megállapodás jönne létre. Ez esetben is előbb közös miniszteri tanácskozásnak kell megelőznie a kérdésnek a parlamentek elé való állítását. Amellett azonban feltehető, hogy ez alkalommal a külügyminiszter és a magyar államférfiak közt nemcsak egyes reszort-kérdések kerülnek szóba. Kossuth Ferencz legutóbbi kihallgatása és a közös minisztereknél való látogatásai alkalmával számos fontos, Magyarország jövőjéről politikai helyzetére esetleg elhatározó kérdések kerültek színyegre, amelyek természetesen beható tárgyalásokat tettek szükségessé.

A „Zeit” így ír a külügyminiszter látogatásáról:

Az osztrák delegátusok tudvalevőleg azt kívánják, hogy júniusban üljön össze a delegáció és határozatot hozzon a tiszti fizetésemelés és legénységi zsold dolgában. A külügyminiszter annak idején hozzájárult a kívánsághoz s most azért utazik Budapestre, hogy a magyar politikai körök álláspontját a tervezett nyári ülészak dolgában megismerje. Más oldalról kétségbevonják, hogy a külügyminiszter a tiszti fizetések miatt lépne érintkezésbe a magyar kormány tagjaival. A látogatás célja egyes reszort-ügyek, különösen a kereskedelmi szerződések megbeszélése.

Félhivatalosan jelentik: Egy este megjelenő napilap báró Aehrenthal-Lexa Alajos külügyminiszternek péntekre tervezett budapesti utját kapcsolatba hozza Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternek mult heti királyi audienciájával és a külügyminiszternek, mint állítólagos homo regiusnak Budapestre érkezéséhez a legkülönbözőbb politikai híreszteléseket fűzi. Ezekkel a valótlanosság bélyegét magukon viselő közlésekkel szemben a Magyar Tudósító-társaság helyről felhatalmazták annak kijelentésére, hogy mindezek nem egyebek, mint egy mindenben szenzációt kereső elmének teljesen alaptalan kombinációi.

A bankbizottság ülése. A bankbizottság albizottsága április 9-én nem délelőtt 12 órakor, amint az hirdetve volt, hanem délután 5 órakor a képviselőház I. számú termében tart ülést. A bankbizottság maga ugyanaz nap délután 6 órakor tart ülést a képviselőház I. számú termében. Ezt megelőzőleg fél 6 órára a bizottsági tagok bizalmas értekezletre gyűlnek össze. A holnapi ülésen állapítja meg a bizottság azoknak a szakértőknek névsorát, akiket az önálló bank felállításának módozataira nézve meghallgatni

tó... átédessgették a szocziálista Mezői Vilmost, aki aztán beszélt helyettük, amíg egy óra lett és az interpellációk következtek.

Nagyot sóhajtottak... Csak már jönne az a vakáció. A kormánypártiak aképpen tippelnek, hogy a pénteki napon kimerül a balpárt s akkor kezdődhetik a szünet.

De a balpártiak vakariák a fejüket:

— Mivel győzzük mi péntekig? Miről beszélünk péntekig, hogyha az elnökök annyira szigorúak, hogy még a cserebogarak halhatatlanságáról való elmélkedést sem engedélyezik.

* * *

II. Cseréparabok.

Knety Károly a mai parlamenti ülésen a függetlenségi balpártot véletlenül párttörődéknek találta nevezni. Arról volt szó, hogy a katonai kérdéseket miért veszik ki a házszabályrevízióból ama tárgyak közül, amelyekre sürgősséget lehet indítványozni. Elmondta, hogy a revízió tervezetében magában benne van a kivétel értelme s a külön megjelölés csak nagyobb megnyugtató czéljából történik és nem a balpárti párttörődék kedvéért.

— Ez nem törődék, hanem ez párt! — kiáltotta hevesen Farkasházy Zsigmond.

— Igen! Igen! Külön párt! Herkules-párt!

A tiltakozásra és újabb elnevezésre hangos derűtség volt a válasz.

Külön párt, persze. Mert ha arra pályázik, hogy átvegye a kormányt, akkor nem akarja miniszteri székhez juttatni a más pártok tagjait. Külön párt, mert külön elnöke is van, külön vacsorázó helye és külön gusztusa.

Hanem hogy Herkules-párt legyen — ez már nevezetesebb, újabb. Herkules, aki erős volt és az összes lehetetlen munkákat elvégezte.

A balpárti Herkulesek is elvégezik a lehetetlent, a szalmacséplést suly nélküli hadaróval.

De az igazi Herkules-munkát akkor végeznék, ha a válaszon jobban meggyőződésre térnének és mégis csak törődéknek vallva magukat, viszatérnének a függetlenségi pártba.

A szerb kereskedelmi szerződések miatt interpellált Polit Mihály. Ugy tett, mint hogyha az ő speciális feladata volna Szerbia ügyei felett örködni.

Annál inkább feltűnt a derék Polit Mihály tájékozatlansága. Az öreg még azt se tudta, hogy Szerbiában válság van és Péter király amostani kormánnyal szemben a kereskedelmi szerződések mielőbbi finalizálása mellett foglalt állást s inkább elmozdítja a kormányt, semhogy tervei megfússuljanak.

Fogalma se volt Politnak róla, hogy ez az esemény minő fordulatot jelent Szerbia politikájában.

Minő fordulat, hogy egy kormányuk az

ágenskedése megszűnik. Mert fogja magát Péter király és a kormány helyett ő intézkedik.

Mi lesz ebből, ha így folytatódik. Hogy miniszternek lenni se lesz érdemes Szerbiában!

Talán ez esetben elvihetnék oda Polit Mihályt, aki annyira önzetlen, hogy inkább nem tájékozódik az ügyek állása felől, csakhogy ne kelljen tárgyalagosnak lennie.

A rendjelek eskümintáit és a titkos tanácsosi esküt bírálta ma Nagy György abból a szempontból, hogy aki ezeket az esküket leteszi, nem lehet hü fia hazájának, mert hűségét esküdött az uralkodójának.

Ha tréfa nem lenne, felségsértés volna. Hisz az uralkodó, aki megesküszik az alkotmányra, nem avathat hívei sorába férfiakat, akik alkotmányellenes esküt tennének és maga az eskü sem maradhatna egy percig sem érvényben, mihelyt kitűnnék, hogy a nemzettel szembe helyezkedik, aki annak tartalmát elfogadja.

Wekerle nyomban tisztázta a kérdéseket és pedig leginkább azzal a kijelentéssel, hogy a kíváncsiakat szívesen látja és megmutatja az esküszöveget.

Többen el is indultak megnézni.

De mennyivel többen és mennyivel szívesebben mentek volna nem megnézni az esküszöveget, hanem letenni — látatlanba.

íván. Pótolják. Jónap n. közönsé. latkozat. gyar je. ját és l. ból a fe. fogja m. rülbelül. bizottság. megmar. van vev. méből e. keresked. tagjai k. kérni. de. gonddal. zotság n. egyetem. a tudom. kérdések. eléggé ti.

Kossuth Ferencz ke. lenségi p. kezdő vál. vettem a. dásának. ben, akik. ségiek ak. ják tudni. veink és. és bizalm. nak kincs. tántoritan. lenségi p. rülésre le. legyen O.

A horvát bá. zett és k. Josipov. szasan be. ságiróknak. közigazga. A politika. és a polit. felé a hor. kereste. W. körülbelül. a minisz. jóváhagyta.

Justh se. slóház el. zott, hogy. vásárhelyi.

Mezős. Béla földn. tése alkalm. kes és sz. Aznap, an. ahol népsz. nek örven. ték fel és t. állatorvos. állatorvos. és különbö. müket az. csolták sze. sága fákl. tere. Zenes. Béla állam. éneke után. főjegyző ü. vánult szer. vakban kö. A szerenád. dísztermébe. dezett társ. százan vett. ger Ignác. mán Dezs. szében élte. lőjét, Me. Béla állam. len szavakk. ban oly szé. A lakomán. kesen fogad.

íván. Az első névsort mindenestre később még pótolják. A szakértők meghallgatása körülbelül egy hónap múlva (május közepe felé) veszi kezdetét. A közönség nagy érdeklődéssel néz a szakértők nyilatkozatai elé, akikkel most kizárólag az önálló magyar jegybank felállításának legcélszerűbb formáját és legalkalmasabb módozatait vitatják meg, abból a feltevésből kiindulva, hogy a törvényhozás ki fogja mondani a magyar jegybank felállítását. Körülbelül 20-ra volt tervezve a szakértők száma, a bizottság valószínűleg ezen szám kereteiben fog megmaradni. A horvát pénzügyi körökből is terve van véve két szakértő meghallgatása, valamint Fiuméből egy, Budapestről a nagy bankok, az ipari és kereskedelmi élet és gazdasági egyesület vezető tagjai közül szándékozik a bizottság többeket felkérni, de e mellett a vidék képviselőire is megfelelő gondtal kíván lenni. Külföldi szakértőket az albizottság nem javasol meghallgatni. De Földes Béla egyetemi tanár a maga részéről kérdést fog intézni a tudomány több európai hírvé művelőéhez bizonyos kérdésekre nézve. Habár a tudományos álláspont eléggé tisztázva van már minden irányban.

Kossuth Ferencz a kecskemétiékhöz. Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter a kecskeméti függetlenségi párt gyűlésének üdvözlő táviratára a következő választ küldte: Megnyugvással és köszönettel vettem a kecskeméti párt bizalmának és ragaszkodásának jelét és elítélő nyilatkozatát azokkal szemben, akik nálamnál jobb hazafiak és jobb függetlenségi akarnak lenni és akik nálamnál jobban akarják tudni, hogy mikor és mit kell csinálni dicső elveink és hazánk szolgálatában. Kecskemét szeretetét és bizalmát köszönöm, nekem, pártunknak és hazánknak kincse e bizalom, ne is engedjék magukat megtántorítani azok által, kik elhagyják a nagy függetlenségi párt zászlaját éppen akkor, mikor a tömörülésre legnagyobb szükség lenne. A magyarok Istene legyen Önökkel. Kossuth.

A horvát bán Budapesten. Báró Rauch Pál horvát bán, ma reggel Zágrábról Budapestre érkezett és kora délelőtt a képviselőházban fölkereste Josipovich Géza horvát minisztert, akivel hosszasan beszélgetett. Báró Rauch kijelentette az újságíróknak, hogy több vasuti, pénzügyi és különféle közigazgatási ügyek elintézése végett jött Budapestre. A politikai helyzet Horvátországban nem változott és a politikai ügyekről nincs is jelenti valója. Dél felé a horvát bán a horvát miniszterrel együtt fölkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt és vele körülbelül egy óra hosszat tanácskozott. Jelentéseit a miniszterelnök tudomásul vette és intézkedéseit jóváhagyta. A bán ma este visszautazott Zágrábra.

Justh Gyula utazása. Justh Gyula, a képviselőház elnöke ma délben Hódmezővásárhelyre utazott, hogy résztvegyen Spilka Antal hódmezővásárhelyi főispán beiktatásán.

Mezőssy Béla államtitkár ünneplése. Mezőssy Béla földmívelésügyi államtitkár legfelsőbb kitüntetésével a lakóhelyén, Ujfehértó községben lelkes és szíves ünnepek keretében üdvözölték. Aznap, amikor az államtitkár kerületébe érkezett, ahol népszerűségnek, nagy tiszteletnek és szeretetnek örvend, a különböző testületek képviselői kereset fel és tisztelegtek nála lakásán. A szabolcsmegyei állatorvosok küldöttsége nevében Czilli György állatorvos mondott üdvözlő beszédet, majd a község és különböző egyesületek képviselői fejezték ki örömeiket az államtitkárért kitüntetés felett és tolmácsolták szerencsekívánataikat. A község egész lakossága fátylasmenetet rendezett Mezőssy tiszteletére. Zeneszó mellett érkezett a menet Mezőssy Béla államtitkár lakása elé, ahol a helybeli dalegyütés éneke után az államtitkár Balogh Lajos községi főjegyző üdvözölte lendületes beszédében. A megnyilvánult szeretet és ragaszkodás kifejezését meleg szavakkal köszönte meg Mezőssy Béla államtitkár. A szerenád után az ünneplő közönség a városháza dísztermében az ünneplő államtitkár tiszteletére rendezett társaslakomára gyűlt össze. A lakomán több százan vettek részt. Az első felköszöntőt Grünberger Ignác igazgató mondotta a királyra, majd Kálmán Dezső ev. ref. lelkész tetszéssel fogadott beszédében élte a kerület közszeretében álló képviselőjét, Mezőssy Bélát. Az üdvözlésre Mezőssy Béla államtitkár határozottan válaszolt, közvetlen szavakkal köszönte meg választóinak az irányban oly szépen megnyilvánult bizalmát és szeretetét. A lakomán még számos felköszöntőt mondottak. Lelkesen fogadták Szabó László és Nagy Ambrus

szép felköszöntőt, amelyekben a hajduvárosok képviselőit ünnepelték Mezőssy Bélát. A lefolyt ünnepség alatt Ujfehértó zászlódszót öltött.

A veradó: sérthetetlen.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, április 8.

A képviselőház ujonczmegajánlási joga, a közös ügyekről és az Ausztriával egyezményes ügyekről való határozás joga: oly nagy fundamentális jogai az országgyűlésnek, hogy ahhoz még a házszabályrevízió sem nyulhat. Ezt fejtegette ma Kmety Károly, mikor a házszabályrevízió vonatkozó indítvány harmadik szakaszához módosítást nyújtott be, amely módosítás szerint az új házszabály az ujoncztvényre és a közös ügyekről szóló törvényekre nem vonatkozhatik. Hangsúlyozta Kmety, hogy a Nagy-féle indítvány eredeti koncepciójában is szolgálta már azt a célt, csak hogy a szükségesnek látta, hogy a kissé homályos fogalmazás világos és félre nem érthető legyen. Andrassy Gyula teljes mértékben hozzájárult Kmety főfogásához és elfogadásra ajánlotta módosítását. Ez volt a mai ülés legjelentősebb eseménye.

A következő szónok Nagy György volt, aki a vívmányt (Kmety módosítását) a balpárt heroikus küzdelmének tulajdonította. Persze, nevettek a hárijánoskodáson; Nagy György maga sem vette valami komolyan opozícióját, mert minduntalan eltért a tárgytól és így természetesen megvonták tőle a szót. Ebből, mint rendszeren, házszabályvitát kovácsoltak. Farkasházy úgy vélekedett, hogy az elnök más bánásmódban részesíti a balpártot és másban a többséget. Még a gyorsiroda-főnökre is átragadt ez a szellem, mert ez nem akarta neki megmutatni Nagy György beszédét. Az elnök igazat adott a gyorsiroda főnökének, a másik állításért pedig rendreutasította Farkasházyt. Még Mezősi Vilmos beszélt a harmadik szakaszhoz és azután áttértek az interpellációkra.

Hoffmann Ottó valami Rákóczi-album körül üzött visszaéléseket tett szövé; míg Beniczky Ödön egy rózsahegy gyár egészségtelen víze miatt interpellált. A harmadik interpelláló Polit Mihály volt; a szerb kereskedelmi szerződés dolgában intézett kérdéseket a kormányhoz. A miniszterelnök azt válaszolta, hogy ezt a szerződést már megkötötték, még pedig oly értelemben, hogy mind a két fél érdekeit szem előtt tartották. Hogy mi lesz, ha a szkupstina ezt a szerződést nem fogja elfogadni, azt persze ő nem tudhatja. Ami a transzbalkáni vasut dolgát illeti, a magyar kormány helyesli ezt a tervet. Még az ellen is tiltakozott a miniszterelnök, mintha a magyar kormány nem gyakorolna befolyást a külügyek vezetésére. Wekerle választát a Ház helyesléssel vette tudomásul. Az utolsó interpelláció Nagy György volt. A titkos tanácsosok és a rendjel-tulajdonosoktól megkívánt eskü szövegét firtatta. Erre az interpellációra is válaszolt a miniszterelnök. Megmondotta, hogy a rendjeladományozás semmiféle esküvel sem jár. A titkos tanácsosok esküjének szövegét pedig akárki megtekintheti nála. Ez a szöveg sem az alkotmányból, sem a honpolgári köteleességekkel ellentétben nincsen. Hogy Nagy György óhaja szerint az erre vonatkozó aktákat a Ház asztalára tegye, erre nem vállalkozik; mert a nemzet nem aktákat, hanem komoly munkát vár az országgyűléstől és a kormánytól. A Ház ezt a választ is élénk helyesléssel vette tudomásul.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött d. e. 10 órakor. —

Elnök: Justh Gyula, később Návay Lajos.
Jegyzők: Hammersberg László, és Csizmazia Endre.

Az **elnök:** Megnyitja az ülést.
Napirend előtt Nagy György panaszkodik amiatt, hogy Rakovszky alelnök tegnap megvonta tőle a szót. Ezzel Rakovszky korlátozta az ő szólás-szabadságát. Kijelenti, hogy Rakovszky tegnap az elnöki székből erőszakosan megsértette a házszabályokat.

Az **elnök** Nagy Györgyöt rendreutasítja.
Nagy György: Ezt kötelessége volt kijelenteni.
Az **elnök:** Nekem is kötelességem volt rendreutasítani.

A házszabálymódosítás.

Kmety Károly: Előterjeszti a Nagy Emil-féle indítvány harmadik pontját kiegészítő módosítását. Nem tartja szükségesnek, hogy részletesen megokolja indítványát, amelyet az tett szükségessé, hogy a balpártiak az eredeti szöveget alaposan félreértették. Ezelőtt általánosságban voltak említve azok az ügyek, amelyek a revízió érvénye alá nem tartoznak, most pedig taxativé vannak felsorolva. Ez azért is helyes, mert a Nagy Emil-féle indítvány szokatlan közjogi meghatározásokat tartalmazott, amelyeket sietve ki kellett küszöbölni. Természetesen ez a többség akarataiból történt, — hiába hirdeti a disszidens töredék, hogy a nemzeti kormány és többség előtte hátrált meg. (Derűtség.) Aggodalma volt az ellen, hogy a végleges házszabályt a sürgősség alapján tárgyalják majd. Bizonyos azonban, hogy az egész házszabályra kiható revíziót a nemzeti kisebbség ellenére nem lehet még a sürgősség erejével sem keresztül hajtani. Szükséges továbbá, hogy a jövőben érvényes szabályokat ez az országgyűlés csinálja meg. Ezen az országgyűlésen pedig a nemzeti többség fog munkálni, amelyben ő rendületlenül bízik s bízik Szappanos pártjával szemben (a disszidensek tapsolják Szappanos Istvánt, aki helyéről felkelve bókol feljűk) a nemzet vezéreiben. Reméli, hogy a közös érdekű ügyek a végleges revízió érvénye alól is ki lesznek véve, mindaddig, míg a katonai kérdések a nemzeti követelések dolgában megfelelően rendezve nem lesznek. (Általános helyeslés.)

A Ház elrendeli Kmety Károly módosításának kinyomtatását.

Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter: T. képviselőház! Legyen szabad egész röviden a most beadott módosítvánnyal szemben álláspontunkat jelezni.

Kezdetül az a célzata volt a Nagy Emil-féle javaslatnak, hogy most, ideiglenesen kikapcsolja a sürgősség hatálya alól a katonai kérdéseket. Ez az intenció talán nem egészen szerencsésen — legalább az én felfogásom szerint nem egészen szerencsésen — lett szövegezve és ez félreértésekre adott okot. Voltak olyanok, akik azt mondták — és azt hiszem, hogy a szöveg szerint igazuk is volt (Ugy van! balfelől) — hogy ezen szövegezés mellett az ujonczialék megszavazására alkalmazható volna a sürgősségi intézkedés. Miután pedig a többségnek nem ez volt a szándéka és miután mindig helyesebb a teljesen világos szövegezés az olyannál, amely félremagyarázható; a magam részéről Kmety Károly t. barátom módosítványát szívesen elfogadom. (Élénk helyeslés.)

Kérem a t. Házat is, méltóztassék elfogadni. (Élénk helyeslés és taps.)

Nagy György: Gróf Andrassy Gyula mostani beszédéből is kiderül, hogy a katonai kérdések kikapcsolása egyedül a balpárt érdeme. (Kitoró nevetés a többségi pártokon, hosszantartó gúnyos éjénzés és zai.) Kmety Károlyban szólnak egy beszéde éb-resztette fel az aggodalmat. (Derűtség.)

Felkiáltások: A szerények pártja! Patent hazafiak!

Nagy György indítványozza, hogy a Kmety-féle módosítás megszövegezésére parlamenti bizottságot küldjenek ki, hogy továbbá a revízió érvénye alól a bankügyet is vegyék ki. Ezen túl egész sereg indítványt ad még be, amely az általános választástól kezdve, egész a katonai kérdések rendezéséig mindenféle nagy politikai és közjogi kérdéstről intézkedést sürget. Ezután a főrendiház szervezetéről beszél.

Az **elnök** megint, hogy ez nem tartozik a tárgyhöz.

Muzsa Gyula: Első csemetés! (Derűtség.)

Nagy György ezután az önálló bank szükségességét fejtegeti, mire az elnök másodsor is a tárgyhöz való visszatérésre figyelmezteti.

Farkasházy Zsigmond folytonosan közbekialtoz s itt azt kiáltja, hogy az első figyelmeztetés tévedés volt.

Az **elnök:** Farkasházy képviselő ur folytonosan szándékosan kötekedik az elnökkel. Ha tovább is így viselkedik, a mentelmi bizottsághoz fogja utasítani. (Általános élénk helyeslés.) Nagy György minden figyelmeztetés ellenére folyton másról beszél s nem a tárgyról, nincs az az elnök a világon, aki ezt meg-tírné. (Zajos helyeslés.)

Nagy György az elnök intézkedése ellen zúgódik, mire az elnök rendreutasítja. Nagy György ezután folytonos nagy zaj között tovább beszél.

Muzsa Gyula: Szavaj! el egy szép verset is, nagyon szép a karzat! (Derűltség, zaj.)

Nagy György: Az ilyen megjegyzések rontják a képviselői tekintélyt. Ne abban keressük méltóságunkat, hogy cifra ruhában járjunk, hanem hogy folytonosan dolgozzunk. (Derűltség, Zaj.) Nem bánja, ha senki sem hallgatja, megelégszik, hogy a belügy-miniszter figyel rá. (Derűltség.) Ezután a választói jogról beszél s képtelen örültségnek mondja a pluriális választói jogot. Kéri a Házat, hogy eltérhessen a tárgytól. (Nagy zaj; a Ház az engedelmet nem adja meg.) Akkor hát attér a tisztizetésekre kérdéseire. (Nagy zaj.)

Felkiáltások: Hát ez a revízióhoz tartozik?

Az elnök még egyszer figyelmezteti Nagy Györgyöt, hogy ne térjen el a tárgytól.

Nagy György az önálló magyar jegybank ügyét fejtegeti. Ha egy világnak is kell összeomlania, az önálló magyar jegybanknak 1911-re meg kell lennie. (Hujjaj! kiáltások.)

Az elnök (Náray Lajos, aki időközben átvette az elnöklést): Nagy Györgyötől a szót megvonja. (Élénk helyeslés.)

Farkasházy Zsigmond a házszabályokhoz kér szót. Azt mondja, hogy az elnökség pártok közt különbséget tesz.

Az elnök rendreutasítja Farkasházyt; ha így folytatja, megvonja tőle a szót s a mentelmi bizottsághoz utasítja.

Farkasházy Zsigmond: Nagy György beszédéről Fenyvessi gyorsírói főnöktől a gépirásos följegyzést kérte, Fenyvessi kijelentette, hogy csak az illető képviselőnek adja ki a beszédet, neki azonban nem.

Justh Gyula (képviselői helyéről): Nagyon helyesen cselekedte! (Helyeslés.)

Farkasházy Zsigmond: Kéri az elnököt, hogy bejelentést ne abból a szempontból bírálja el, hogy ő tette meg...

Az elnök: Több tiszteletre inti Farkasházyt s mert az folytonosan belevág a szavába, megfenygeti, hogy teljes szigorral jár el ellene.

Farkasházy Zsigmond: Attér a Nagy György esetére s fejtegeti, hogy Justh Gyula elnök tévesen figyelmeztette a tárgyra térésre Nagy Györgyöt. A szómegvonás méltánytalan és igazságtalan volt.

Az elnök: Farkasházy első bejelentését csak az elnök elnézéséből tehetta meg, mert az nem házszabálykérdés, hanem egyszerűen az ügyrendre tartozik. A gyorsíróda főnöke helyesen és szabályszerűen járt el, kötelessége volt a gépirásos kéziratok kiadását megtagadni. (Élénk helyeslés.) Ami pedig Farkasházy beszédének másik részét illeti, a vita eddigi folyása után fölmentve érzi magát, hogy az erről az oldalról jött támadásra válaszul s ezzel az elnöki tekintélyt kisebbítse. (Viharos ellenzés és taps; a disszidensek zúgólnak. Farkasházy nekivörösödve kiáltoz.) Tessék megtartani a szabályokat, mert különben az elnökség a legszigorubbán fog eljárni. (Élénk helyeslés.)

Ezután Mezőfi Vilmos beszélt a javaslat harmadik pontja ellen, majd szünet után az interpellációkra került a sor.

Az interpellációk.

Hoffmann Ottó egy könyvkiadó cég főnökeinek a Rákóczi-albummal üzött szédelgéseiről interpellálja a miniszterelnököt.

Benczky Ödön a földmívelésügyi miniszterhez intéz kérdést a rózsahegy cellulose-gyár szennyvízének levezetése dolgában.

A marha-kereskedelmi szerződés.

Polit Mihály a szerb kereskedelmi szerződésről terjeszt elő interpellációt. A szerb határ elzárása, ugymond, nagyon felszoktatta Magyarországon a husárakat s általában káros volt a fogyasztókra s a gazdákra egyaránt. Kéri a miniszterelnököt, alá van-e írva már a szerződés, mikor szándékozik a kormány a szerződést parlamenti tárgyalás végett előterjeszteni s mit tenne akkor, ha a szerb vagy osztrák törvényhozás a szerződést elutasítaná? (Zaj.)

Wekerle Sándor miniszterelnök nyomban felelt az interpellációra. Első sorban arra reflektál, hogy Polit nem ismeri a tanácskozási szabályokat, amikor szólónak egy régebbi válaszáról beszélt. Még azt is megjegyzi, hogy Politnak már kétszer felelt a külügyi interpellációjára. Legfeljebb csak ismétlésekbe bocsátkozhatott volna. De ebből azt a következtetést levonni nem lehet, hogy a magyar kormány nem gyakorol kellő befolyást a külügyek vezetésére. Majd így folytatja:

A t. képviselő ur azt mondja, hogy a szerb szerződés megkötésének politikai és gazdasági okai vannak. A politikai okok között fölemlítette azt, hogy a szerb-bolgár vámuniót mi kifogásoltuk. Engedelmet kérek, ez egy korábbi kormány munkájának műve volt ugyan, de talán természetesnek méltóztatik a képviselő urnak találni azt, hogy akkor, amikor mi akarunk szerződést kötni Szerbiával és mikor Bulgáriával szemben jogi álláspontunk az, hogy a berlini szerződés alapján a legtöbb kedvezmény bennünket megillet és mikor

ezen jogi álláspontot fentartani kívánjuk: akkor nem lehet közömbös mi ránk nézve, hogyha a mi hírünk és tudunk némi meglepetésszerűleg egy vámunió kötetik. (Igaz! Ugy van!) Tehát csak nagyon természetesen, hogy a kérdésnek ezen politikai részét nem negligáltuk. Azt is megengedem, hogy a szerb kereskedelmi szerződés megkötése más politikai jellegű kérdésekkel is összekötésbe volt hozva, mikor mi a kormányzatot átvettük. De én a t. Ház előtt már korábban kifejtettem — úgy tudom, éppen a t. képviselő urnak egy interpellációjára — hogy első feladatunk volt a szerződés megkötését politikai mellékzétől szétválasztani és azt tisztán gazdasági alpra fektetni. (Igaz! Ugy van!)

Ugron Gábor: Ugy van, Goluchovszkyt is megbuktattuk!

Wekerle Sándor miniszterelnök: Ennyire nem megyek, mint a közbeszólt t. képviselő ur, csak azt ismétlem, amit mondtam, hogy politikai vonatkozásokat elkülönítve, tisztán gazdasági alpra igyekeztünk az egyezményt fektetni; szóval gazdasági ténre tereltük át ezt a kérdést. (Ugy van!)

Ami a gazdasági okot illeti, hogy t. i. minálunk agrár-követelések vannak, ez áll és szerződés megkötésénél ezen agrár-követeléseket igyekeztünk, sőt kénytelenek voltunk érvényre juttatni, mert a Németországgal és Ausztriával fennálló állategészségügyi egyezmények szerint, ha a saját területünket nem biztosítjuk, akkor egészségügyi bajok esetén a mi marhakitvelünk is veszélyeztetve van nyugati irányban. (Igaz! Ugy van!)

Polit Mihály: Másként lehetett volna ezt csinálni. (Zaj.)

Wekerle Sándor miniszterelnök: Bocsánat, egy egyezményről igen bajos azt mondani, hogy másként lehetett volna valamit elintézni. (Halljuk! Halljuk!) Egy egyezség nem egy, hanem több féltől függ. Az ember tehát úgy igyekszik azt elérni, amint el tudja érni. Egy szempont vezérelt bennünket, az, hogy gazdasági érdekeinket a lehető legteljesebb mérvben megvédjük. (Helyeslés.) A t. képviselő ur azonban egy kissé fordítva állítja oda a dolgot. Igaz, hogy a kereskedelmi szerződés ellen Szerbiában is nagy ellentállást tapasztalunk és Ausztriában is sokan vannak, akik azt ellenzik, azonban Ausztriában nem úgy áll a dolog, mert nem az iparosok...

Polit Mihály: A gyárosok!

Wekerle Sándor miniszterelnök: ... nem is a gyárosok, hanem éppen a gazdák ellenzik azt. Amde ez a szempont közömbös ránk nézve. Azt hiszem, hogy mindenik fél érdekeinek kölcsönös megóvása mellett igyekeztünk a szerződést megkötni (Ugy van!) s azért, mielőtt a megkötött szerződésnek érvényrejutását egyik vagy másik fél megghusítani törekszik, a mindenesetre igen nehéz tárgyalások után létrejött szerződésnek megbuktatása előtt saját érdekében is nagyon fontolóra fogja venni, hogy hossz-szas tárgyalások eredményét esetleg kisszerű indokokból lehetetlenné tegye. (Igaz! Ugy van!)

A képviselő ur azt kérdi föllem (olvassa): „Aláíratott-e már a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződés? Aláírta-e a szerződést a magyar kereskedelmi miniszter is?” A szerződés, igenis aláíratott. Midőn aláíratott, egy felhivatalos közleményben a hirlapokban közzé is tettük, hogy aláíratott a szerződés. A szerződést aláírta a m. kir. kereskedelmi miniszter ur is.

Azt kérdi továbbá a képviselő ur (olvassa): „Milyen része volt Magyarországnak a szerződéses tárgyalásokban és a szerződés megkötésében?” Az a teljesen paritásos, az a minden tekintetben egyenlő-jogu része volt, amely a közöttünk fennálló vám- és kereskedelmi szerződés értelmében Magyarországot megilleti. (Élénk helyeslés.)

További kérdése a képviselő urnak (olvassa): „Mikor szándékozik a magyar kormány ezen szerződést parlamentáris tárgyalás végett előterjeszteni?” Ezen kérdést először önmagához és társaihoz intézhetné a t. képviselő ur (Derűltség.) és azon urakhoz, akik parlamenti normális tárgyalásainkat eddig legalább is kísélettették. (Ugy van! Zaj. Elnök cseppet.) Én tehát a képviselő urat utalom azon képviselő urakhoz...

Polit Mihály: Socius honoris!

Wekerle Sándor miniszterelnök: ... akik kísélettették a normális parlamenti tárgyalásainkat. Nagyon jól méltóztatik tudni, hogy ma törvényjavaslatokat be nem terjeszthetünk, mihelyt azonban az ur ülésszak megnyílik, szándékunk ezen szerződést a képviselőházzal elé terjeszteni. (Helyeslés.)

További kérdése a képviselő urnak (olvassa): „Mit szándékozik tenni a magyar kormány azon esetben, ha a szerb szkupstina vagy pedig a bécsi Reichsrath nem fogadná el ezen szerződést?” Ugyan t. képviselő ur engedje meg, hogy válaszul arra kérem, gondolkozzék egy kicsit ezen kérdése felett. (Helyeslés.) Ugyan kicsoda naivitás lenne részéről vagy a mi részünkről, hogy mikor egy szerződést azért terjesztünk elő, hogy azt elfogadtassuk s most, mielőtt azt előterjesztettük volna, mondanók meg, hogy mit fogunk tenni akkor, ha ez a szerződés el nem fogadtatik? Ha ez a szerződés elfogadtatni nem fog, álláspontunkat akkor fogjuk lelezni. (Helyeslés.)

Végül a képviselő ur egy, a szerb kereskedelmi szerződéssel összefüggésben nem álló kérdést intéz

hozzám ebben a szövegben (olvassa): „Milyen álláspontot szándékozik a magyar kormány a tervezett transzbalkáni vasutal szemben elfoglalni és miképpen szándékozik Magyarországot kereskedelmi érdekeit a vasuti iránynyal szemben megóvni anélkül, hogy a kis balkán-államok jogosult érdekei érintessenek?”

Burgyán Aladár: Ez a lólab! (Mozgás a középén.)

Wekerle Sándor miniszterelnök: Én fentartom magamnak azt, hogy a t. képviselő urnak a szandzsák-vasut ügyében hoztam intézett interpellációjára külön válaszoljak. Külön kell válaszolnom azért, mert válaszómban ki kell térnem nem annyira a hozzám intézett kérdésekre, mint inkább az azokat kísérő megjegyzésekre, amelyeket a t. képviselő ur tett.

A transzbalkáni vasutat illetőleg álláspontunk az, hogy miután mi kulturális missziót teljesítünk a Balkán-félszigeten, miután mi ott nem hódítunk sra indulunk, hanem a békés kibontakozás eszközeit keressük, nagyon természetes, hogy semmiféle olyirányú törekvést, amelynek civilizatórius jellege van és amely az általunk kitűzött célzt csak elősegítheti, akadályozni nem fogunk. Ennélfogva mi a balkáni transzverzális vasut ellenében sem foglalunk el ellenséges állást. (Helyeslés.)

Ez a vasut egyébként annyira embrióban van, hogy annak végpontjai sincsenek megállapítva és főiránya is kétes. Ennélfogva arra, hogy a létesítendő, de még meg sem jelölhető vasutal szemben miként fogjuk kereskedelmi érdekeinket megóvni, választ adni nem tudok. Én csak utalom a t. képviselő urat arra, ami a t. Ház minden tagja előtt ismeretes, hogy ugyanakkor, amidőn a szandzsák-vasutról nyilatkoztunk a külügyi költségvetés tárgyalásakor, a kormány nyilatkozatában egyuttal az is befoglaltatott, hogy egy transverzális irányt, amely Bosznián keresztül fogna vezetni az Adriai-tengerhez és amely, habár mint keskeny vágányú vasut, egy kis rész kivételével ki is van építve, ha a mi forgalmi érdekeink e mellett veszteséget nem szenvednek és megóvatnak, a magunk részéről is elősegíteni igyekezünk.

Kérem a t. Házat, méltóztatnék válaszómat tudomásul venni. (Élénk helyeslés.)

A titkos tanácsosi eskü.

Nagy György a valóságos belső titkos tanácsosi eskü ügyében interpellálja az öszkormányt. Kéri a kormányt, hajlandó-e a titkos tanácsosi eskü szövegét a kormányval megismertetni? Hajlandó-e ezt az esküt a magyar közjog értelme szerint megállapítani? Hajlandó-e a titkos tanácsosok esküjét úgy alakítani, hogy a titkos tanácsosok nemzeti hűsége és törvény iránti kötelessége megóvassék? (Helyeslés a disszidenseknél.)

Wekerle Sándor miniszterelnök: T. képviselőházi! Ujabbn mindinkább találkozunk, különösen a hirlapok hasábjain azzal a váddal, hogy egyes kintütetésekkel olyan eskük vannak egybekötve, amelyek a magyar alkotmányval, vagy hazafisággal ellentétben állanak. Így ma a t. képviselő ur is a titkos tanácsosi esküt kifogásolja, a napokban pedig valaki ismét a rendjelekkel összekötött eskükről beszélt. Hát én felvilágosításul azzal szolgálhatok, hogy először is a rendjelekkel semminemű eskü letétele összekötve nincsen, tehát valótan az, hogy a rendjelekkel kapcsolatban egyáltalában bárki is eskü letételére köteleztetnék, felhivatnék, vagy hogy ez volna a szokás. A titkos tanácsosi állással igenis, eskü letétele van összekötve. Ez az eskü latinul tétetik le. Az is áll, hogy ez egy régi, hagyományos eskü. De legyen meggyőződve a t. képviselőház, hogy abban az esküben sem alkotmányunkkal, sem a hazafisággal, vagy bármely politikai pártállással ellentétes semmitem foglaltatik. (Helyeslés.)

Az a szöveg, amit a képviselő ur felolvasott, egy egészen más eskü. (Derűltség.) Én nem tudom, hogy hol kapta ezt a képviselő ur, de biztosíthatom a t. Házat, hogy nem ez a titkos tanácsosi eskü. (Derűltség.) Minden esküben benne van: ő császári apostoli királyi felsége iránti hűségfogadalom, az is benne szokott az eskübe lenni, a miniszteri esküben is benne van, hogy igenis kötelezzük magunkat a titoktartásra, ami nagyon természetes, mert minden diszkreczióval járó funkcióknak első feltétele a titoktartás. Az is áll, hogy ő felsége érdekeit elő fogjuk mozdítani; az is áll, hogy az ő birtokainak integritását illetőleg, hogy ezeknek fentartását elősegítjük.

Ugron Gábor: Benne van a pragmatica sanctionban!

Wekerle Sándor miniszterelnök: De engedelmet kérek, ez benne van az 1723: I., II. és III. t.-cikkekben is. Ezen tulmenő kötelezettséget senkitem vállal. Az egész titkos tanácsosi esküben, ismétlem, semmi olyan nincs, ami akár törvényeinkkel, akár a hazafisággal bármily tekintetben ellentétben állana. (Mozgás a baloldalon.) Az eskümtáma nem titok, de nem megyek abba bele, hogy minden héten más és más akta előterjesztését kívánják. (Élénk helyeslés.)

Ugron Gábor: Hiszen benne van a „liber juramentorum“-ban!

Wekerle Sándor miniszterelnök: Vagy biznak bennünk, mint kormányban és akkor itt nyilatkozataink lesznek döntők, vagy nem. (Élénk helyeslés.) Különb. ha a tisztelt képviselő ur kívánja, — ki kel

jelentem, hogy hiteles magyar fordítással nem szolgálhatok — de az eredeti latin esküt úgy a képviselő ur, mint bárki, akinek tetszik, nálam betekintheti. Kérem a tisztelt Házat, méltóztassék válaszat tudomásul venni. (Általános élénk helyeslés.)

Nagy György addig nem veszi tudomásul a választ, míg az esküszöveg elő nem terjesztetik.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Nagy képviselő ur önmagát a nemzettel téveszti össze. (Derülttség.) A nemzet érdeke nem azt kívánja, hogy ilyen kérdéssel a helyzetet irritáljuk, hanem, hogy komolyan dolgozzanak. (Általános, élénk helyeslés.)

A ház nagy többsége tudomásul veszi a választ. Az elnök negyedháromkor bezárja az ülést.

Budapest, április 8.

Főispán-változás. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Zákó Milánt, Pancsova és Versecz városok főispánját ezen állásából felmentette és helyébe Nehrebeczky György országgyűlési képviselőt nevezte ki. A király ez alkalommal a távozó főispánnak buzgó szolgálatainak elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjét adományozta. Nehrebeczky György Pancsova és Versecz város új főispánja legközelebb megtartja installációját és elfoglalja új állását.

A nemzetiségiek az elnökség ellen. Maniu Gyula képviselő a nemzetiségiek megbízásából az indítványkönyvbe indítványt jegyzett be, mely szerint a képviselőház kimondaná, hogy az elnökségnek a házszabálymódosítás feletti vitában tanúsított elfogult magatartása miatt bizalmatlanságot fejez ki. A nemzetiségi képviselők különben majdnem valamennyien hazautaztak és csak a képviselőház új alakulásának idejére térnek vissza a fővárosba.

A vármegyei tisztviselők fizetése. Félhivatalosan jelentik: Egyes lapok azt írták, hogy a kormány most váltja be azt az ismételt ígéretét, hogy a vármegyei tisztviselők fizetését az állami tisztviselőkével egyenlővé teszi, amennyiben 1909. január elsejétől kezdve az összes vármegyei tisztviselők egy fokkal nagyobb rangsorba fognak előlépni. Ezzel a hivatással szemben illetékes helyről közlik, hogy a kormány azt az ígéretét, hogy a vármegyei tisztviselők fizetését egyenlővé teszi az állami tisztviselők fizetésével, már az 1904. évi X. t.-cz.-ben, illetve az 1906. évi IX. t.-cz.-ben (költségvetés) beváltotta; az a hirtelenség pedig, hogy 1909. január elsejétől az összes vármegyei tisztviselők egy fokkal nagyobb rangsorba fognak előlépni, nem felel meg a valóságnak.

Küldöttség a képviselőházban. Fehértemplom és Szászabánya városok küldöttsége tisztelgett ma délelőtt a képviselőházban Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternél és dr. Wekerle Sándor miniszterelnökénél. A küldöttségben, amelyet Dsida Lajos polgármester vezetett, résztvettek Pescha Miklós, Weisz Julián, báró Sztojanovics Iván és Steiner Ferencz képviselők. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter előtt Dsida Lajos polgármester tolmácsolta a küldöttség kérelmét, amely abból állott, hogy az Almvölgy vas- és egyéb termékeinek elszállítása érdekében a völgyből Szászabánya, illetőleg Fehértemplom irányában helyi érdekű vasutat engedélyezzen a miniszter. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy ő a maga részéről is a kérdésnek ilyen megoldását tartja helyesnek és éppen ezért kérésüket pártolni fogja. A küldöttség megnyugvással vette tudomásul a miniszter választát. Ezután Wekerle Sándor miniszterelnököt keresték fel, aki biztosította a küldöttséget, hogy kérelmüket jóakaróan fogja elintézni.

A Reichsrath ülése. Az osztrák képviselőház mai ülésén Malahovski sürgősségi javaslatát tárgyalja a közmunkaügyi minisztérium illetékességi körének megállapítása ügyében.

Adler képviselő kijelenti, hogy bár a szociáldemokraták az új minisztérium létesítését szükségesnek ismerik el, a javaslat ellen kell szavazniok, mert a minisztérium szervezésének módja csorbítja a parlament jogait.

Drexel képviselő visszautasítja a Gessmann miniszter ellen Adler képviselő által emelt vádakát és a minisztérium szervezésében haladást lát.

Omer képviselő kifogásolja az új minisztérium összetételében megnyilvánuló rendszertelenséget és különösen az ipari szakoktatásnak a közoktatásügyi minisztérium hatásköre alól való kivonását.

Prokop képviselő azon reményt fejezi ki, hogy az első közmunkaügyi miniszter, aki az első szocialista párt híve, a kereszténység fenséges

eszméi tudatában hivatása teljesítésében igazságos lesz a birodalom összes népei és valamennyi népréteg iránt. A tárgyalás folytatását holnapra tűzték ki.

Angol válasz az orosz javaslatra.

London, április 8.

Oroszország ismert javaslatára, melyet e hó negyedikén vett át az angol külügyminisztérium, Grey külügyi államtitkár ma válaszolt az angol kormány nevében. Válaszában Grey elsősorban az angol kormány sajnálatát fejezi ki, hogy Oroszország nem tartja lehetőnek, hogy a Macedóniában lévő török csapatok csökkentését és a kollektív garanciát megfontolás tárgyává tegye. Ha a reformokat nem lehetne más módon biztosítani, a kormány kényszerítve látná magát, hogy ezt a megoldást sürgesse a hatalmának. Örömmel üdvözlöi annak elismerését, hogy a csendőrség szaporítása és jogkörének kiszélesítése szükséges és egyetért azzal a javaslattal, hogy az újraszervezéssel megbízott tábornoknak joga legyen a pénzügyi bizottságnak igazgatási ügyeket illető tárgyalásain résztvenni és szintúgy hozzájárul a gárdaőrség szervezésére vonatkozó javaslathoz is. E gárdaőröknek azonban, hogy eredményesen működhessenek, — fizetést kellene kapniok. Nem fizetett fegyveres hatalom inkább veszélyezteti a biztosságot, semmint biztosítaná az ország nyugalomát. Miután a községek adókkal túl vannak terhelve, a költségeket a költségelérányzatba kellene beállítani. Ez közvetlen pénzügyi nehézséget idézne elő, amelylyel Izvolski memorandumja nem foglalkozik, amelynek megoldásától függ azonban az egész reformkérdés. A kormány ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, hogy a csapatlétszám csökkentése és az európai garancia még mindig a legjobb megoldást képezik. Az angol kormány reformjavaslatai azonban nem függenek feltétlenül e feltételek elfogadásától, ha a szükséges összegeket esetleg más uton meg lehet szerezni. Grey államtitkár azután mullesleg rámutat arra, hogy a porta nem teljesítette abbéli ünnepies ígéretét, hogy a macedóniai költségvetésből kiküszöböli a deficitet és kijelenti, hogy amennyiben ez nem fogna megtörténni, a brit kormány visszavonja beleegyezését a háromszázalékos vámemelés további érvényességétől. Grey külügyi államtitkár azután a következő javaslatokat teszi: A főkormányzó és a pénzügyi bizottság hatalmaztassanak fel, hogy a tartományok bevételeiből annyit tartsanak vissza, amennyi a polgári közigazgatás szükségleteinek fedezésére szükséges, a fennmaradó összeget pedig hűcsássák a porta rendelkezésére katonai célokra. Ha ezen utóbb említett összeg a katonai kiadásokra nem volna elegendő, a portának kellene a deficitet pótolnia. Fel lehet tenni, hogy a szükséges összeget könnyebben lehet beszerezni akkor, ha a csapatok fenntartására szolgálnak, mint hogyha a lakosság polgári szükségletei céljaira vannak szánva. Ha e javaslat elfogadásra talál, ez esetben a hatalmak szempontjából közönyös, mily csapatlétszámot tartanak Macedóniában, feltéve, ha e csapatok fizetést kapnak és nem szabad magából az országból kijönniök. Az európai garancia ez esetben eltűnik.

Az előző tárgyalásokban feltették, hogy hozzájárulást nyerne egy ottomán főkormányzó kinevezése a porta beavatkozása ellen biztosított adminisztratív meghatalmazásokkal. Az angol kormány azt hiszi, hogy elő fogja mozdítani e javaslatot annak indítványozásával, hogy a szóban lévő tisztviselőnek főfelügyelői czime, vezéri rangja legyen, meghatározott időre nevezessék ki és csak a hatalmak beleegyezésével legyen elmozdítható. Az angol kormánynak nincs kifogása Hilmi basa megtartása ellen és egyetért a pénzügyi bizottságot és a polgár ügynökök meghatalmazásának az egyéb hatalmak delegátusaira való kiterjesztését illető orosz javaslatokkal. Amennyiben a felsorolt javaslatok elfogadásra találhatnak, ez esetben az angol kormány nem ellenzi a polgári ügynökök és a csendőrségi adjunktusoknak török szolgálatba való átvételét. Feltételezi továbbá, hogy az ottomán kormány ellentállása az igazságügyi reformokkal szemben teljesen megszűnik. Az angol kormány őszintén bizik abban, hogy Izvolski miniszter e javaslatokat támogatni fogja és elő fogja segíteni azoknak a hatalmakkal való elfogadtatását.

KÜLFÖLD.

Német birodalmi gyűlés. A mai ülésen az egyesületi törvény harmadik olvasásánál Grober centrum-párti kifejté, hogy a javaslat a gyámság ódon szellemét és rendőri vexációk jellegét viseli magán. A törvény messzemenő hatalmi eszköz a kormány kezében a mindenkori kisebbség, a lengyelek és a szociáldemokratákkal szemben. Hatzfeld herceg birodalmi párti megjegyzi, hogy párthívei csak az esetben járulhatnak hozzá a törvényhez, ha a 18 éves életkort veszik kiindulási pontnak. Tagadhatatlan azonban, hogy szabadelvű birodalmi egyesülési és gyűlekezési törvényről van szó. Radziwill herceg lengyel azon állítás ellen foglal állást, hogy a lengyelek egyenlő jogokat követelnek, de nem hajlandók egyenlő kötelezéseket is vállalni. Ezután az általános vitát berekesztik. A részletes vitában az 1—3 pontot vita nélkül elfogadják, majd kisebb felosztások után elfogadják 3—6 pontokat is. A ház ezután elveti az ezen szakasz tárgyában beadott módosításokat, magát a szakaszt pedig elfogadta, majd vita nélkül elfogadták a 8. és 9. szakaszokat is. Rövid vita után elfogadták a 10. szakaszt, majd a javaslat többi részét. Végül 197 szavazattal 168 ellenében harmadik olvasásán elfogadták a javaslatot. A ház ezután a tözsdetörvény tárgyalásába fogott. Singer szociáldemokrata kifejté, hogy a bizottsági határozatok elfogadhatlanná teszik e javaslatot. Rövid vita után 203 szavazattal 168 ellenében elfogadták a törvényjavaslatot, mire az ülés véget ért. A legközelebbi ülés április 28-án lesz.

Angol miniszterválság. Asquith Herbert, az angol kormány leendő feje tegnap este tíz órakor érkezett Londonból Biarritzba. A király ma reggel fogadta és megbizta az új kabinet megalakításával. Asquith a királynak előterjesztést tett a legfontosabb miniszteri változásokról, amelyekhez a király valószínűleg hozzá is fog járulni, hogy Asquithot megkímélje a további külföldi utazásoktól. Edvárd király ugyanis a térvbe vett skandináviai utazás előtt nem szándékozik Angliába visszatérni, hanem a királynéval a husvéti héten Párisban fog találkozni s vele együtt utazik majd Kopenhágán át Stockholmba és Krisztániába, úgy, hogy Londonba való visszaérkezése május első hete előtt nem várható. Az angol parlament Asquith visszatéréig elnapolta üléseit. Visszaérkezése napján mutatja be magát Asquith az alsóháznak miniszterelnöki minőségben, amire aztán az alsóház megkezdi husvéti szünétét. A Daily Chronicle szerint a kabinetben előreláthatólag a következő változások fognak beállni: Lloyd George fogja átvenni a pénzügyi, Earl of Greve a gyarmatiügyi, Churchill a kereskedelmi hivatalt. Tweedmouth lord a titkos tanács első lordja és Mac Kennar az admirális első lordja lesz.

A montenegrói fejedelem Oroszországban. Czarszkoje-Szelőből jelentik, hogy Miklós montenegrói fejedelem ma délelőtt odaérkezett. A pályaudvaron Miklós császár fogadta. Miklós nagyherceg az első gárdatestőrségi vadászszázalójból álló diszkrimináció jobb szárnyán állott. A pályaudvaron megjelentek továbbá a külügyi, közlekedésügyi, tengerészeti és hadügyminiszterek, a távollévő udvari miniszter képviselője és más magasrangú személyiségek. Amidőn a vonat befutott, Miklós császár odalépett ahhoz a kocsihoz, amelyből Miklós fejedelem a tulajdonát képező 15. vadászszázad egyenruhájában kíséretével együtt kiszállott. A zenekar a montenegrói himnuszra zendített. A császár megölelte és megcsókolta a fejedelmet. Az üdvözlés után a fejedelem a Sándor-palotába hajtatót, hogy látogatást tegyen a császárnénál. A fejedelem ezután a császár kíséretében visszatért a pályaudvarra és folytatta útját Pétervárra.

Amidőn Miklós montenegrói fejedelem Alexandrovics Vladimir nagyherceggel a téli palotához érkezett, a fejedelmet Dolgoruck herceg főudvarmester fogadta. Kevéssel azelőtt Nikolajevics Péter nagyherceg ifjabb gyermekeivel, a fejedelem unokáival, továbbá Nikolaj Nikolajevics nagyherceg nejevel, Mulica Nikolajevna nagyhercegnő leányával, továbbá Georgievna Heléna hercegnő és Georgievics Romanowski Leuchtenberg „Szergeusz” herceg

érkeztek a palotába. A fogadtatás után reggeli volt, amelyen a csári pár is résztvett.

A szerb kormány helyzete. A szkupstina feloszlása elkerülhetetlen, miután kompromisszumra nincs kilátás. Az új radikálisok követelik Pasics lemondását s ez idő szerint az ó-radikálisok pártjából lehetetlen minisztériumot alkotni. Minden attól függ, vajon a király megnyerhető-e a szkupstina feloszlására, mert akkor Pasics helyzete tarthatatlan. Politikai körökben azt beszélik, hogy ideiglenesen Vuics, vagy Milovanovics, a római szerb követ fog átmeneti kormányt alakítani. Pasics maga is kívánja a szkupstina feloszlását, mert abban bizakodik, hogy az új választásokból még nagyobb többséggel fog kikerülni, mivel az új választások a kereskedelmi szerződés és a Duna-Adria-vasut jelszavaival mennének végbe. A lakosság legnagyobb része sürgeti a kereskedelmi szerződés létrejöttét és helyesli Pasics politikáját a Duna-Adria-vasut körül.

A kormány párt elhatározta, hogy koalíciós kormány alakításában nem vesz részt és az esetben, ha a korona nem a Pasics kormányt bizza meg az új választások keresztülvitelével, azokat teljesen az ellenzékre hagyja. Péter király a tegnapi és a mai nap folyamán számos politikai személyiséget fogadott a királyi palotában, hol folytatják a tanácskozásokat.

A portugál választások. Lisszabonból jelentik, hogy kedd éjszaka gyűlésvész nép a környékről nagy tömegben lepte el a belvárost, ahol az ékszerészholtok vannak. A katonaság részen volt és bekerítette a fosztogatni készülő bandát, amely nemcsak betörésszerszámokkal, hanem revolverekkel is el volt látva. Hajnali négy óráig tartott a rablók hajszolása. A republikánus párt azt hiszi, hogy ez a rablótámadás csak mese s arra való, hogy a republikánus pártot kompromittálja. A város egyelőre katonai parancsnokság alatt marad. A bíróságok négyszáznál több tartóztatást fentartanak. A tartóztatott embereket tegnap abba az erődbe szállították, amelyben Franko volt miniszterelnök szokta a republikánusokat fogva tartani. A monarchista pártoknak óriási öbbségük lesz a kamarában.

Midőn ma reggel fél hét órakor két polgári ruhába öltözött katona a municzipális gárda egyik századparancsnokának a kaszárnyában lévő lakása körül tette szolgálati körútját a Necessidades-ut közelében több revolverlövés hangzott el. Az odasiető rendőrgyöngyök mindkét katonát vértócsában találták. Az egyik már halott volt, a másik agóniában feküdt. A rendőrgyöngyök a távolban több menekülő egyént láttak. Ettől a gyilkosságtól eltekintve, az éjszaka Lisszabonban nyugodtan telt el.

EGYHÁZAK.

A reformátusok új püspöke.

— Püspökbeiktatás Kolozsvárott. —

Budapest, április 8.

Kolozsvárott ma iktatták be méltóságába Kenessey református püspököt. Az egyházkerületi közgyűlésen báró Bánffy Dezső elnököl. Magyar díszben volt úgy ő, mint gróf Bánffy Miklós főispán, aki gróf Apponyi Albertet képviselte. Gróf Tisza István a küldöttségek padjában ült magyar díszben. A katolikus egyházat dr. Hirsler József prelátnak, kolozsvári plébános képviselte.

Felolvasták a püspökválasztás és a legfőbb megerősítés aktáját, mire az elnök felszólította a közgyűlést, hogy testületileg vonuljon az új püspök beiktatásának ünnepségére. A felékesített Belfarkas-utcai templomban folyt le Kenessey püspök beiktatása. Az ünnepség Péter Károly lelkész imájával kezdődött, majd egyházi énekek hangzottak el és azután Baksay püspök mondta el beiktató beszédét. Az összes egyházkerületek és keresztény-felekezetek nevében üdvözölte, majd megáldotta az új püspököt, aki letette az esküt. Azután megáldotta az esperesi kart, mire Baksay püspök néhány szóval elvégezte a beiktatás szertartását. Az esperesek kara „Jövel Szent Lélek” templomi imát énekelt el. Az új püspök egyházi beszéddel mondott beköszöntőt, mire a beiktatás ünnepe véget ért. Azután következtek a tisztelgések, előbb a küldöttségek, majd különböző felekezetek jelentek meg a püspök előtt.

Délután a Központi szállóban ünnepi diszebed volt Kenessey püspök tiszteletére.

Az első pohárköszöntőt báró Bánffy Dezső mondotta. Az erdélyi ref. püspökség történelmi fejlődéséről szól. A püspöki állás az egykori fejedelmi udvari papi állásból lett és a királyi megerősítés egy régi gyakorlaton alapszik, mely nemcsak, hogy nem korlátozza az egyház jogát, épp ellenkezőleg a püspöki állás tekintélyét emeli. A királyra irítí poharát. (A társaság tagjai felállanak.), ki tárgyilagos szabadelvű türelmességgel volt mindig a felekezetek iránt. (Hosszas éljenzés.). Gróf Bethlen Ödön Kenessey püspökre mondott köszöntőt. Báró Kemény Kálmán élteti Wekerle Sándor miniszterelnököt és a kormány többi tagjait. Kenessey püspök az egyházak jelenlévő képviselőit élteti. Antal Gábor püspök nagy elismeréssel szól Bánffy Dezsőről, aki a magyar protestantizmus ügyében oly sokat, oly önfeláldozással és roppant munkássággal dolgozik. (Tetszés és taps.) Szvacsina Géza, Kolozsvár polgármestere a város nevében emelkedik szólásra, hol felekezeti különbség nélkül nagy örömet okozott Kenesseynek püspökké történt megválasztása. Parkas Lajos egyetemi tanár a rom. kat. egyházkerület képviselőjében élteti a püspököt. Kolossváry Sándor a kalvinizmus inkarnációját, Tisza Istvánt köszönti fel. (Hosszas taps.) Gróf Tisza István nagy figyelem között szól ezután, mondván: Ha ez igazán megtisztelő morális kényszernek engedve felszólal, azt kívánja elmondani, hogy mi volt a mai ünnepen az, ami lelkének a legbensőbb örömet okozta. (Halljuk!) Lélekemelő volt az ünnepély, mert krisztusi volt, az evangéliumi szellemtől, a krisztusi szeretettől volt áthatva. De az a diadalmas hang okozott neki nagy örömet, mely Kenessey püspök gyönyörű egyházi beszédének vége felé megszólalt. Kenessey nem mentegőzve, nem bocsánatot kérve hirdeti a modern, néha zavaros, olykor piszkos szellemi áramlatok között az evangéliumot, hanem önérzettel és diadallal; azzal a tudattal, hogy övé az igazság. Ez a hang méltó is az evangélium hirdetőjéhez. De hogy sikerrel hirdethesse valaki ezt, Krisztus tanítványának kell lennie, méltónak hozzá. Örömeiben — így folytatja — melyet érez, az domborodik ki, hogy Kenessey püspökben hatványozottan találjuk meg a szellem és jellem kiváló képviselőjét, amelyennek a modern lelki pásztornak lennie kell. Kívánom, végzi, hogy egy hosszú püspöki tevékenység után ne csak mi legyünk vele megelégedve, hanem ő maga is, aki szigorubb bírása magának, mint mi. (Éljenzés. Taps.)

Ezzel a bankett véget ért.

— (A karánsebesi egyházmegye botránya) A karánsebesi román egyházmegyében dúló áldatlan állapotokról már sokat írtak a román lapok, sokszor személyek megnevezésével kompromittáló dolgokat is. Gróf Apponyi Albert miniszter a panaszok igaz voltáról meg akart győződni s a karánsebesi egyházmegyében s különösen annak iskoláiban levő bajok igaz voltának kiderítésére vizsgálatot rendelt el. A vizsgálat vezetésével dr. Sigescu József budapesti állami főgimnázium tanárt bízta meg. Nevezett tanár Karánsebesen töltött 12 napot s a vizsgálat alkalmával hajmeresztő dolgokat derített fel. Azokból az adatokból, amelyek kiszivárogtak, arról lehet meggyőződni, hogy az ottani konzisztórium Popea Miklós agg püspökkel az élén, azt képzelte, hogy az autonómia köpenyge alatt külön államot alakíthatnak az államban. A konzisztóriumnál, az iskolákban oly erkölcstelen s kihívó embereket alkalmaztak, akik szemérmetlenül izgatták a népet az állam s a magyarság ellen s ezt bátran teheték, mert tudták, hogy a püspök s az autonómia védi őket. A karánsebesi konzisztórium az embereitől csak egy dolgot követelt, hogy a magyarság ellensége legyen, mert ez az alapfeltétel a többi kellekét feleslegessé tette. A kultuskormány azonban, mely a király legfőbb felügyeleti jogát gyakorolja, ezt az elvet nem ismerheti el irányadó szempontnak s reméljük, hogy gyors és erélyes beavatkozás hamarosan rendet terem a súlyosan kompromittált román egyházmegyében.

EGYETERTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van

A szerkesztőség telefonja: 739. szám

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 23—45. szám.

Csalással vádolt fakereskedő.

Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 8.

Három évvel ezelőtt Ehrenwald Mór asztalosmesternek virágzó üzlete volt az Ovoda-utca 39. szám alatt. Üzlete igen jól jövedelmezett, úgy, hogy nem is gondolt arra, hogy azt valamikor abbahagyja. Üzlete révén állandó összeköttetésben állott Schlesinger Dárius fakereskedővel, aki egy napon azt az ajánlatot tette Ehrenwaldnak, hogy létesítsenek nagy fetelepet és e célból szüntesse be asztalos-műhelyének üzemét. A fetelep csakugyan meg is alakult és a budapesti váltó- és kereskedelmi törvényszéken Ehrenwald és Schlesinger cég alatt be is jegyezték.

Az új fetelepet a Dembinszky-utca 25. szám alatt rendezték be. Itt volt elhelyezve a társaság fakészlete, gőzfűrésze és minden egyéb felszerelése.

Az üzlet igen lassan indult meg. Először a nagy alakulás költségeit és az új beruházásokat kellett törleszteniök. A két cégfőnök nagy kitartással és szorgalommal dolgozott, úgy, hogy szép lassan kezdett helyzetük tisztázódni.

Egy napon megjelent Ehrenwald Mórnál Schlesinger Miksa, Schlesinger Dárius bátyja, akinek faügynöksége volt Budapesten. Előadta Ehrenfeldnek, hogy tud egy fővárosi bankintézetet, amely hajlandó lenne a még meglévő adósságokat előnyös feltételek mellett konvertálni.

Két-három napig folytak a tárgyalások, míg végre meg tudtak egyezni. A konvertálás megtörtént és Schlesinger Miksa egyelőre elvonult.

Egy hét múlva azonban újra megjelent. Beállított az irodába és kijelentette, hogy a nagy pénzügyi tranzakcióért — bár járna neki — nem kér províziót, hanem tegyék meg neki azt a baráti szíveséget, hogy néha-néha vállaljanak érte váltókezességet.

Schlesinger Dárius, a fivér helement a dolgozba és rávette erre Ehrenwald Mórt is. Azzal hitegette ugyanis, hogy apjuk jómódu vállalkozó, aki támogatja öcsését, bajról vagy kellemetlenségről tehát szó sem lehet.

Alighogy a cégtársak nagyobb összegről szóló váltókon kezességet vállaltak érte, Schlesinger Miksa fizetése képtelenséget jelentett és csődöt kért maga ellen. A csődéljárás meg is indult, de nem sokára három megkárosított hitelező bünvádi feljelentést adott be Schlesinger Miksa ellen hamis bukás címén. A budapesti büntető törvényszék ezért Schlesinger Miksát két és fél évi börtönrre ítélte.

Már a fogházban ült, amikor a Schlesinger és Ehrenwald cég megbukott. Schlesinger Miksa csalárd bukása őket is tönkretette, úgy, hogy múlt év augusztusában Ehrenwald csődöt kért.

A csődötmeget Wellisch Nándor utóda cég vette meg. A cég főnökei ismerték Ehrenwald szaktudását és szorgalmát, alkalmazták őt üzletvezetőnek. Schlesinger Dárius, aki állás és minden jövedelem nélkül maradt, kiment Bukovinába, ahol egy nagyobb fetelepen nyert alkalmazást. A volt cég könyvei Ehrenwaldnál maradtak.

A napokban azután Ehrenwaldot nagy meglepetés érte. Lapozgatott a könyvekben és ez alkalommal megállapította, hogy Schlesinger Dárius, a volt cégtársa megközelítőleg tízezer ezer koronával megcsalta. Lehet, hogy az összeg jóval nagyobb, de eddig még nem tudott a többi család nyomára jutni. Schlesinger Dárius a csalást börtönben ülő öcsésével összejárta követve el.

Felfedezéséről értesítette a Bukovinában levő Schlesinger Dáriust és rövid terminust adott neki az ügy rendezésére. Schlesinger azonban egyáltalán nem reagált a felszólításra, mire hűtlen kezelés címén följelentést adott be ellene a budapesti főkapitányságon.

A főkapitányságon az ügyet Szentkirályi Béla rendőrfogalmazónak osztották ki, aki a könyveket szakértőknek adta át megvizsgálás céljából. A szakértői vizsgálat csakugyan megállapította, hogy nagyobbfokú csalások történtek. Ennek következté-

Csütörtök

ben a főka nek, hogy nal ki és e

Berlin részére a pokat állá tén a köv lasztásána napokat a

Páris, 62 ellenéb oly meg amely az Ezután 17 tak 53.000 Patheonba ért.

Berlin rodalmi ba és a vissz ritett hajla holnap uj zetőség, h 1/2%-kal.

Péterv gadtá a du vaslatot, a ségi rangr volt.

Nép Brüssze 20 ellenében Kongó-kérdé után elhatár 17 tagu bizo

Az a Washin a katonai tot, amely

Newyork Buza

Tengeri Csikagó.

Buza

Tengeri

New-Yor 10.25 (10.25 gypot június helyb. 10/8 ban 8.75 (8.7 8.70) (8.70), petroleum Cr

Csikagó, (tegnap — lonna short c 13.— (tegnap

UJ

NAPIREN Dömöt. vt. — Matrona vt. — perczkor, nyug. 11 óra 5 perczke A minisztr Gyminiszter fogad délelött 1 délután 4 órakor A közoktatási püspök felolvas utcai helyiségé rának hangvers A Magyar Törté vián. — A Ma

ben a főkapitányság átit a bukovinai Landesgericht-nék, hogy Schlesinger Dáriust hallgassák azonnal ki és egyelőre vegyék megfigyelés alá.

TÁVIRATOK.

Porosz képviselőválasztások.

Berlin, április 8. A képviselőházi választások részére a belügyminiszter a következő határnapokat állapította meg: június 3-át és szükség esetén a következő napokat a bizalmiférfiak megválasztásának napjaul, június 16-át és a következő napokat a képviselőválasztásra.

A francia szenátusból.

Páris, április 8. A szenátus 181 szavazattal 62 ellenében elfogadta a szétválasztási törvény oly megváltoztatására vonatkozó javaslatot, amely az egyházi javak birtoklására vonatkozik. Ezután 175 szavazattal 98 ellenében megszavaztak 53.000 frank költséget Zola hamvainak a Patheonba való szállítására. Ezzel az ülés véget ért.

A német birodalmi bank.

Berlin, április 8. (Saját tudósítónktól.) A birodalmi bank igazgatósága a kimutatás adataiból és a visszaözönlés csekély mértékéből nem meritett hajlandóságot a kamatláb leszállítására, de holnap újból ülés lesz s akkor fog dönteni a vezetőség, hogy vajon mérsékelhető-e a ráta egy 1/2%-kal.

A tokiói orosz nagykövetség.

Pétervár, április 8. A birodalmi gyűlés elfogadta a дума részéről megszavazott törvényjavaslatot, amely a tokiói követségnek nagykövetségi rangra való emelését mondja ki. Vita nem volt.

Népszavazás a Kongó-kérdésben.

Brüsszel, április 8. A kamara ma 47 szavazattal 20 ellenében elvetette azt a javaslatot, amely a Kongó-kérdésben népszavazást kíván rendelni. Ezután elhatározták, hogy a kérdés tanulmányozására 17 tagu bizottságot küldjenek ki.

Az amerikai költségvetés elfogadása.

Washington, április 8. A szenátus elfogadta a katonai kiadásokra vonatkozó törvényjavaslatot, amely 20 millióval magasabb a tavalyinál.

Közgazdasági táviratok.

Newyork.	ápr. 7.	ápr. 8.
Buza	Jocobuza 97 ¹ / ₈	98 ¹ / ₄
	májusra 98 ¹ / ₄	99 ⁵ / ₈
	juliusra 93 ³ / ₈	94 ¹ / ₃
	szeptemberre	—
Tengeri	májusra 75 ¹ / ₄	76 ³ / ₄
	juliusra 73 ¹ / ₈	73 ¹ / ₈
Csikagó.		
Buza	májusra	91 ³ / ₈
	juliusra	86 ³ / ₈
Tengeri	májusra	67 ¹ / ₄

New-York, ápr. 8. Gyapot New-Yorkban helyben 10.25 (10.25 tegnap), gyapot áprilisra 10.38 (10.30), gyapot júniusra 10.43 (10.37), gyapot New-Orleansban helyb. 10⁸/₈ (10⁷/₈), petroleum stand white Filadelfiában 8.75 (8.75), petroleum Stand white Filadelfiában 8.70 (8.70), petroleum Raffined in Cases 10.90 (10.90), petroleum Credit Balances at Oil City 1.78 (1.78).

Csikagó, április 8. (Zárlat.) Zsír májusra 8.37 (tegnap —), zsír júliusra 8.60 (tegnap —), szalonna short clear, 7.49 (tegnap 7.37), sertéshus júliusra 13.— (tegnap —).

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Napjár. Csütörtök, április 9. — Róm. hat.: Dómot. VI. — Prot.: Dómotör. — Görög-ország: Március 27. Matrona vt. — Zsidó: Niz. 8. — A nap két reggel 5 óra 25 percet, nyugszék délután 6 óra 39 percet. — A hold két déli 11 óra 5 percet, nyugszék déli 3 óra 5 percet. — Az igazságügyminiszter fogad déli 12 órakor. — A honvédelmi miniszter fogad délelőtt 10 órakor. — A földmivélsügyi miniszter fogad délután 4 órakor. — A pénzügyi államtitkár fogad 12-2 óráig. — A közoktatási államtitkár fogad 12-2 óráig. — Várady Árpád püspök felolvasása délután 6 órakor a Katolikus Kör Molnár-utcai helyiségében. — A VIII. ker. polgári iskola tanári karának hangversenye délután 5 órakor Nador-utca 44. sz. a. — A Magyar Történelmi Társulat ülése délután 8 órakor az Akadémia. — A Magyar Póldraiz Társaság ülése déli 7 órakor Fz.

Sándor-utca 8. sz. a. — A Magyar Közgazdasági Társaság ülése este 6 órakor Mária Valéria-utca 12. sz. a. — A Magyar Tanítók Otthonának ülése este 6 órakor. — A Gyáriparos-szövetség közgyűlése délután 4 órakor. — Feinhals Frigyes hangversenye a Vigadóban. — A Ferencvárosi Tornaklub vívóestélye. — A Bethlen Gábor-kör szeretetvendégsége a Lónyai-utcai főgimnáziumban. — A Katolikus Legényegylet lelki gyakorlata este 8 órakor Toldy Ferenc-utca 31. sz. a. — Az osztályországyek húzása reggel 9 órakor. — Sorozás a Mária Terézia lakonyában a 2441-8042 sorsszámig. — Tavaszli Túrját a városi Igazgatóság csarnokban nyitva 9-6-ig. — Zececsélya kiállítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — A Könyves Kálmán műintézet Nagymező-utcai szalonja rendezés miatt egész nap. Belépődíj nincs. — A Műhely kiállítása az Uránia Kigyó-téri szalonjában nyitva 9-8-ig. Belépődíj 1 korona. — A Nemzeti Múzeum állattára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A földtani intézet múzeuma nyitva 10-1-ig. — A Közelkezdési Múzeum zárva. — A Széchenyi-múzeum nyitva 10-12-ig. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9-1-ig. — Ráth György-múzeum nyitva 10-4-ig. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. — Az Egyetem könyvtára nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-12-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 9-12-ig és 3-6-ig.

— Személyi hír. Günther Antal igazságügyminiszter három hétre neje társaságában Mentonba utazott, ahol a husvétii szünetet töltötte meg.

— A király husvétja. A király — így jelenti ezt egy Bécsből érkezett félhivatalos távirat — a husvétii ünnepet Ferencz Szalvátor főherczeg és neje, Mária Valéria főherczegnő családja körében Wallseeben fogja eltölteni és előreláthatólag szerdán, e hónap 15-én délelőtt külön udvari vonaton megy Amstettenbe. Kedvező időjárás esetén a király mintegy nyolc napot fog Wallseeben tölteni és kedden, e hónap 21-én utazik vissza Bécsbe. A király más utazásaira vonatkozó intézkedéseket csak a jövő hónapokban fogják megállapítani és ezekre vonatkozólag eddig nincs végleges határozat. A prágai utazás ideje még nincs kitűzve és különböző körülményektől függ. Ő felsége prágai tartózkodása előreláthatólag csak néhány napra fog terjedni és ez időt legfőképpen a prágai jubileumi kiállítás megtekintésére fogja szentelni. Az uralkodónak a nyári tartózkodás céljából Ischlbe való utazása a szokásos időben, június utolsó hetében fog megtörténni.

— Uj kamarások. A király alsódraskóczyi Morvay Béla marosvásárhelyi 9. huszárezredbeli századosnak és négyesi Szepessy András nagyváradi 4. gyalogezredbeli főhadnagynak a cs. és kir. kamarási méltóságot adományozta.

— A katonaság köréből. A közös hadsereg rendeleti közlönyének mai számában jelenik meg a közös hadsereg altisztjeinek szolgálati prémiumáról és azok végkielégítéséről szóló új szabályzat, amely 1908. év január hó 1-i érvénnyel lép életbe. A cs. kir. landwehr rendeleti közlönye közli a landwehr tisztjeinek előléptetésére vonatkozó új szabályzatot, amely érvényre lép. — A király Krajacics Fülöp vezérőrnagynak, a 84. hovádfgyalogdandár parancsnokának, szolgálati állása alól való fölmentését elrendelte és helyébe Zuna György ezredest, a péterváradai cs. és kir. 70. gyalogezred parancsnokát, a m. kir. honvédfgyalogság tényleges állományába való egyidejű áthelyezése és az eszéki 28. honvédfgyalogezrednél létszám felett való vezetése mellett kinevezte.

— Czimadományozás. A király Major Tibor szabadalmi bírónak a miniszteri tanácsosi címet adományozta.

— Japán tudós Budapesten. Dr. Ikéno Seittiro, a tokiói császári egyetem földmivélségi szakosztályának tanára, a hazájában nagynevű botanikus, pár napra Budapestre jött, hogy az itteni tudományos viszonyokat alapos tanulmány tárgyává tegye. A japán tudós tegnap este érkezett meg Münchenből. Ma délelőtt felkereste a Magyar Tudományos Akadémia épületében most berendezkedő növényzeti múzeumot és a Nemzeti Múzeum eddig kevésbé hozzáférhető osztályait. A japán tudóst dr. Filarszky Nándor osztályigazgató és dr. Kümler Béla segédőr kalauzolták a termeken keresztül. Apróra megnézte mindent és bő jegyzeteket készített, melyeket a tokiói múzeum berendezésénél is fel akar használni. Délután megjelent a Természet-tudományi Társulat növényzeti szakosztályának ülésén. A tudós csak néhány napig marad Budapesten és visszatér Münchenbe tanulmányainak folytatására.

— A Wahrmond-ügy. Bécsi lapok jelentései szerint a tartományi főtörvényszék az ügyésznek a tartományi törvényszék ítélete ellen beadott felebezésének helyt adva, visszaállította a Wahrmond-örpírat egész terjedelmében való elkobzását.

— Izgalom Madridban. A spanyol fővárosban izgalmat kelteit hir terjedt el. Arról volt szó, hogy a spanyol királyi pár ellen merényletet követtek el. Az egész dolog pedig jelentéktelen incidenssé zsgurodik össze: Amikor a királyi pár tegnap délelőtt az angol nagykövetség palotáját elhagyta, egy fiatal ember az udvari fogat után szaladt. Rendőrök utána siettek és letartóztatták. A rendőrségen megállapították, hogy egy nagyobb állású rendőrtisztviselőnek a fia és hogy az elmebajosok intézetéből szökött meg.

— Elmaradt kihallgatás. Günther Antal igazságügyminiszter holnap, e hónap 9-én nem tartja meg a szokásos kihallgatást.

— Gizella főherczegnő Budapesten. Gizella bajor herczegnő, a király legidősebb leánya, ma délután 1/2 órakor fiával, György bajor herczeggel Budapestre érkezett. A főherczegnő a Hungária-szállóban szállt meg. A főherczegnő a délután folyamán áthajtatott Budára, hol leányát, Augustza főherczegasszonyt látogatta meg. Estefelé József főherczeg látogatást tett Gizella herczegnőnél. A főherczeg résztvett az ebéden is, amelyet 8 órakor szolgáltak fel. Holnap reggel Gizella főherczegnő résztvesz a belvárosi templom miséjén.

— A német fejedelmek bécsi látogatása. A Neue Freie Presse beavatott helyről úgy értesül, hogy már meg van állapítva a német fejedelmek bécsi látogatásának programja. Vilmos császár Korfuból egyenesen Bécsbe fog utazni s ugyanakkor a Habsburg-házai rokonságban álló német szövetségi fejedelmek, a bajor régensherczeg, Frigyes Agost szász király, a württembergi király és a kóburgi herczeg Bécsbe utaznak. A megérkezés napján délelőtt a fejedelmek, élükön Vilmos császárral Schönbrunnban fogják üdvözölni jubileuma alkalmából Ferencz József királyt. Délután családi jellegű udvari ebéd lesz s este a vendég fejedelmek elutaznak.

— Karagyorgyevics Bozsidar herczegről. Adtunk hírt róla, hogy Karagyorgyevics Bozsidar herczeg, Péter szerb király rokona, meghalt. A herczeg mindenképpen érdekes egyéniségéről Hugues le Roux a „Matin“-ban igen jellemző dolgokat tesz közzé:

— Akik ismerték a herczeget — így ír többek közt — tudták, hogy az ősi fajtának ez a kései ivadéka nem elég erős ahhoz, hogy az élet terhé sokáig bírassa. Kisérteties alakja hosszú és sovány volt, keskeny arca sárgás-halvány, szemei mélyenfekvők, sötétek és izzók. Legelőször egy szóarén láttam madame Adamnál. Valamennyien történelmi kosztüm-ben jelentünk meg. Az emberek fölöttök és nevetek. Egyszerre halálos csend támadt. Karagyorgyevics herczeg Pierre Lotinak egyik dalát énekelte gitárkísérettel. A hangja úgy hangzott, mintha valami álomországban csendülne felénk. A dal megható volt, koronájukat, országukat és az emberi sziveket vesztett fejedelmi családok mély fájdalma reszketett benne. Ez a herczeg nemcsak énekes volt, hanem festő is. Komor borulatok sötétültek festményein. Író is volt. Regényeiben egy finom gondolkodású pszichológus szólal meg és Indiáról írott regénye mutatja, hogy mily mélyen tudott behatolni az ázsiai nép lelkiéletébe. Igazság szerint a szerb trón bátyját: Alexist illette volna. De hát nem így történt. A számítotték számkivetésben maradtak. Karagyorgyevics Bozsidar szegény volt. Tizenkét esztendővel ezelőtt örökre lemondott királyi álmairól és a királyi herczeg kitűnő képzőművészszé vedlett át. Berendezett magának egy műtermet, maga mellé vett munkatársakat, akik mind tegeztek. Ebben a műteremben gyönyörű dolgokat alkotott és — eladta őket. Az utolsó időben azt remélte, hogy a szerb király ismét ad neki apanázst. A reményében nem csalatkozott. Az apanázs nemrégén megjött, de a szegény herczeg már nem igen élvezhette. A herczeg meghalt és utolsó percéig egyszerű munkás volt.

— Szerencsétlenség a magas vasuton. A csikágói magas-vasuton egy kocsi, amelyben ötven utas ült, lezuhant. Az utasok közül harminczan megsérültek, de nagyobb baja senkinek sem lett.

— Hamiskártyás főurak. Pétervár legelőkelőbb és legexkluzívabb angol klubjában egy tábornok hazárdjáték közben leleplezett két magasállású urat, hogy hamisan játszottak. A két neves férfi két hét alatt 280.000 rubelt nyert hamis játékkal.

A külföld mirőlünk. Zempléni P. Gyuláné levelet intézett egy norvég lap szerkesztőjéhez, melyben Björnsonnal szemben a mi igazunkat védi, azzal az indoklással, hogy minden nemzetnek megvan az a joga, hogy faji egyéniségét kifejtse. Az illető lap szerkesztője, Hakon Söken leközölve Zemplénié levelet, ehhez a következő megjegyzéseket fűzi:

A magyar uriaszonynak természetesen igaza van; minden nemzetnek megvan az a joga, hogy megvédelmezze nemzeti jogait. És természetesen más nemzetek nem ítélik meg egykönnyen a veszedelmet, mely a magyarok régi kulturáját feyvetéti sajtó hazájokban, a bevándorolt népek részéről. Mi, északi népek, fájdalommal tapasztaltuk, milyen következményekkel járt az, hogy túlságosan sokat hivatkoztunk a történelmi határhoz, ellenében a mostani igazi népvizonyoknak. A dánok „joga” Slesvigben, melylyel uralkodhatni véltek az ott lakó egy millió németen, okozta az 1864. évi háborút, mely után 180.000 dán pártolt át Németországhoz. És könnyen megeshetik, hogy ugyanígy járnak a magyarok is. A magyarok „történelmi joga” Horvátországban és Erdélyben, nem döntheti meg azt a tényt, hogy e két vidék lakosságának nagyobb részét, még ha történelmi szempontból nézzük is, horvátok és oláhok képezik. És ugyanígy vannak a „Temesvárbánát” oláhjaival és Szlavónia szlávjaival. Hogy a magyarok nem engedhetik át e nemzetiségek többségének az uralmat a tulajdonképpeni Magyarország felett, az természetes és magától érthető. De mi, akik távolabb állunk, nem látjuk okos dolognak, ha nem adják meg ezeknek a nemzetiségeknek a teljes autonómiát azokban a részekben, melyeket a tulajdonképpeni magyar államból ki lehetne venni: Horvátországban, Erdélyben, Szlavóniában s a Bánságban. Ez csak megerősítené a magyarokat és növelné hatalmukat a tulajdonképpeni Magyarországon.

E sorokból nyilvánvaló, hogy Hakon Söken szerkesztő ur Björnsonnal egy forrásból meríti információit s teljesen tájékozatlan a mi viszonyainkat illetően. Mert ha nem így lenne, tudná, hogy Magyarországot nem csak a történelmi jog teszi magyarrá, hanem a magyar faj számbeli, gazdasági és kulturális szupremáciája is.

A német újságíró-sztrájk epilógja. Érdekes utójátéka akadt a birodalmi gyűlésen lefolyt hírlapíró-bojkottnak, melyet tudvalevőleg Gröber cenzurpárti képviselőnek a sajtó embereire tett sértő megjegyzése idézett elő. Gröber kilépett annak a társaságnak a felügyelő-bizottságából, melynek kiadásában a „Germania”, a cenzurpárt vezető lapja megjelenik. Gröber magatartását már a bojkott alatt is több cenzurpárti képviselő és hírlapíró elítélte.

Markoni a dróttalan táviróról. Crookes Vilmosnak, a világhírű fizikusnak meghívására London egyik tudományos egyesületében Markoni, a dróttalan táviró feltalálója érdekes előadást tartott találmánya jövőjéről. Meg van róla győződve, úgy mond, hogy a dróttalan táviró már a közel jövőben sokkal olcsóbban fog működni, mint a kábelvonal. Mindenfelé dolgoznak már újabb táviró-állomások felállításán. A legnagyobbat az olasz kormány építeti most Koltanóban. Találmánya módszerének munkaképességéről fogalmat lehet alkotni, mondta, ha figyelembe vesszük, hogy az Atlanti-óceán dróttalan távirójának megnyitása óta, február harmadikától február végéig, száztizenkilenczernegyvenöt szót röptett a tengeren át a táviró. Ez nagy eredmény, ha tekintetbe vesszük, hogy a táviró csak néhány órát működik naponként. Az utóbbi évek során sikerült távirójának az állomások között levő távolságot háromszáz kilométerrel háromezerhatszáz kilométerre megnagyobbítani. Reméli, hogy jövőben ezt a távolságot tetemesen fokozni fogja.

Sokan kifogásolják módszeremnél — mondta végül — hogy illetéktelenek is felfoghatják az utnak eresztett távirót; ez azonban nem ok arra, hogy találmányom fontosságát kisebbsítsék. Meg vagyok róla győződve, hogy a dróttalan táviró nagy távolságok összeköttetésére van hivatva. Ezzel a dróttalan táviró nélkülözhetetlen eszköze lesz a világ forgalmának.

A hadsereg ellen. Szófiában a délutáni összejövetek miatt, melynek folyamán két katonatiszt a „Kambana” című szociáldemokrata újság szerkesztőjét megverte, este nagyszabású tüntetések voltak a hadsereg ellen. Minthogy a rendőrség a nyugalmat nem tudta helyreállítani, lovasságot küldtek ki, mely a tüntetőket szétkergette.

Gróf Sternberg párbaja. Soha még viszontagságosabb párbaj nem volt gróf Sternberg Adalberténél, aki pedig ég a vágtyól, hogy megverekedhessék Bergmann Rudolf képviselővel, mert ily módon megint párbajképes lesz. A segédek hosszas lőtás-futás után Wehringben találtak egy vívőtermet s délután három órára tüzték ki a párbajt. Három óra tájban sok képviselő gyűlt össze a kérdéses ház előtt s érdeklődéssel várta a feleket. De közben kitudódott, hogy a helyiség bérlője, állítólag egy keresztény-szocialista városi tanácsos intervenciója következtében, visszavonta beleegyezését s a párbajt nem lehet megtartani. A képviselők visszatértek Wehringből a parlamenti palotába s ott meggyőződtek róla, hogy a párbaj csakugyan halasztást szenvedett, mert a segédek nem tudnak helyiséget szerezni. Gróf Sternberg alig volt képes leplezni bosszúságát, de vidámságot színellet s több keresztény-szocialista képviselővel ebédhez ült a képviselőház éttermében, míg Bergmann a cseh agráriusok klubjába ment. Az alatt a segédek megint nyakukba vették a várost és vívőtermet, vagy más alkalmas helyiséget kerestek. Késő délután végre azzal az örvendetes hírrel jöttek vissza a parlamentbe, hogy miután voltak az Alser-kaszárnyában és maidnem valamennyi vívőteremben, sikerült a Lackirergasseban egy helyiséget találniok s estére meg lesz a párbaj. A segédek aztán elváltak, Bergmann segédei Prazek minisztert keresték fel s vele tanácskoztak. — A párbaj ma este hét órakor végre megtörtént. A párbajban Bergmann jobb felsőkarján megsebesült. Az ellenfelek kibékültek.

Krecsányi Sarolta emlékezete. Krecsányi Sarolta, elhunyt színművész nő lelküdvéért ma délután tíz órakor gyászistentisztelet volt a Krisztinavárosi plébánia-templomban. A feketével bevont első padosorokban ülték: Krecsányi Kálmán rendőrtanácsos, detektívőnök, Krecsányi Ignác színigazgató és a rokonság többi tagjai. Azonkívül több színész és színésznő jött el az utolsó tisztességadásához. A gyászistentiszteletet Rosta házy Kálmán plébános vezette.

Betegpénztárak és orvosok. Marostorda vármegyében a tárgyalás az orvosi kar és a kerületi pénztár közt most folyik. Amennyiben e hó 10-ikéig eredmény nincs, valamennyi pénztári orvos lemond állásáról. Esztergomban békés megegyezés létesült. Győrött valamennyi pénztári orvos lemondott állásáról. Immár a 19-ik pénztár ez, amely elveszti orvosait. Győrött már a múlt év november 1-je óta új egyezség volt érvényben és az orvosi szolgálat zavartalanul folyt egész mostanig, amikor az Országos Munkásbiztosító Pénztár megtagadta az egyezség jóváhagyását. Az ezen okból megindított újabb tárgyalásokban a győri pénztár az eddig érvényben volt egyezségnél jóval rosszabbat ajánlott fel, amelyet az orvosi kar természetesen visszautasított és magára hagyta a pénztárt. A pénztár próbálkozik ugyan, hogy 5000 K fizetéssel dotált állásokra pályázatot hirdesse talájon az országban orvosokat, de ez, tekintve a magyar orvosok összetartását, alig vezet célhoz. Az a hír, hogy az orvosok Győrött vagy akármelyik más helyen elutasítanak a beteget, rosszakaratu koholmány. Ilyesmi egyszer esett meg, akkor is — Németországban. Hazánkban erre még nem volt eset, ezentúl sem lesz: az orvosok a humanizmus sokkal megrögzöttebb fanatikusai, semhogy ilyen embertelen cselekedetre vemedjenek.

Roosevelt kisasszony, mint vonatvezető. A Georgina—Atlanti vasutvonal utasai e hó 5-én nem kevésbé csodálkoztak, amikor vonatjuk mellett egy gyorsvonat száguldott el, amelynek gépét egy fiatal hölgy vezette. A mozdonyvezető nem volt más, mint miss Roosevelt Ethel, az Egyesült Államok elnökének másodszülött szép leánya, aki anyjával az Unió délvidekeire igyekezett. Roosevelt Ethel kisasszony az egyik közbeeső állomáson elhagyta hálókocsiját és megkérte a mozdonyvezetőt, engedné át neki a gép vezetését. Két óra alatt 80 kilométert tett meg a vonattal. Atlantába a kifizűtött időnél hat perczel hamarabb érkeztek meg és a gépész elragadtatással nyilatkozott a fiatal hölgy működéséről. Roosevelt kisasszony utközben elvesztette kalapját és fátyolát is és egyébként sem volt valami kifogástalan öltözékben.

Orvosi körből. A bécsi belgyógyászati kongresszuson Magyarországból dr. Tuszkai Ödön nőorvos vett részt, aki előadást is tartott a méh- és szívbajok közötti összefüggésről.

A bécsi sakkverseny. A tizenharmadik forduló legrövidebb játszmaja a Teichmann és Maróczy közti vezércsel volt, mely a 18. lépésnél remisvel végződött. Schlechter szép győzelmet aratott Marshall felett a szicíliai játékban. Duras francia játékban nyert könnyen Cohn ellen. Rubinstein szicíliai védelemmel nyert Tartakower ellen. Salve Evans-cselben szerezte meg Spielmannnak az első vereséget. Mieses legyőzte Alapint. Swiderski nyert Réti ellen. A Berger—Bardeleben (vezércsel), Süchting—Johner (spanyol) és Leonhardt—dr. Perlis (olasz) játszmák remisvel végződtek.

A verseny állása a tizenharmadik fordulón: Schlechter 10½, Duras 10, Maróczy 9, Rubinstein, Teichmann 8½, dr. Perlis, Spielmann 7½, Marshall 7, Berger (1), Mieses (1), Tartakower 6½, Swiderski 6, Leonhardt (1), Salve 5½, Süchting 5, Bardeleben 4½, Alapin (1), Johner (1) 4, Cohn 3½, Réti 1 (1).

Holnap szünet; a pénteki tizennegyedik fordulón a következő párok mérkőznek: Réti—Spielmann, dr. Perlis—Swiderski, Rubinstein—Leonhardt, Johner—Tartakower, Alapin—Süchting, Cohn—Mieses, Marshall—Duras, Maróczy—Schlechter, Berger—Teichmann, Bardeleben—Salve.

Reform a postatakarékpénztárnál. Kossuth Ferencz egy olyan új intézményt honosított meg a postatakarékpénztárnál, mely nemsokára, előreláthatólag, éppen olyan népszerű lesz, mint a postatakarékpénztár maga. A zárt betét nem egyéb, mint oly postatakarékpénztári betét, amely csak meghatározott idő múlva, vagy bizonyos meghatározott föltétel teljesülése esetén mondható fel. Az intézmény célját legjobban a kiköthető föltételek világítják meg. Zárttá nyilvánítható ugyanis a betét nagykorúság esetére, férjhezmenés esetére és katonai szolgálat esetére, tehát a gyermekekért való gondoskodásra ad módot. A zárt betét felszázalékkal többet jövedelmez, mint a rendes postatakarékpénztári betét, vagyis ezidő szerint 3.6 százalékat. A zárt betét tulajdonosa úgy is rendelkezhetik, hogy az intézet betétje erejéig értékpapirokat vásároljon s ez értékpapirokról azután az intézet zárt járadéknyevcskét állít ki. A felsorolt eseteken kívül a betétkönyvecské zárttá nyilvánítható meghatározott időre és számszerűleg meghatározott összeg erejéig is. Zárt betétet bármely postatakarékpénztári közvetítő hivatalnál lehet elhelyezni.

Gépkocsiszerencsétlenség. Brassó közelében vasárnap két automobil összeütközése majdnem végzetes szerencsétlenséget okozott. Ursprung Rudolf huszázszázados automobilján kirándult gróf Mike Zsigmondné nővérével és kis fiacskájával. Velük volt báró Szentkereszty István főhadnagy is. A kocsinak, amelyet Kovács István chauffeur vezetett, a keskeny és rossz uton csak 30 kilométeres sebességgel lehetett haladni, amidőn hátulról jött száguldva egy automobil, amelyik Kovács kocsijának nekiszaladt és azt egy fához röpítette. A kocsiból a gépész nagy ivben röpült ki, a kocsi pedig megrongálódott; a bennülőeknek azonban semmi bajuk sem történt. A száguldó automobilon külföldiek, valószínűleg románok ültek. Kovácsot, aki vállán és arcán sérült meg, kórházban ápolják.

Házasság. Rothman Herman eljegyezte Zeisler Fridát, Szikszón.

A newyorki bombavető. Silberstein nevű anarkista, aki — mint közöltük — Newyorkban az ösmeretes bombamerényeket követte el, végre megvallotta, hogy ő készítette azt a bombát, amely a dologtalan munkások minapi tüntetése alkalmával fölrobbant. Amikor Silberstein a padon ült, a cigarettája ráesett a bombára s ez volt az oka annak, hogy időnek előtte fölrobbant. Silberstein állapota borzasztó, mind a két lába és félkarja hiányzik, de az orvosok mégis remélik, hogy életben tarthatják.

Testvérgyilkosság. Mélykut bács megyei községben Raffai György és István nevű testvérek lakásukon ittas állapotban összeszólaalkoztak és az idősebbik, György, a vita hevében kést ragadott és azt úgy döfte öccse mellébe, hogy az szörnyet halt. A gyilkos testvért letartóztatták és a szabadkai ügyészség börtönébe kísérték.

— Vil...
óta vihar...
erős bór...
szöntött a...
séggel jár...
eseteket é...
liane“ nevi...
farakomán...
került. A...
és a seg...
tudták ves...
segítenek...
400 tonna...
szabadulva...
kálátok me...
talan. A m...
gőzősét R...
szélvihar...
sérüléseket...
nyát lerak...
tatta, ahol...
gerészeti h...
közeli k...
mentett me...
forlás anny...
való vontat...
keltett a be...
éjjel a he...
a Bergudi...
lást azzal...
hoz sodorja...
gitségére a...
„Gigant“ it...
haj nélkül...
időjárás a...
zott, de a n...
nek, mert a...
végezhető

— A jó...
ról van szó...
tréfákra, ha...
Most a csás...
nek meg ne...
aki persona...
van egy „L...
czigarettat...
mondotta el

— Évek...
lefossem a...
április elsej...
mos császár...
festőszereim...
határozott id...
met, szó né...
csak pár pe...
net és hozzá...
hatja le cse...
hogy a szen...
pirost, új sze...
kül. Felállit...
remélve, hog...
hajlandóság...
nem mertem...
megsértése...
van a papíro...
amelyet oda...
vettem tehát...
mintha tényl...
a császár, h...
mészetesen...
mint később...
met. Csakha...
és gratulált...
reggel aztán...
czigarettatár...

— Rend...
tonsági álla...
Filadelfiából...
négy tagját...
ták. Ezek a...
utóbbi hónap...
számtalan...
vezett bandá...
nál fogva tel...
ellopott holm...
pinczéjében...
pinczében sz...
találtak, de...
nak, amit töb...
tott rendőr...
semmi kétség...
banda vezére

— Vihar a Kvarnerón. A tengeremléken napok óta viharos idő uralkodik. Pár napi derült idő után erős bórával és heves sirokkal vegyes vihar köszöntött a Kvarneróra. A hajók forgalma sok nehézséggel járt és az egész Adria mentéről kisebb balséteket és hajókéséseket jelentenek. A „Saline Italiana” nevű olasz gőzös, amely a minap indult el nagy farakománnyal Fiuméből, a Gagliola-foknál zátonyra került. A hajó már több napja vesztegel a zátonyon és a segítségére sietett mentőhajók mindeddig nem tudták veszedelmes helyzetéből kimenteni. Most ugy segítenek a hajón, hogy rakományát átrakják. Eddig 400 tonna fát raktak ki a hajóból, hogy terhétől megszabadulva, lejuthasson a zátonyról. A mentési munkálatok még javában folynak, de a hajó sorsa bizonytalan. A múlt éjjel a Ragucea-társaság „Albania” nevű gőzöst Raguzában az a baleset érte, hogy az erős szélvihar nekisodorta a partnak. A hajó több helyen sérüléseket szenvedett és csavarja eltört. Rakományát lerakták és egy mentőgőzös ma Triesztbe vontatta, ahol javítás végett a dokkba került. A fumei tengerészeti hatóság „Előre” nevű mentőgőzöse tegnap a közeli Rabaz mellett egy megfeneklett vitorlást mentett meg. A veszedelemben forgott „Romolo” vitorlás annyira megsérült, hogy Cherso kikötőjébe való vontatásának útja alatt egyfolytában szivattyuzni kellett a beömlő vizet. A kár igen jelentékeny. A múlt éjjel a heves sirokkó és az erősen hullámzó tenger a Bergudi öbölben horgonyzó „Colombo” nevű vitorlást azzal a veszedelemmel fenyegette, hogy a parthoz sodorja. A révhivatal a megszorult vitorlás segítségére a „Clotild” mentőhajót küldte ki, amely a „Gigant” itt horgonyzó hadihajó segítségével minden baj nélkül a kikötőbe vontatta a vitorlást. A viharos időjárás a partmenti forgalomban nagy zavart okozott, de a nagyobb hajók is sok kisédelmet szenvednek, mert a kikötőben a rakodási munkálatok sem végezhetők zavar nélkül.

— A jókedvű császár. Vilmos német császárról van szó, akinek sok fogékonysága van a vidám tréfákra, ha a tréfálásra az időt elérkezettnek látja. Most a császárnak egyik áprilisi tréfájáról emlékeznek meg németországi lapok. Egy berlini festőnek aki persona gratissima a német császári udvarnál van egy „II. Vilmos, április 1.” bevésésű arany cigarettatárczája, amelyről a következő históriát mondotta el:

— Évekkel ezelőtt meghívtak az udvarhoz, hogy lefesse a császárt. Mivel úgy határoztuk meg, hogy április elsején korán reggel ül először a képhez Vilmos császár, már az előtte való napon rendbehoztam festőszereimet. A császár pontosan megjelent a meghatározott időben és megvizsgálva az előkészületeimet, szó nélkül helyet foglalt. Mivel tudtam, hogy csak pár percnyi időm van, azonnal fogtam a szemet és hozzá akartam fogni a munkához. De ki írhatja le csodálkozásomat, mikor azt tapasztaltam, hogy a szemem csöppet sem fog. Hamarosan új papírost, új szemet vettem elő — megint eredmény nélkül. Felálltam tehát és vártam egy másodpercig, remélve, hogy a császár megszólít, de ő egy csepp hajlandóságot sem mutatott arra, hogy szóljon. Én nem mertem megszólítani, mert az az etikett durva megsértése lett volna. Ekkor eszembe jutott, hogy van a papírosaim közt egy skitzem a császárról, amelyet odahaza készítettem arcképek után. Elővettem tehát a mappából a képet és úgy tettem, mintha tényleg dolgoznék. Kis idő múlva felém jött a császár, hogy megnézzé, mit rajzoltam. Most természetesen rajta volt az elcsodálkozás sora, mert mint később megtudtam, ő preparáltatta a szociet. Csakhamar észrevette azonban a csalátsomat és gratulált a találatomhoz. Másnap korán reggel aztán a zsebemben találtam ezt az arany cigarettatárczát.

— Rendőrök, mint betörők. A filadelfiai közbiztonsági állapotokat szomorúan jellemzi az alábbi Filadelfiából érkezett hír. Az ottani városi rendőrség négy tagját számos betörés miatt tegnap letartóztatták. Ezek a rendőrök több más társakkal együtt az utóbbi hónapokban a város különböző részeiben számtalan betörést követtek el. Jól szervezett bandát alapítottak, amelynek tagjai állásuknál fogva teljesen biztonságban hitték magukat. Az ellopott holmit egy Kelly John nevű társuknak elcsomagolták és a városban elszállították. Ebben a pinczéjében osztották föl maguk között. Ebben a pinczéjében számos iopott szőnyeget és ezüstneműt találtak, de ez természetesen csak csekély része annak, amit több hónap óta loptak. A négy letartóztatott rendőr sokáig tagadta bűnösségét, de ma már semmi kétséget sem szenved, hogy ők voltak a banda vezetői.

— Tragikus végű léghajózás. A kormányozható léghajó problémájának keresésében nem egy jóra való egyéniség ment már tönkre. A legújabb szerencsétlenségről az alábbi tudósítás számol be. Farman sikerei annyira elbódítottak egy Martin nevű fiatal mechanikust, hogy elhagyta jól jövedelmező állását és kizárólag a kormányozható léghajózásnak szentelte minden idejét. Szerény eszközökkel saját szerű készüléket konstruált, amely lepedőből, kötelekből és deszkákból volt összetákolva és ezzel a párisi körfal sánczairól a mélységbe ereszkedett. A kísérlet olyan szerencsétlenül sikerült, hogy Martin összetört testtel került el a földön. Az orvosok csakhamar megállapították, hogy a szerencsétlen ember megtébolyodott és felépülése után elmeegógyintézetben fogják elhelyezni.

— A tifusz. A Párkány-utcai 1429. helyrajzi számú házból úgy látszik, nem tudják kiirtani a tifuszt. A padlástól a pinczéig a ház minden zugát fertőtlenítették már, tegnap azonban megint négy beteg szállítottak be abból a házból. Most azt tervezik, hogy abban a házban ugyanazokat a rendkívüli óvintézkedéseket fogantossítsák, amit csináltak a menedékházban, hogy a járványt el ne huzcolják. Tegnap beszállították a Párkány-utcai házból Seliga (Knopf) Ferencz öt éves fiút, Román Anna napszamosasszonyt és hat éves leányát, Markó Mária hét éves kis leányt. A Szent Gellért-kórházban tegnap 24 férfit és 35 nőt gyógyítottak. Megfigyelés alatt van 12 férfi és 7 nő.

— Verekedő színész. Dr. Farkas Ferencz szintársulata és a szabadkai újságok közt néhány nap óta napirenden van a viszálykodás. A szabadkai hírlapok közül egyedül dr. Fenyves Ferencz védte Farkas szintársulatát. Vasárnap megtörtént, hogy a szintársulati gyűlés egyik szabadkai újság ellen, melynek Fenyves nem munkatársa, sértő határozatot hozott, mit Fenyves a lapjában tréfás hangon kommentált. Ebből kifolyólag Könyves Jenő, Farkas szintársulatának főrendezője ma este a Pest-kávéházban megtámadta Fenyvest, hátulról egy korbáccsal feléje sujtott, mire Fenyves megfordult és arculütötte Könyves Jenőt. A kávéház közönsége Könyves ellen fordult, mire az az utcára menekült. Szabadkán az esetet megütközéssel tárgyalták, miután ez már a második eset, hogy Farkas szintársulata és az újságírók közt összeütközés támadt.

— Elhamvadt község. Forró, abaujtona-megyei nyaközsgében ma a hajnali órákban tűz támadt, amely csakhamar lángba borította a község legnagyobb részét. A tűz keletkezésekor nagy szél dühöngött, ezért is alig lehetett a tüzet lokalizálni. Leégett összesen 36 ház a melléképületekkel együtt, továbbá nagyon sok szarvasmarha. A kár igen nagy, mert a tűzvész leginkább a szegényebb kisgazdákat sújtotta, akik közül nagyon kevesen biztosították házaikat. A tűz okát eddig még nem állapították meg.

— Hirtelen halál. Ma délelőtt féltíz órakor sürgősen hívták a mentőket a keleti pályaudvarra. Vincze Árpád államvasuti főellenőr, aki Fiuméből érkezett a fővárosba, hirtelen rosszul lett. Összeesett s eszméletét veszítette. Mire a mentők megérkeztek, Vincze Árpád már meghalt. Valószínűleg szívizélhűdése ölte meg. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— Vendéglősök köszönete. A Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata Gundel János elnök vezetésével ma délelőtt küldöttéig tiszteltette a Törley-gyárban, hogy megköszönje azokat a nagylelkű adományokat, amiket a cég az ipartársulatnak juttatott. A küldöttéig özv. Törley Józsefné, Törley Dezső, továbbá Pfender és Sente igazgatók fogadták. Gundel köszönő szavaira özv. Törleyné válaszolt, biztosítván az ipartársulatot további támogatásáról.

— Elfogott betörők. Tegnapelőtt betörők jártak Breier Ignác ezukrásznak a Szerecsen-utca 39. számú lakásán és ezerötven korona értékű ezüstneműt elloptak. A rendőri nyomozás ma az egész társaságot orgazdájukkal együtt elfogta. A betörők Kohn Gyula, Zachár Vilmos és Valasek Béla voltak. Nevezetesebb multra tekinthet azonban vissza a társaság orgazdája, Spielman Vilmos, aki már nyolcszor volt büntetve orgazdaság miatt. Ki is tiltották már örökre Svájcba, Németországból és Ausztriából. A megrögzött bűnös beismerte az orgazdaságot, de a betörésből származó holmi hollétéről nem akar semmit sem tudni. Azt állítja, hogy amikor a detektívek üldözték, az ezüst tárgyakat a Dunába dobta. Ez azonban nem felel meg a valóságnak, mert az üldözés közben még csak a tájárá sem mentek a Dunapart...

— Tót nemzetségi üzelmek. Az amerikai Szlovén Liga nemrégiben bélyeget és érmet bocsátott ki, hogy a befolyó pénzüsszemből a tót nemzeti alapot segítse, amelynek kifejezett célja a magyarországi tót mozgalmak istápolása. Százával érkeztek a bélyeggel ellátott levelek, de érkezett számos érme is, amelyeket a liga hasonló czéliből bocsátott ki. Ezeknek az üzelmeknek most egyszerre véget vet gróf Andrássy Gyula belügyminiszter és Kosuth Ferencz kereskedelmi miniszter. A belügyminiszter leiratban értesítette a főkapitányt, hogy a bélyegek és érmeek használatát, terjesztését és árusítását a magyar korona országainak területén megtiltotta, mert a bélyegjegyből és éremből származó jövedelem olyan nemzetségi agitációra szolgál, melynek államellenes iránya kétségtelen. A kereskedelmi miniszter pedig utasította a postahivatalokat, hogy az ezekkel a bélyegekkel ellátott postai küldeményeket ne fogadják el és az érkező ilyfajta küldeményeket ne kézbesítsék, hanem a földadás helyére küldjék vissza. Együttal elrendelte a belügyminiszter, hogy az országban található érmekeket le kell foglalni és el kell kobozni.

— Betörők egy kápolnában. Hamburgban történt ez a valóban nem mindennapi bűneset. Parian és Ziegler nevű rendőrök a minap éjjelkor kerékpáron szolgálatba mentek a temető környékére. Amikor elmentek a templom közelében, üvegcsörömpölést hallottak. Leugrottak a kerékpárról és odamentek, de alig értek oda, lövés dördült el és Ziegler feje mellett revolvergolyó süített el. Nyomban a lövés után egy ember ugrott ki az ablakon s el akart rohanni, de éppen Parian karjába rohant s a rendőr meg is fogta. A betörő erre másodszor is lőtt s a golyó Parian altestébe ment. Ekkor előbukant a társa is, az is rálőtt a rendőrré, aki most már kénytelen volt a betörőt elereszteni. A két gonosztevő aztán megszökött. A lövöldözésre odajött néhány rendőr s egy orvos is, aki bekötözte Parian sebeit. A rablók fölfeszítették a templom perselyét és egészen kiürítették. Ebbe a kápolnába már két évvel ezelőtt is betörték, akkor az oltári szentséget, a kelyhet, a tömjéntartót és a feszületet vitték el az oltárról.

— Halálozások. Ma délután három órakor temették el Gerő Attiláné-Cserhalmi Irma írónőt az Eötvös-utca 26. számú gyászházból. A halottat a tudományos és irodalmi világ előkelőségei is elkísérték utolsó útjára. A korán elhunyt írónőt dr. Kohn Sámuel főrabbi hucszuttatta el szép beszéddel, kiemelve munkásságát és ismertette érdemeit. A temetésen többek közt megjelentek dr. Goldzieher Ignác egyetemi tanár, Ágai Adolf és Bródy Lajos szerkesztők, Raudsberg Gusztáv, Kelemen Dávid igazgatók, ugyszintén számos tanár és író.

Dr. Mrazek udvari tanácsos, bécsi orvostanár ma 60 éves korában meghalt. Mrazek az uralkodóház több tagjának orvosa volt s ő kezelte az elhunyt Ottó főherceget is.

Róth Edéné, szül. Grünwald Fáni életének 34. évében rövid szenvedés után meghalt. Temetése e hó 9-én délelőtt 10 órakor lesz a rákoskeresztúri temető halottasházából.

Obermayer György életének 75-ik évében meghalt Esztergomban.

Szilasi és Pili idős Szilassy Béla, a losonci református egyház gondnoka, a dunántúli ref. egyházkerület megválasztott tanácsbírája. Nógrád vármegye törvényhatósági bizottságának tagja 69 éves korában meghalt Budapesten.

Wiener Gyula terménynagykereskedő tegnap hosszas szenvedés után meghalt Budapesten. Az elhunyt a főváros kereskedelmi életében jelentős szerepet vitt és jótékonyosságával sok tisztelőt szerzett életében.

— Rendőri hírek. Életuntak: Protz Antal zenész tegnap a Bérkocsis-utca 22. számú házában kapualjában halántékon lötte magát. — Eder Lajos nyolcvanhárom éves napszamos a Hársfa-utca 41. számú házában levő lakásán ma reggel elvágta az ereit. Mindkét életuntat a Rókus-kórházba szállították. — Elfogott utonállók: A reggeli lapok megírták, hogy Kapa Zsigmond gyári munkást tegnap a Váczi-uton öt utonálló megtámadta, de hamarosan megugrottak, mert a munkásnak segítsége érkezett. A rendőrség ma az utonállók közül hármat, Szikra Rezső, Kapi György és Tibola György csavargókat letartóztatta.

x Zászlók, czimerek minden kivételben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordították a gyermektorna és vívásr

x **Véredényelmesedés (arteliosclerosis)** nemcsak az öregkor betegsége, hanem sokszor fiatalabb korban is lepi meg az embereket és okoz kellemetlen tüneteket, mint fejfájást, szédülést, álmatlanságot, szívtüneteket stb.-t. Az orvosi tudomány ezen és hasonló tünetek okát a véredényelmesedésben tapasztalható magasabb vérnyomásnak tulajdonítja. A múlt évben bejárta a napi és orvosi szakaitókat az a hír, hogy D'Arsonval francia tudós orvostanár magasfeszültségű villamos árammal a betegség ellen sikereket ért el. E sikereknek élet-tani magyarázata az, hogy a magasfeszültségű áramnak vérnyomást csökkentő hatása van. Ez a kezelésmód, melyet felfedezője után Arsonvalisationak neveznek, teljesen fájdalommentes és felette kényelmes, mert ruhán keresztül történik. Magyar részről is begyógyulást nyertek a kiváló francia tudós eredményei: dr. Hönig Izsó budapesti elektroterápiái intézetében (Károly-körút 24.), ahol a kezelési mód számos esetben kipróbálva, szintén bevált.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Bemutató a Nemzeti Színházban.** Szombaton, a hó 11-én lesz a bemutató előadása Zboray Aladár „A semlegesek” című 3 felvonásos új társadalmi színművének, amelyben Helvey Laura, Lánzy Ilka, D. Ligeti Juliska, Vizváry Mariska, V. Molnár Rózi, Mihályi, Molnár, Pethes és Bartos játszanak. „A semlegesek”-kel egy estén lesz Wilde Oszkár „Flórenczi tragédia” című egyfelvonásos színművének a premiéré, amelynek három szerepében P. Márkus Emma, Gál és Odry lépnek fel. — Holnap, csütörtökön 23-ik előadását éri meg a Nemzeti Színházban a tavalyi évad legnagyobb sikerű eredeti darabja, Porzolt Kálmán „Asszony” című társadalmi színműve. Ezután is a rendez szereplők: P. Márkus Emma, D. Ligeti Juliska, Gál, Gyenes és Rózsahegyí játszanak benne. Új lesz Tabajdi Andor szerepében Kürthy György.

(*) **A Tanitónó — tizedszer.** A Vigszínházban holnap, csütörtökön, tizedszer adják a Tanitónót, Bródy Sándor új darabját. Ritka eset, hogy irodalmi és művészi sikerrel annyira arányos legyen az anyagi eredmény is, mint ahogy ez a Tanitónó esetében tapasztalható, amennyiben eddig minden előadásra egyrészt az összes jegyek elkelték, másrészt pedig a közönség elragadtatással fogadja az életkép szépségeit és igazságait és lelkesen ünnepli a közreműködő színészeket. Különösen Varsányi Irént, a czimszerep kreálóját részesítik szívélyes ovációkban.

(*) **A tékozló fiu.** Csütörtökön érdekes darabbal bővül a Népszínház-Vigopera délutáni műsora. Wormser bájos némajátéka a Tékozló fiu kerül ugyanis színre, a poetikus darab női főszerepét ezúttal is Forgács Rózi játssza, Langer Karola, Veszpréminé, Horváth, Dobi a többi szereplők. Este a színpad természetesen ismét a Három feleségé, amely eddig minden előadáson teljesen zsúfolt házat vonzott s amely Küry Klárával, Környei Bélával és Turcsányi Olgaival még szombat és vasárnap este is színre kerül.

(*) **Feszty Árpád ünneplése.** Feszty Árpád festőművész, aki egyuttal kiváló író is, közelebb adta ki „Arva Bandi” című költői munkáját. E mű nagy sikere alkalmával írók és művészek a hó 10-én, pénteken este 9 órakor a „Fészek” klub helyiségében lakomát rendeznek Feszty Árpád tiszteletére.

(*) **A karszemélyzet jutalomjátéka.** A Népszínház-Vigopera karszemélyzetének jutalomjátéka, mint azt már megírtuk, a hó 11-én, szombaton délután 3 órakor lesz a Népszínház-Vigopera színpadán. Ebből az alkalomból színre kerül a Tündérlak Magyarhonban című énekes népszínmű, amelynek főszerepét Blaha Lujza, Hegedűs Gyula, Szirmai Imre és Ujvári Károly fogják eljátszani, mint vendégek. A második felvonásba illesztett hangversenyen közreműködnek: Küry Klára, Medgyaszay Vilma, Ney Leona grófné, Ledófszky Gizella, Turcsányi Olga, Della Donna Eugénia, Nyáray Antal, Baumann Károly, Sajó Géza és Nagy Eudre. A zongorakíséretet Reiner Frigyes és Szirmai Albert látják el, a cigányzene kíséretét ifj. Banda Marci és zenekara szolgáltatják. A kiválóan nagy műveltséget igényelő előadásra jegyek már kaphatók a színház elővételi pénztáránál és a karszemélyzet tagjainál.

(*) **Pálmay Ilka Erdélyben.** Az kis művészcsapat, melynek starja Pálmay Ilka, Erdély városait járja be és mindenütt nagy anyagi és művészi sikert ér el. A legzajosabb tetszés természetesen Pálmay Ilkának jut ki. A kitűnő művésznő magyar, francia, angol, német nyelven előadott komoly és pajkos daljaival egyaránt elbájosítja a közönséget. Mellette Tollagi Adolf, Ráskai Emília és Fodor Bertalan is nagy tetszéssel működik közre.

(*) **Két ujdonság.** A Király-Színházban és a Magyar Színházban mindkét színház személyzete az idei színházi év utolsó ujdonságára készül. A Király-Színház művész-személyzete Stoll Károly rendező vezetésével folytatja a próbákat Martos Ferencz nagy látványos revüjéből, melynek címe: „Száz év mulva” lesz. — A Magyar Színházban eljutottak a „Sasfiók”-nak, Rostand verses drámájának főpróbáihoz, amelynek kiállítás, betanítása és berendezése Márkus László kiváló talentumára van bízva. — A „Sasfiók” bemutató előadását még e hónap utolsó hetében sorra veszi a Magyar Színház.

(*) **Hangverseny Szabadkán.** A szabadkai filharmóniai társaság hétön, április 13-án Lányi Ernő karnagy vezényletével zenekari hangversenyt rendez a „Gyermekvédő Liga” javára. A hangversenyben közreműködik Marschalkó Rózi, a kedvelt fiatal dalénekesnő, továbbá Koller Ferencz hegedűművész és a „Szabadkai dalegyesület”. Előadásra kerül a többi közt Beethoven V. szimfóniája és Lányi Ernő „Ez a világ a milyen nagy” című lírai jelenete, férfikarra és zenekarra.

(*) **Főelőadások a Dugonics-Társaságban.** A szegedi Dugonics-Társaság vasárnap délután ebben a hónapban első főelőadás-ülését tartotta a városháza nagytermében, amelyet teljesen megtöltött a hallgató közönség. Kovács János alelnök megnyitó beszéde után Somlyódi István tartotta meg széközlő felolvasását, érdekes reminiscenciákat mondva el az utolsó agarász, a híres Recsky Bandi haláláról. — Dr. Both Ferencz műveltség-történelmi tanulmányt olvasott fel az 1790-iki nemzeti ébredés korszakából, dr. Vajda Gyula a nőről az Ember tragédiájában olvasott fel. Végül Balassa József „Léda” novellája zárta be az ülést. A hallgatóság sok tetszéssel és tapsal jutalmazta a felolvasókat.

(*) **Tagajánlások a Tudományos Akadémián.** A Magyar Tudományos Akadémia a hó 29-én tartja meg tagválasztó nagygyűlését.

(*) **Új magyar férfikarok.** Az „Apolló” zeneműfolyóirat most megjelent áprilisi száma a következő új karokkal gazdagítja magyar férfikaraink kincsesházát. Mozart: Ave verum, A. B. Ferencz: Májusi éj, Bátor Lajos: Népdalcsokor. — Az immár huszonketedik évfolyamát élő zeneműfolyóirat, amely eddig közel félezer eredeti magyar férfikart tartalmaz, előfizetési díja egész évre vezérkönyv és négy-szólamra 5 korona. Az eddigi huszonkét évfolyam, részbe köve is kapható. Előfizetések és megrendelések a kiadóhivatalhoz intézendők, Budapest, VI., Lázár-utca 18.

DR. HÖNIG IZSÓ

Elektroterápiái és Röntgen-Intézete. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Károly-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102-39.

Byógytényezők:
 Elektromágneses gyógyítás.
 Röntgen sugarakkal való kezelés.
 Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonvalisation).
 Kék fényvel való kezelés.
 Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
 Villamos fényfürdők.
 Villamos masszage (Vibratio).
 Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
 Villamos vízfürdők.
 Szénsavas fürdők.
Főbb javallatok:
 Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
 Idegyengességi állapotok
 Álmatlanság.
 Hűdések (Paralysis).
 Idegfájdalmak, Idegzásbák (Neuralgiák, Ischias).
 Gerincvelő-sorvadás (Tabes).
 Szívbetegségek.
 Véredényelmesedés.
 Kősvény és csusz (Rheuma, hűgsavas lerakódások, izületi és csontbetegségek).
 Székrekedés.
 Anyagcserebajok. (Elhízás, cukorbetegség, vészségénység).
 Bőr-bajok. Bőrvezeték.
 Hajbetegségek (Hajhullás, kopaszság).
 Aranyeres csomók.
 — Rendelés d. e. 8-11-ig, d. u. 2-8-ig. — Kezelés egész napon át. — Kívánatra prospektus

FŐVÁROS.

A lakásbér-szabályzat.

— A főváros közgyűlése. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 8.

A lakásbér-szabályzat tárgyalásának érdekében ma rendkívüli közgyűlést tartott a fővárosi törvényhatósági bizottsága. A tárgyalás menete élénk, helyenként heves volt, az ügy végleges elintézését azonban nem hozta meg.

Többek hozzászólása után végre is Platty György bizottsági tag ajánlatát fogadta el a közgyűlés, mely szerint ügybizottságot küldenek ki, mely három hét múlva fogja javaslatát a szabályzat kérdésében előterjeszteni.

A közgyűlést Fülepp Kálmán főpolgármester nyitotta meg, aki napirendre térés előtt fájdalommal emlékezett meg az elhalálozott Wein Jánosról, a budapesti vízművek volt igazgatójáról. Indítványozza, hogy emlékéért jegyzőkönyvileg örökítsék meg. (Általános helyeslés.)

A mai közgyűlés napirendjére a lakásbér-szabályzat volt kitűzve. Az ügy előzményeit és a szabályzat-tervezetet Faller Ferencz tanácsos ismertette. A tárgyhöz először Havass Károly szót. A tervezetet a részletes tárgyalás alapjául elfogadja és kéri, járuljon ugyanehhez hozzá a közgyűlés is. (Helyeslés.)

Frivaldszky Sándor szintén elfogadja általánosságban a tervezetet, azonban kifogást tesz az ellen, hogy bizonyos szakaszok túltömöttek. Javasolja, hogy a szabályzatot adják ki a jogügyi bizottságnak, hogy ezeket a hiányokat pótolja és illetőleg a feleslegeket belőle kihagyja.

Vázsonyi Vilmos szerint azok, akik a fősúlyt ennél a szabályzatnál a poloska-kérdésre fektetik, alaposan félreértik a szabályzat rendeltetését. Emiatt a tárgyalás elhalasztásának helye nem lehet. Ez csak ürügyül szolgálhat arra, hogy elhúzzák-halasztják a lakásbérleti szabályzat életbeléptetését. Nem is ez fáj a háztulajdonosoknak, hanem főleg az az intézkedés, amely a házbér-emelésről szól. Nem az a baj — így fejezi be Vázsonyi a beszédét — hogy önök (Frivaldszky felé mutatva) a szabályzat-tervezetben foglaltakat nem értették meg, hanem az, hogy nagyon is megértették. (Taps.)

Kasics Péter nem tartja megengedhetőnek, hogy most — a májusi házbérnegyed közelében — elhalasztják a szabályzat tárgyalását.

Kelemen Lajos, aki csatlakozik Frivaldszky halasztó-indítványához, erősen tiltakozik az ellen, mintha burkolt okokból kívánnák a tárgyalás elhalasztását és az ügynek a jogügyi osztályhoz való kiadatását. Éppen azért csatlakozik Frivaldszky indítványához, mert ő is jó szabályrendeletet akar.

Platty György fejtegeti általánosságban a szabályzat-tervezet hiányosságait, a nyelvezetének homályosságát. Annyira azonban ő nem venne, mint Frivaldszky és társai, hanem indítványozza, hogy küldjenek ki bizottságot az előadó tanácsos elnöklése mellett; a bizottságha küldjék ki a jogügyi bizottság három tagját és hívják meg az összes kerületek egy-egy bizottsági tagját. Hívják föl ezt a kiküldött bizottságot, hogy három hét alatt terjessze elő a javaslatát. (Helyeslés. Nagy zaj. Az elnök folytonosan csejget.)

Némay Antal nagy zajongás közben bizonyítja, hogy a szabályzat-tervezet, úgy, ahogy van, teljesen elhibázott dolog. Elfogadja a halasztó-indítványt.

Márkus Miksa úgy látja, hogy ebben az esetben a közérdek erős összeütközésben van a magánérdekkel. Kétségtelen, hogy a közérdeknek kell győznie. Az a körülmény, hogy hibákat találtak a tervezetben, csak megerősíti azt az óhaját, hogy a tárgyalást itt a plénumban azonnal megkezdjék, mert hiszen így mindenki hozzászólhat. Ha azonban a közgyűlés mégis a halasztás mellett volna, akkor inkább Platty indítványát fogadja el. Wein József kéri, hogy a tárgyalást ma végezzék.

Az elnök bejelenti, hogy husz bizottsági tag névszerinti szavazást kért, ő tehát ezt elrendeli, föl-híván a közgyűlést, nyilatkozzék a föl, elfogadják-e Platty indítványát (amelyhez Frivaldszky Sándor is hozzájárult), vagy pedig elfogadják-e a tervezetet a tárgyalás alapjául. A szavazás eredménye a következő: igennel, vagyis Platty György indítványa

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-léfe

Hasonlóvala valódi székgyomorbetegségeknek és székzavarulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomorot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza
 Kísérlet 40 fillér, nagy üveg 60 fillér

mellett szavazott 114 bizottsági tag, ellene 52 és így a közgyűlés 62 szótöbbséggel elfogadta azt, hogy az egyben bizottságot küldjenek ki.

A közgyűlés ezzel félhét órákor véget ért.

(**Tisztviselők drágasági pótléka.** A főváros 1,400.000 koronára rugó összeget szavazott meg a tisztviselők és alkalmazottak drágasági pótlékára. A határozat jóváhagyásáról ma különböző hírek kerültek forgalomba, amelyek nem nagy lelkesedést keltek a tisztviselők között. Az egyes hírek, amelyeknek megbízhatóságához sok fér, ezek:

A székesfőváros közgyűlésének a tisztviselők drágasági pótlékára vonatkozó határozatát nem hagyta jóvá a meghatározott formában a belügyminiszter. Elvileg nincs ugyan kifogása a drágasági pótlék megadására, de az a kívánsága, hogy ez a legrovidebb idő alatt, együttesen intéztessék el a fizetésrendezés kérdésével.

Ezzel szemben egy másik hírforrás azt jelenti, hogy a belügyminiszter igenis jóváhagyta a drágasági pótlékról szóló közgyűlési határozatot, de kimondotta, hogy a pótlék nem számítható be a nyugdíjba, ellenben felhívta a miniszter a fővárost, hogy a végleges fizetésrendezést mielőbb készítse el, mert a közigazgatásnál alkalmazottak sorsát gyökeresen csakis egy tökéletes, a modern követelményeknek megfelelő fizetésrendszerrel javíthatják meg.

Egy harmadik verzió végül az, hogy a belügyminiszter döntés előtt az összes iratokat Pülep Kálmán főpolgármesterhez küldötte le véleményadás végett s csak azután dönt a határozat sorsáról.

(**A közmunkák tanácsából.** Báró Gromon Dezső elnöke alatt ma tartotta meg a közmunkatanács rendes ülését. Az elnök megemlékezett dr. Némethy Károly miniszteri tanácsos kitüntetéséről, majd sajnálattal tudatja Lukács Antal visszavonulását a tanácsból. A tanács ezután számos közmunkára vonatkozólag határozott.

(**A tüzelő anyag elárulása.** A télen életbe lépett a tanács a fa és szén árusításáról szóló új szabályzatot, amelynek a végrehajtása ellen az érdekelt kereskedők most panaszt tettek a tanácsnál. A panasz az elüljárók ellen irányul, akik állítólag akkor is megkövetelik a zsákoknak ölompecséttel való lezárását, amikor a vevő, vagy megbizottja a fát vagy szenet nem a lakásán, hanem az üzletben veszi át és a lemérést, személyesen ellenőrzi. Azt panaszolja továbbá, hogy belekötnek az elüljárók a legtisztábban lenyomott ölompecsétbe is; a tárgyaláshoz szakértőket sohasem hívnak meg; a kereskedőket szigorúan büntetik és kiméletlen hangon tárgyalnak velük. A tanács a panaszt nyilatkozattétel végett kiadta az elüljárók érkezetlenének. Az elüljárók határozottan visszautasítják a vádakát s konkrét adatokat kérnek.

(**Nyári menetrend.** A közlekedésügyi bizottság Rózsavölgyi Gyula alpolgármester elnöklésével tegnap tárgyalta a villamos vasutak nyári menetrendjét. Kevés változtatással valamennyit elfogadták s ezzel a nyári menetrend ügyét be is fejezték.

EGYESÜLETEK.

(—) **Választmányi ülés.** A Magyar Izr. Kézműs Földművelési Egyesület választmánya dr. Neumann Armin udvari tanácsos elnöklésével ülést tartott. A napirend előtt kegyelettel adóztak Grosz Zsigmond és dr. Mandel Pál elhunyt tagok emlékének. Ezzel kapcsolatban az elnök bejelentette, hogy néhai Grosz Zsigmond 4000 koronát hagyományozott az egyesületnek, örökösai pedig egy 10.000 koronás alapítványt létesítettek az elhunyt emlékére. Azután az ujonnan beérkezett adományokról történt beszámolás, majd a titkári jelentésre került a sor.

(—) **Az Országos Közegészségi Egyesület közgyűlése.** Az Országos Közegészségi Egyesület ma délután tartotta meg XXIII. évi rendes közgyűlését a tagok élénk részvételével. Illosvay Lajos udvari tanácsos meglehetősen tanár, az egyesület elnöke, magvas elnöki megnyitójában kiemelte, hogy az Országos Közegészségi Egyesület egyik legrégebbi olyan szervezete, amely hazánk lakosságának közvetlenül egészségügyi, de közvetve anyagi helyzetének javításán munkálkodik. Reáirányítja az államhatalom figyelmét hiányzó vagy javításra szoruló egészségügyi intézkedésekre, másrésztől reáirányítja a népihitet arra, hogy ezek az intézkedések mindnyájunkra egyaránt kötelezők. A felkészüléstől kísért megnyitó beszéd után dr. Gerlóczy Zsigmond egyetemi magántanár, az egyesület főtitkára, terjesztette elő jelentését. Végül a választmányból az alapszabályok értelmében kilépett Kalezinszky Sándor, Huttyra Ferenc és Leóvey Sándor választmányi tagokat újból megválasztották, mire a közgyűlés véget ért.

TÖRVÉNYSZÉK

§ **Stammler Rudolf a Magyar Jogászegyletben.**

A magyar jogászközönség óriási érdeklődése mellett tartotta meg dr. Stammler Rudolf hallei egyetemi tanár előadását a Magyar Jogászegylet mai teljes ülésén. Az illusztris vendéget a jogászegylet nevében Székely Ferencz koronaujgyász üdvözölte, mire Stammler megtartotta előadását a helyes jogról. Abbi! indult ki, hogy a tételes jog szabályai mellett valamely jogeset eldöntésénél arra is kell tapintással lenniünk, hogy az adott helyzetben igazságos és helyes ítélet legyen. Rámutat az előadó arra, hogy a magyar polgári törvénykönyv tervezete tág teret enged a jóhiszeműségnek, a méltányosságnak, a szokásnak és illendőségnek, mindmennyi intézkedés, mely a bíró szabad mérlegelésére utal. Helyes jog e szerint nem valami ideális jogrendszerrel jelent, amely az érvényes joggal szembe állana és attól messze eltérne; hanem jelenti a tételes jog egy részét: egy viszonylik a valóban érvényes joghoz, mint a helyesen járó óra a valóban járó órához; mint az egészséges ember fogalma az élő emberéhez. Így a büntető jogban az uralkodó felfogás szerint az a kérdés, vajon van-e büntetésnek helye, mindenkor a tételesen megállapított jogszabályok szerint döntendő el; a közigazgatásban és a közigazgatási bíráskodásban csekély számmal vannak azok a korlátok, amelyeket tüzetes törvényszakaszok kényszerűleg állítanak fel; túlnyomó a törvényhozónak olyan rendelkezése, hogy a joggyakorlat elvileg helyes módon járjon el.

A nagyérdékű, szellemes fordulatokban gazdag és mély jogbölcseleti tudásra valló előadást a közönség mindvégig feszült figyelemmel kísérte és zajos tetszéssel fogadta. A tudós előadónak az egyesület nevében az elnök mondott köszönetet. Az előadás után az egész illusztris társaság a Hungaria-szállóba vonult, ahol a jeles tudós tiszteletére a Magyar Jogászegylet társasvacsorát rendezett.

§ **A posta nem hatóság.** A feleségének, Buzetta Malvinnak gyümölcskereskedésében, mint üzletvezető volt alkalmazva Niemetz Gyula. A múlt év végén három kosár szőlőt küldött Niemetz a vágvecsei tanítónak. A címzett a küldeményt nem vette át, mire a szőlőt visszaküldték Budapestre s itt ötödnapra kézbesítették teljesen romlott állapotban Niemetznek. Haragra gerjedt erre Niemetz és beadványt intézett a postai igazgatósághoz, követelvé a késedelmes kézbesítés okozta kárának, 20 koronának a megtérítését. Az igazgatóság a kérelmet elutasította. Niemetz erre nem nyugodott bele, hanem a kereskedelmi miniszterhez felfolyamodást adott be, amelyben többek között azt mondta, hogy: „a postai igazgatóság valótlanosságokat ír össze, csak azért, hogy hanyag tisztviselőinek igaztalan megvédésével kibújják a kártérítés kötelezettsége alól.” E felfolyamodás folytán a kereskedelmi miniszter felhatalmazta a postai igazgatóságot, hogy tegye meg hatóság elleni rágalmozás miatt a feljelentést Niemetz ellen. A budapesti büntetőtörvényszék csak egyszerű rágalmozást állapított meg, mert a posta nem hatóság és nyolcz napi jogháza ítéle a vádlottat. A budapesti kir. ítélőtábla ma dr. Györi Lipót védő felszólalása után a törvényszék ítéletét megsemmisítette és a vádlottat 100 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ **A megrendelők pénzei.** A budapesti büntető törvényszék dr. Szepessy elnöke alatt ma délután folytatta Breuer Géza büntügyének hétfőn félbeszakított tárgyalását. A könnyelmű fiatalember a bécsi Giedlsinszky E. cég budapesti fióktelepének üzletvezetője volt s e minőségben több mint 60.000 koronát sikkasztott a cég megrendelőitől beszédett pénzekből. Ma az egyes sikkasztási esetekre hallgatták ki a tanukat, akik összességük is igazolták a kir. ügyészség vádjait. Ítéletet csak holnap hoz a bíróság.

§ **Érdekes művészpör.** A bécsi törvényszéken tegnap volt a pörfölvételi tárgyalás abban a keresetben, amelyet Hohenberger Ferencz festőművész adott be Wittgenstein, Kestranek bankigazgató és több más finanszkapacitás ellen, amiért az ő felszólalásukra a Szeccesszió kiállításáról be kellett vonnia ismeretes képét. A tárgyaláson a bepanaszolt bankárok és földbirtokosok jogi képviselője kifogásolta, hogy a művész fantasztikus kosztümökben, sőt egyáltalán némelyeket kosztümök nélkül karrikírozott s megtette azt is, hogy egyiküknek szájába olyan tülköt festett, aminőt a zsidók engesztelő napon szoktak megfújni. Hohenberger festőművész ek-

kor megjegyezte, hogy jó volna zsidó tolmácsot alkalmazni, aki megmagyarázza ezt a ritust, mert ő nem értik. Érdekes a dologban, hogy Hohenberger híthü zsidó családból származott, a magyarországi Szeccenzen született, ahol atyja a zsidó hitközségnek előjárója volt és mint ilyen a zsidó nagy ünnepek maga fujta a kérdéses kürtöt.

§ **Iparjogvédelmi kongresszus Stockholmban.** Svédországban, Stockholmban ez évi augusztus hó 26-tól 29-ig nemzetközi iparijogvédelmi kongresszus lesz. A kongresszus a következő kérdéseket fogja tárgyalni: Elsősorban a Kényszerlicenzia. Mintajog. A védjegy nemzetközi értelmezése, kapcsolatosan a párisi konvenczióval. Előhasználati jog kérdése árnyegyeknél. Nemzetközi védjegybejegyzés. A tisztességtelen verseny elleni oltalom nemzetközi szabályozásának kérdése.

Balla Lajos, a szabadalmi hivatal elnöke erre a kongresszusra felhívta az Iparjogvédelmi Egyesület, az ipar, kereskedelmi és ügyvédi kamarák, valamint más érdekelt intézetek figyelmét.

Nyilt-tér

(E rovatban közlőtekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

KALOGÉN
BRÁZAY SÖSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ *

Nyaraló.

A budai hegyvidéken, villamos mentén, nagy befásított kertben fekvő három tágas szobából, konyha és mellékhelyiségekből álló butorozott nyaraló, nagy verandával olcsó bér mellett kiadó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában. Telefon 586.

Aki az **ÜSTÖKÖS-re**, hazánk legjobb élclapjára, most háromnegyedére (áprilistól—decemberig) 9 koronával előfizet;

ingyen kapja az Ustökös 1907. évi teljes bekötött évfolyamát.

600 oldal vicc, kép humoreszk, stb.) — (Az 1908. január—márciusban megjelent számokat, köztük az 56 oldalas 50 éves jubileumi számot ingyen utána Aki djük.)

Czim: Üstökös - Budapest.

2 teljes évfolyam csak 9 korona.

Az „Egyetértés” előfizetői, ha ezen minőségükre az utalványszelvényen hivatkoznak, kedvezményesen aron (Negyedévre 2 kor. Félévre 4 kor. Háromnegyedévre 6 kor.) fizethetnek elő, ez esetben azonban csakis az 1908. évi jan. márciusi számokat kapják.

OVSZEREK

Gummi és halhólyag, 80% engedmény tucatszámint 1-10 forintig. Capot-American rövid, 2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a legfinomabb minőség urak részére 5 frt. Irrigátor, felszerelve 2-5 frtig. Diana-űvek, legfinomabb 2.50, 3.-, 3.50 frt. Minden megrendelésnél 80% engedmény. Arjogyszék ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

SPORT.

() Nemzetközi football-mérkőzések. Szombaton délután, a nemzeti ünnepen ½5 órakor játszik a Magyar Testgyakorlók Köre. Vasárnap d. u. 4 órakor pedig a Fereczvárosi Torna-Club játszik a Thököly-uti millennári pályán, a kiváló formában levő A. C. Spárta cseh csapat ellen. A prágai cseh csapat, mely Prágában I. osztályú klasszist képvisel, a következő eredményeket közölte a rendező-egyesületekkel: 1907. A. C. Spárta győz 6:2 és 1:0 a Novometsky ellen, mely 3:3 játszott mult héten a MAC-al; 2:2 döntetlen eredményt ért el a Slavia ellen; Deutscher Fussball-Club Prag ellen: 4:4 és 3:2; a Schmichow ellen, mely a MAC-ot győzte le 0:0 eredményre volt; a Wiener Sport-Clubot 1:0; a S. K. Kladnot, mely 7:1 veszett a Slavia ellen, ugyanilyen goal arányban szenvedett vereséget. Az Olympiát 4:1 győzte le; a Magyar Testgyakorlók Köre ellen 0:0 és a Fereczvárosi T. C. ellen 3:2 szenvedett vereséget, míg a Budapesti Torna-Club ellen 2:2 döntetlen eredményt ért el. A Vinohrady ellen a szezonban 5:1 figyelemreméltó eredményt ért el. Később a Slavia 6:1 verte ugyancsak a Vinohrady csapatát. A csehek pénteken jönnek a fővárosba.

() A budapesti nagy regatta. A Magyar Evezős-Egyletek Országos Szövetsége Budapestben, tudvaleg június hó 14-én, vasárnap tartja nemzetközi nagy amatőr evezős-versenyét. A verseny sorrendje a következő: I. Egyes verseny. (Skiff.) Kezdek (juniorok) számára. II. Állami díj. Négyevezős verseny kormányossal. Nyitva kezdők (juniorok) számára. Örökös vándordíj. Védő: Neptun budapesti evezős-egylet, Budapest. III. Budapest székesfőváros díja. Négyevezős verseny kormányossal. Tiszteletdíj. Tét 30 korona. IV. Pannónia evezős-club díja. Négyevezős verseny kormányossal. Időleges vándordíj. Első mérkőzés. V. Kettős párevezős verseny kormányos nélkül. (Double scull.) Kezdek (juniorok) számára. Tiszteletdíj. VI. Bainoki verseny. Skiffverseny Magyarország evezős bajnokságáért. Örökös vándordíj. Védő: Leviczky Károly, a Nemzeti hajós-egylet tagja. VII. Margitszigeti díj. Négyevezős verseny kormányossal. Palánkos hajók. (Videkielnek.) Tiszteletdíj. VIII. Egyes verseny. (Skiff.) Oly evezősök részére, kik a bainoki versenyben nincsenek nevezve. Tiszteletdíj. IX. Hölgyek díja. Nyolcevezős verseny kormányossal. Nyitva kezdők (juniorok) számára. Időleges vándordíj. Védő Pannónia evezős-club, Budapest (2 győzelem). Duna budapesti evezős-egylet (II. oszt.) A III., IV. és XII. számú versenyekbe benevezett evezősök kizárva. Tiszteletdíj. XI. Kettős párevezős verseny kormányos nélkül. Tiszteletdíj. XII. Nyolcevezős verseny kormányossal. Örökös vándordíj. Alapította a Neptun budapesti evezős-egylet 1899-ben. Védő: Pannónia evezős-club, Budapest. A verseny délután 4 órakor kezdődik. A versenypálya a Margitsziget (pesti) partja mentén tüzetik ki. A pálya hossza minden versenyenél 2000 méter folyamatosan fordulás nélkül. Nevezési határidő: 1908 május 30. (szombat) déli 12 óra. A nevezések, a tétek mellékelésével a szövetség igazgatóságának, Ábrai Zoltán küldendők.

() Olympiai célzóversenyek. A Magyar Olympiai Bizottság célzóversenyszakosztálya Járityz András főlovászmester elnöklésével népes ülést tartott, melyen dr. Karafiáth Jenő előadó részletesen ismertette a Bisleyben, 1908. év július hó 8-ától 10-éig tartandó olympiai célzóversenyek feltételeit. A szakosztály úgy határozott, hogy a 300 méter távolságra tartandó vetélkedésben tartja leginkább szükségesnek a magyar színek méltó képviseltetését. Ebben a versenyben minden lövő bármily fegyverrel, tizes sorozatonként százhuszat lö (40-et állva, 40-et ülve, 40-et pécjig fekve), egy méter átmérőjű célzó táblára, melynek középpontja 60 cm. átmérőjű fekete kör. A verseny részletes feltételeit egyébiránt a Budai Polgári Lévészegyesület hivatalos értesítőjének legközelebbi számában jelennek meg. A bizottság ezután az olympiai célzóverseny-próbaverseny idejét, a június elseji nevezési zárlatra való tekintettel, május 20-27-ig terjedő időre tűzte ki és a verseny rendezésére az Országos Célzóverseny Szövetséget kérte fel. Elhatározta, hogy Szemere Miklós országgyűlési képviselőt, az Országos Célzóverseny Szövetség és a B. E. A. C. elnökét küldöttül kéri meg, hogy pusztaszentlőrinci célzóversenyét bocsássa a magyar Olympiai Bizottság célzóversenyébe. Mint értesítünk, Szemere Miklós a hazafias ügy érdekében e kérelemnek készséggel tett eleget és így az Országos Célzóverseny Szövetség a próbaversenyeket a pusztaszentlőrinci lövésversenyen rendezi, ahol ezidő szerint a Lovászegyesület és a Budapesti Egyetemi Athletikai Club minden csütörtök délután és vasárnap egész nap tartja lövőgyakorlatait.

() A szegedi vívőverseny. A szegedi országos vívőverseny első nevezési zárlata április 4-én igen szép eredménnyel végződött, amennyiben a főversenyre 45 a középversenyre 20, a vén fiuk versenyére 8 előírás érkezett. A második nevezési zárlat április 9-én esti 8 óra. Fegyvernem, kard és tör. Nevezési díj fegyvernemenként 10 korona, pótnévezéseknél 4 korona pótdíj fizetendő. Jelentkezni lehet Adámty János titkárnál, Szeged, (Folyammérnökség.) A verseny védnökei Jahl Gusztáv cs. és kir. altábornagy, honvédkerületi parancsnok és Kelemen Béla Szeged város főispánja. Tiszteletdíjat a következők küldtek be: M. kir. honvédelmi miniszter 1, Szeged város 2, Szegedi asszonyok és lányok 2, Szegedi helyőrség tisztikara 3, Csernovits Agenor elnök, Bencsik Lajos igazgató, Milkó Ferencz, Szegedi Vívő-Egylet, Armentani Ede, Szeged középiskolai ifjusága. A tiszteletdíjak értékes ötvösművészeti dísz tárgyak. A résztvevők az állami főgimnázium tornacsarnokában a versenybírósnál április 11-én 9 órakor kötelesek jelentkezni. Elkészs visszalépésnek tekintetik.

() Galamblovó-verseny. Az Országos Magyar Galamblovó-Egylet tavaszi meetingjének második napja szép, derült időben, nagyszámú főúri közönség jelenlétében folyt le tegnap délután a margitszigeti versenypályán. A nap kiemelkedő eseménye a báró Inkey József-tiszteletdíj volt, amelyet gyönyörű küzdelem után gróf Apponyi Henrik nyert meg. Második Czárán János, harmadik Nagy Gyula lett. A gróf Degenfeld Imre-tiszteletdíj Nagy Gyula győzelmével végződött, aki még a második és harmadik tétversenyt is megnyerte. A páros verseny győztese Czárán János, az első tétverseny gróf Apponyi Henrik lett. — A legközelebbi verseny április 9-én lesz, amikor a Libits Adolf-tiszteletdíj fog eldőlni.

KÖZGAZDASÁG.

Ankét a szeszkontingens felosztása ügyében. Szeszipari körökben nagy érdeklődéssel várják a pénzügyminiszter által holnapra összehívott ankét-tanácskozást, amely elé a miniszter a szeszkontingens megállapítása és felosztása, valamint a gyülemelőpálinka megadóztatásának módzata tárgyában tizenkét kérdőpontot terjeszt. E kérdőpontokat az „Egyetértés” már közölte is. A szaktanácskozás előreláthatólag három napot fog igénybe venni. Amint a kérdőpontokból kitűnik, a pénzügyminiszter elejtette azt a tervét, hogy az ipari szeszfeldolgozó kontingensét kisajátította. Az ipari kontingensből évenként harmincezer hektolitert fog a miniszter elvonni s az elvont kontingens-mennyiség utonnan következő mezőgazdasági szeszfeldolgozó dotálására fordíthatni. Felveti a pénzügyminiszter a kérdőpontokban a mezőgazdasági szesztermelés decentralizációjának és az ipari szeszfeldolgozó kontingense egyesítésének a kérdését is.

Az értéktőzsdéről. Huzamosabb idő óta a bányapiac irányzata szerint alakul ki a tőzsdén az értékpapírok üzleti forgalma s a tőzsdéi forgalom rendszerint a bányaeértékek árfolyamai után indul. Ma a bányaeértékek irányzata lanyha volt. Az Alpési bányarészesvények jelentékeny csökkenése a többi árfolyamokra is nyomástétele hatott s az értékek ma mind csökkentek s az egész tőzsdéi forgalomban meglátszott ennek a hatása. A Magyar hitel I koronával, a Jelzálogbank 5 koronával, a Rimamurányi 1.50 koronával, a Közúti vasút 3.50 koronával csökkent. A többi vezető értékek árfolyamvesztése csekélyebb. A helyi piacon a Salgótarjáni és a Városi vasúti részesvényekben volt fizlet. Az előbbi emelkedő árfolyamok mellett, az utóbbi csökkenő áron került forgalomba. Változás volt azonkívül az Osztrák-Magyar Bank és az Első magyar általános biztosító részesvényekben. A járadékpiac ma ismét gyengébb volt. A valutapiac az árfolyamok gyengén emelkedtek.

A baromfi-kivétel és a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződés. Az O. M. K. E. vereségi kerülete mozgalmat indított azért, hogy a Szerbiával kötött szerződésnek az előbaromfi-ra vonatkozó része rögtön lépjen életbe, ahogy a törvényhozás azt elfogadja. A napokban a temesvári kereskedelmi és iparkamara hasonló tendenciájú felterjesztést intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, amelyben hivatkozik arra, hogy a mi baromfikereskedelmünknek elsőrendű érdeke a szerbiai olcsó behozatal. Magyarország ugyanis exportra nem volna képes, mert a belső fogyasztást is alig bírja termelésünk kielégíteni. Azonban a külföld jobban fizeti meg az árut és a nyereség kereskedőinket a külföldre hozza és mindenben kényszeríti arra, hogy a hazai árakat magasra emeljék. Ami az exporteur kereskedőkre nézve a végromlás erejével bír, hiszen magasra tartott ára-

kon kell venniük a holmit, amit külföldön az olcsó szerbiai, bolgár, román és orosz kivittel szemben alig fogadnak el. Vagy ha már el bírja adni baromfiat, anyagi veszteségek érik. Ezért, de a közhasználat céljából is igen nagy szükség van a szerbiai behozatalra. Az olcsó áru beözönlése az árak aránytalanságát meg fogja szüntetni.

Vége a tavaszi vásárnak. A tavaszi vásárt tegnap este zárták be hivatalosan. Az összegyűlt kiállító iparosok és kereskedőkhez az elnökség tagjai meleg bucsuszavakat intéztek. Hirschfeld Mór ker. tanácsos, a vásár egyik elnöke hosszabb beszédben méltatta a vásár jelentőségét és eredményét. Buzdította a vásárosokat kitartásra és a magyar ipar érdekeinek további szem előtt tartására. Végül az egybegyűlt lelkes éljenzése között zárta be a vásárt. A vásár forgalma mintegy félmillió koronára tehető.

A délvidéki földművelők gyűlése. A Délvidéki Földművelők Gazdasági Egylete most tartotta meg a gazdák élénk részvétele mellett dr. Freccót Menyhért elnöktele alatt a szokásos évi közgyűlést. Az elnök gazdaságpolitikai szempontból nagyértékű megnyitójában ismertette a közelmúlt nehéz pénzügyi viszonyait. Ezek ellensúlyozására az egylet oda törekedett, hogy a súlyos hitelviszonyokat megjavítsa s így sok egzisztenciát sikerült megmentenie. Dold István titkár előterjesztette ezután az elmúlt év működéséről szóló jelentést, amelyből kitűnik, hogy az egyletnek öt délvidéki megyében 145 fiókköre 10.354 tagot számlál. Ujonnan belépett az elmúlt évben 1383 gazda. Az elmúlt télen az egylet 52 gazdasági iskolát tartott fenn, amelyekben 1802 gyermek nyert oktatást. Kilenec háziipari tanfolyama is volt az egyletnek 188 látogatóval. Rudolfsnád részére 5030 korona segélyt adtak az egyleti tagok. Az egyesület számadásait a közgyűlés az összes jelentésekkel együtt tudomásul vette és a felmentvényt megadta. Az 1908. évi költségvetés megállapítása után a választásokra került a sor. A választások eredménye: Elnök Wittmann János, elnökhelyettesek dr. Freccót Menyhért, Blaskovics Ferencz, Juhász Vilmos, dr. Steuer György, Hergát Henrik és Volk Mihály, alelnökök Ziehbauer Ádám, Léh Ferencz, Ruzsicska Albert, Wendling József és Hepp Muzsias.

A fogaskerekű vasut és a főváros. A jó öreg fogaskerekű ismét sokat beszéltet magáról. Ugyan nem arról szól a hír, amit a fővárosi közönség már oly régóta vár, hogy t. i. a forgalmi eszközök javításával a fogaskerekű végre igazán kielégíthesse a kívánalmakat, hanem csak arról beszélnek ismét, hogy a vasut gazdát cserél. Mostani tulajdonosa a Vasut Forgalmi Társaság, amely már egyszer a Közúti Villamos Társaságnak is el akarta adni, hogy az elektromos üzemre alakítsa át. Ami nem is lett volna rossz. Ujabbán aztán egy másik terv merült fel. Ugyanis a vasutat megvételre kínálják a fővárosnak. Ezt a tervet a kereskedelmi minisztériumban is ismerik, ahol rokonszenvesen fogadták, mert a kereskedelmi minisztériumnak is az a nézete, hogy a svábhegyi fogaskerekű vasut jelenlegi állapotában már nem felel meg azoknak az igényeknek, amelyek a nyaraló közönség akadálytalan közlekedése megkíván s hovatovább elkerülhetetlen lesz a gőzfűzem helyett a villamos üzem. Értesítésünk szerint illetékes helyen komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy a vasutnak a főváros legyen a gazdája s egyik vagy másik villamos társulat venné kezelésbe a fogaskerekűt. Ez annyival is könnyebben volna keresztülvihető, mert nem is igényelne túlságos nagy befektetést. A vasut alaptőkéje 600.000 korona, amelyből 150.000 korona már törlesztve van, úgy, hogy mintegy 400.000 koronával meg lehet váltani a vasutat. A fogaskerekű vasut ügye a főváros közönségét nagyon is közelről érinti s így azok a tárgyalások, amelyek a vasut sorsáról döntenek, a legszélesebb körökben keltenek érdeklődést.

Herkulesfürdő és Marilla védelme. Krassószörény megye déli részén lévő két fürdőtelep, Herkulesfürdő és Marilla nagy veszedelemben volt. Legszebb ékességét, az égbenyuló fenyegetéseket fenyegette egy félelmetes pusztító bogár, a gyanjas pille. Darányi földművelésügyi miniszter a télen át a kártékony rovar petecsomói pusztítására Lipcsey László erdőgazdának tizezer korona rendkívüli segélyt engedélyezett, aki február közepétől negyven napon keresztül kétszáz munkást foglalkoztatott s mintegy háromezer hold erdőterületen irtatta leggodosabban a petecsomókat. Az erdőgazdaságra egyébként szomorú jelenség az is, hogy Krassószörény megyében, különösen a bozovicsi járásban, a görbeöglő szű pusztit. A miniszter elrendelte az összes beteges fenyőfák kivágatását és azoknak elégetését.

Csütörtök, április 9.

A Bank ügye is megoszlaná, hogy a német miatt is Bank es mégis rá 4% dult elő lödéssel

Ülés ban. A tartotta István k gok nag megnyit tagokat feladatol vőben fő ténny, h mazásár felállítas pénzügyi hivatali marával terjeszte jelentést, napirend javaslat járóll ak rületbeli zetet s tárgyalja rából kil perrendt elhatároz egyútt fé sérelmes fogja kéf fekről sz got küldt latokat : tási adó pesti kam lephelyén lett foglal

Megír hirt adtu Borosien lünk, hog Nagyhaln látszik R „alkalmas

A Ma gos Egye gató-valá elnöktele megvitata miniszter tása tárg adóztatás tanácskoz tizenkét k Róbert ir ban és ré Rubinek G Gyula, G gató-valas a konting állásponjtá Az Orzá kerle Sán kozáson Engel Her képviseln

Iparos velésre nos szocn figyelmet gróf A p p iparosinas jelentettük mekvédő pedig a h levélet, m ben a leír iskolák je kiképezte hazafias s fordítottak ben is alk zására nag

A bankkamatláb. Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsa ma ülést tart, melyen a kamatláb ügye is szóba kerül. A vélemények a kérdésben igen megoszlanak. A leszállítást csak az esetben lehet várni, ha a banknak biztos értesülése lesz arról, hogy a német bank csökkenti a rátát. A helyzet a német pénzpiacra azonban nem éppen kedvező, miért is nem lehetetlen, hogy az Osztrák-Magyar Bank egyelőre megtartsa a 4%-os kamatlábát. Ha mégis megtörténne a mérséklés, úgy a bankkamatláb 4% lenne, mi már 1906. szeptember óta nem fordult elő. Bizonyos, hogy szakkörökben nagy érdeklődéssel várják a bank határozatát.

Ülés a Miskolczi Kereskedelmi és Iparkamarában. A Miskolczi Kereskedelmi és Iparkamara ma tartotta újjalakulása utáni első ülését Radvány István kir. tanácsos elnöke alatt. Az ülésen a tagok nagyszámmal jelentek meg. Radvány István megnyitó beszédében lelkes szavakban hívta fel a tagokat a munkálkodásra s hévvel mutatót azon feladatokra, melyek a kamara tevékenységét a jövőben fokozottan igénylik. Kiemelte azon örvendetes tény, hogy a kamara éveken át folytatott szorgalmazására egy vámhivatalnak Miskolczon leendő felállítására végre dűllőre fog jutni, amennyiben a pénzügyminiszter megbízásából a budapesti fővámmihatal igazgatója Miskolczon járt s tárgyalta a kamarával a részletek felől. Dr. Sugár Ignác titkár terjesztette erre elő az ügyforgalomról szóló titkári jelentést, melyet tudomásul vettek. Majd áttértek a napirendre, melynek első pontján az új ipartörvényjavaslat tervezete szerepelt. Ennek tárgyalási módjáról akként határozott a kamara, hogy előbb a kerületbeli érdekelt testületek vitassák meg a tervezetet s csak, ha az összes vélemények beérkeztek, tárgyalja majd az egybegyűlt anyagot egy a kamarából kiküldött bizottság. Tárgyalták az új polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatot, melynél elhatározott, hogy az összes hazai kamarákkal együtt felír a kamara a javaslatnak a kereskedelmet sérelmesen érintő rendelkezései ellen s azok törlesztését fogja kérelmezni. Az uszorráról és káros hitelügylekről szóló törvényjavaslat megvitatására bizottságot küldtek ki. Pártolta az ülés a következő javaslatokat: a pozsonyi társaságának a cukorfogyasztási adó leszállítása iránt tett javaslatát; a budapesti kamara javaslatát, melyben a pénzintézetek telephelyének a czégszövegben való feltüntetése mellett foglalt állást.

Megint új román bankiök Aradmegyében. Már hirt adunk arról, hogy a „Lupta” román takarékos Borosjenőn fiókot nyitott. Most meg arról értesülünk, hogy egy „Crisana” nevű román pénzintézet Nagyhalmacon fog e hó 15-én fiókot nyitni. Ugy látszik Románia és a nemzetiségiek Aradmegyében „alkalmas” területet találtak terjeszkedésükre.

A Magyar Mezőgazdasági Szesztermelők Országos Egyesülete ma tartott ülésen látogatott igazgató-valasztmányi ülést gróf Széchenyi Géza elnöke alatt. Napirenden volt azon kérdőpontok megvitatása, melyeket Wekerle Sándor pénzügyminiszter a szeszkontingens megállapítása és felosztása tárgyában, valamint a gyümölcs-pálinka megadóztatása ügyében április 9-ére egybehívott szaktanácskozás elé terjeszt. Az igazgató-valasztmány a tizenkét kérdőpontot, ugyszintén gróf Zselénszki Róbert irásban beterjesztett javaslatát általánosságban és részleteiben megvitatva és Bujanovich Gyula, Rubinek Gyula, Ghilányi Imre, Frankl Ede, Szilágyi Gyula, Goldfinger Gábor felszólalása után az igazgató-valasztmány elhatározta, hogy az egyesületnek a kontingens felosztása tekintetében, eddig elfoglalt álláspontját a szaktanácskozáson is képviselni fogja. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet, a Wekerle Sándor miniszter által összehívott szaktanácskozáson örgróf Pallavicini Ede, Bujanovich Gyula, Engel Henrik, Rubinek Gyula és Krolp Hugó fogják képviselni.

Iparosinasok jutalmazása. Népiünk gazdasági nevelésére és iparfelesztésünkre, nem kevésbé általános szociális és kulturális szempontból igen nagy figyelmet érdemel az a gondoskodás, amelyet gróf Apponyi Albert közoktatási miniszter az iparosinasok nevelése iránt viseltetik. Csak tegnap jelentettük, hogy az Inas-Otthonok részére a Gyermekvédő Liga nagyobb segélyt rendszeresített, ma pedig a hivatalos lap közli a miniszternek egy körlevelét, melyet a tanfelügyelőségekhez intézett. Ebben a leiratban közli Apponyi amaz iparostanonciskolák jegyzékét, amelyek a tanoncok szakszerű kiképzetésének fokozására, erkölcsi nevelésére és hazafias szellemének megszilárdítására nagy gondot fordítottak s amely intézeteknek ebben az esztendőben is alkalmat ad arra, hogy a tanulók megjutalmazására nagyobb összegeket fordítsanak.

Anglia külkereskedelme. Az angol kereskedelmi kimutatás szerint az idén márciusban a bevétel 5½ millió fonttal, a kivitelt pedig 1.8 millió fonttal volt kisebb, mint 1907. márciusában.

Új földmívelő-iskola Erdélyben. A Segesvár melletti Fehéregyháza községben fekvő gróf Haller-féle kastély fele részét a földmívelési miniszterium 40.000 koronáért megvásárolta. A kastély másik része már a földmívelési miniszterium tulajdona és így most semmi sem áll útjában annak, hogy a tervbe vett földmívelő-iskolát fölléltassák. Erre az iskolára már csak azért is szükség van, hogy az Olt-völgyi magyarságot a modernebb gazdasági neveléssel is erősíthessük.

A kassa—oderbergi vasut beruházási kölcsöne.

A kassa—oderbergi vasut igazgatósága május hó végére rendkívüli közgyűlést fog összehívni, amelyen felhatalmazzák az igazgatóságot, hogy a 44 millió koronát kitevő beruházási kölcsönt elsőbbségi kölcsön alakjában szerezzék be. Az új kölcsönre vonatkozó törvényjavaslat minden részben kész; a kereskedelmi és pénzügyminiszterium hozzájárultak a kölcsön felvételéhez, úgy, hogy mi sem áll útjában annak, hogy a parlament elé terjesszék a törvényjavaslatot. Most már csak az a kérdés, hogy a parlament mikor lesz abban a helyzetben, hogy az ország közlekedési viszonyai szempontjából elette fontos törvényjavaslatot letárgyalhatja. Kívánatos lenne, ha minél előbb, mert a vasut vonalain immár elkerülhetetlen beruházásokat nem lehet anélkül késleltetni, hogy ezzel ne veszélyeztetnék a forgalom zavartalan lebonyolítását.

Új gazdasági tanárok. A földmívelési miniszter Gass Gyula gazdasági akadémiai segédtanárt és Jászberényi András gazdasági akadémiai adjunktust gazdasági akadémiai rendkívüli tanárokká. Takács Zsigmond gazdasági akadémiai adjunktust és dr. Barna Balázs gazdasági akadémiai segédtanárt ugyanezen minőségükben a IX. fizetési osztályba, dr. Schürger János gazdasági akadémiai tanársegédet gazdasági akadémiai segédtanárrá és Juhos Lajos gazdasági gyakornokot akadémiai gazdasági adjunktussá nevezte ki.

Iparosmozgalom a polgárság körében. Az utóbbi időben igen örvendetes tevékenységet fejtenek ki a különféle polgári társaságok az ipari ügyek terén is. Így csak tegnap emlékeztünk meg a budai iparosok mozgalmáról. Ma a Terézvárosból kapunk hasonló hírt. A Terézvárosi Függetlenségi és 48-as Kör kebelében ugyanis e hó 5-én számos iparos élénk érdeklődése mellett megalakult a kör ipartügyi bizottsága, melynek czéjja a kerület iparosait egy szervezetbe egyesíteni, hogy jogos érdekeik védelmében erélyvel és fokozottabb súlyjal léphessenek fel. A bizottságban valamennyi iparág képviselve van. Elnöknek Roth Manó üveggyártó, alelnököknek Bogdány Sándor gyáros, Grindl Károly gyáros, Janura János vendéglős, eladóknak Aigner Adolf gyáros, Korányi Béla gyáros, Bercsenyi Albert cipészmeister, ügyészek dr. Hajós Jenő ügyvéd, jegyzőknek Maydamszki Gergely mázolómeister és Keller Ernő fodrásmester választottak meg egyhangulag.

A német tőzsde-törvény. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlésnek ma napirendjén volt a tőzsde-törvény második olvasása. A javaslat 3. és 4. pontjait együttesen vették tárgyalás alá. A 3. pont szerint a tőzsdei lajstrom megszűnik. Gabonában és malomtermékekben a határidő-üzlet továbbra is tilos. Bánya és gyári vállalatok papírjaiban pedig csak a szövetségi tanács hozzájárulásával szabad határidő-üzletet kötni. Többek hozzájárulása után elfogadták a törvényjavaslatot. A 65. szakaszt, mely a gabonára vonatkozó kivételes intézkedéseket tartalmazza, névszerinti szavazásban 240 szóval 24 ellenében fogadták el. Ezzel a törvény második olvasása véget ért. Holnap lesz a javaslat harmadik olvasása.

A telefon terjedése. A kereskedelemügyi miniszter rendeletére a posta- és távirat-igazgatóság a pusztaomonostori törvényhatósági távbeszélő-központot az egész belkői forgalomba bevonta.

Gazdát cserélt hercegi uradalmak. Schaumburg-Lippe herceg horvátországi birtokának átvétele ügyében — mint arról már megemlékeztünk — hónapok óta tárgyalások folytak a hercegi uradalmak igazgatósága és egy belga-francia pénzcsoport között. A szerződést a minap kötötték meg s a birtokokat a konzorcium ez évi október elsején fogja átvenni.

Az új tőzsdetanácsosok. A kereskedelemügyi miniszter a budapesti áru- és értéktőzsde alapszabályainak 23. §-ában gyökerező jogánál fogva a tőzsde 1908. évi március 21-én tartott közgyűlése által a tőzsdetanács tagjaivá megválasztott Fodor István, Guttmann Sándor és Kubics Gusztáv tőzsdetagokat tőzsdetanácsosi minőségükben megerősítette.

Magyarország kereskedelmi érintkezése Argentínával. Buenos-Airesből jelentik, hogy Mihalovics osztrák-magyar konzul két millió korona alapítékkel részvénytársaságot alapított. A társaság czéjja Magyarország-Ausztria és Argentína Paraguay és Uruguay között kereskedelmi összeköttetést teremteni. Ugy értesülünk egyébként, hogy ebben az ügyben Mihalovics konzul a társaság igazgatójával május végén Bécsbe és Budapestre jön.

Hajózás Karlócára. Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási társaság közhírré teszi, hogy Karlócza állomását a személyszállítóhajók a holnapi nappal ismét érintik.

Új czégyezető a Magyar kereskedelmi részvénytársaságnál. A társaság tegnap tartott ülésén Kórodi Simon főtisztviselőt czégyezetővé nevezte ki.

Fizetéképtelenségek. Eszékéről táviratozzák: Ehrenfreund Sándor itteni fűszerkereskedő beszüntette a fizetést, csődbe jutott. Passzívát 50,000 koronára becsülik. — A bécsi Kreditoren-Verein a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Oprean Szilveszter bejegyzett czég Szászváros, Freysinger és Kalupka bejelentett czég Budapest, Rem Mária Czernovitz, Trayer István Budapest, Geiringer Károly kereskedő Kisjenő, özv. Wurm Adolfné Pécs.

Meghiúsult a zománcz-kartel. Hál' Istennek, hogy ebben a nagy karteles világban végre egy magyar gyár önálló magatartása miatt egy újabb osztrák-magyar közös kartel hiúsult meg. Megirtuk, hogy a magyar és osztrák zománczgyárak már régebbi idő óta tervezik a kartel megalakítását. A tárgyalások azonban nem vezettek sikerre, mert egyik legnagyobb magyar gyár nem akart belépni a kartelbe s ez hiúsította meg a kartel megalakítására irányuló törekvéseket. Csupán csak abban egyeztek meg, hogy a régebben megállapított fizetési feltételek most is érvényben maradjanak. A zománcz-ipar helyzete különben nem kedvező. Kinába, Japánba és Indiába, ahová eddig nagy mennyiségben vitték ki magyará és osztrák zománczokat, mostanában alig exportálnak valamit. Néhány gyár, amely leginkább kivitelle dolgozott, kénytelen volt üzemét korlátozni.

A „Nemzeti” baleset-biztosító részvénytársaság ölyő év február havában 702 drb balesetbiztosítási kötvényt állított ki, melyek halálesetre 5.075,900 kor., rokkantság esetére 7.002,900 kor. és mulékony kereképtelenség esetén 2225 kor. napi kártalanításra biztosított összegről szólnak. Nevezett társaság a f. é. január hó 1-től február hó végeig terjedő időszakban 1456 ajánlatot kötvényesített és pedig 10.337,826 korona halálesetre, 13.832,710 korona rokkantság esetére és 4686 korona mulékony munkaképtelenség esetére biztosított összegekkel. Fenállása óta a társaság balesetekért 10.193,437 korona 78 fillér kártérítést fizetett ki.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS

Kiadótulajdonos

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató: ERDŐS ARMAND

Magyar Ipar- és Árubank Részvény-Társaság
Áruosztálya Budapest
 — V. kerület, Váci-körút 12. szám. —

Ajánlja:
 a legjobb szerkezetű légszusz., benzín-, nyersolajmotorokat és szivógéteket ipari célokra, 2HP - 300HP
 benzínlokomobilokat, cséplő és egyéb gazdasági gépek hajtására, valamint kötőrő- és favágó-lokomobilokat.

Tüzelőanyag-fogyasztása nagyon csekély.
 Kívánatra szívesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Amerikából tartós lanyhaságot jelentenek. A vetések odaát kitünően fejlődnek és a farmerek igyekeznek készleteiktől szabadulni. A tegnapi árcsökkenés ismét 1/2 centet tesz ki. Nálunk ennek semmi hatása sem volt. Az áprilisi felmondások ma 28 ezer mázsára csökkentek, készáru iránt is jobb kereslet mutatkozott és a forgalomba került 10 ezer mázsát 50 kilóként 15 fillérrel drágábban kellett megfizetni. Áprilisi buza 11.28-ig, májusi buza 11.19-ig emelkedett és csak délután, a meleg esőre gyengült el az irány és a legmagasabb árfolyamokból 5-6 fillér lemorzsolódott. Rozs lanyha, tengeri 5-10 fillérrel drágult.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 2000 mm. 77.4 kg. 23 K, 100 mm. 77 kg. 22.85 K, 1500 mm. 77 kg. 22.80 K. Pestvidéki: 850 mm. 77 kg. 22.80 K, 100 mm. 77 kg. 22.40 K. Fejérmegyei: 100 mm. 74 kg. 21.80 K. Bácskai: 1750 mm. 75.5 kg. 22.70 K. Raktárból: 2700 mm. 76.3 kg. 21.50 K, üszkös. Rozs. 500 mm. 19.40 K, 100 mm. 19.40 K, kpi. pp. Árpa. 200 mm. 13.50 K, kpi. pp. Köles. 100 mm. 11 K, kpi. Az árak 100 kg.-kint koronákban értendők.

A határidőpiacon kötött:

Dél előtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza 1908. áprilisra 10.05, 11.18, 11.27. Buza 1908. májusra 11.01, 11.02, 11.09, 10.96, 11.12, 11.08, 11.19. Buza 1908. októberre 9.50, 9.37, 9.45, 9.41, 9.49. Rozs 1908. áprilisra 9.71, 9.67, 9.78. Rozs 1908. októberre 8.22, 8.18, 8.25, 8.30. Zab 1908. áprilisra 7.15, 7.12, 7.16. Tengeri 1908. májusra 6.29, 6.33, 6.40.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

áprilisi buza 11.26 - 10.27
májusra buza 11.17 - 11.18
októberi buza 9.48 - 9.49
áprilisi rozs 9.78 - 9.80
októberi rozs 8.29 - 8.30
áprilisi zab 7.16 - 7.17
májusi tengeri 6.39 - 6.40

Délutáni forgalom.

Délután lanyha irányzatban az árak tovább csökkentek.

4 óra 30 perczkor zárulnak:

Buza 1908. áprilisra 11.20 - 11.21
Buza májusra 11.09 - 11.10
Buza októberre 9.45 - 9.46
Rozs 1908. áprilisra 9.75 - 9.76
Rozs új októberi 8.25 - 8.26
Zab 1908. áprilisra 7.12 - 7.13
Tengeri 1908. májusra 6.34 - 6.35

Budapesti gabonaforgalom.

1908. április 6-tól április 7-ig.

Erkezett: Elszállított:

Buza	9911	—
Rozs	102	101
Arpa	1427	1178
Zab	11780	6457
Tengeri	9184	3000
Liszt	—	13654
Korpa	—	3221

Értéktőzsde.

A mai értéktőzsdén a kedvező külföldi jegyzések nyomán szilárdabb irányzat uralkodott.

A külföldi tőzsdékről ma reggelre kielégítő jelentések érkeztek, minek folytán barátságos hangulattal és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegy-

zésekkel nyílt meg az előtőzsde. A forgalom folyamán, amely különben igen csekély, emellett pedig vontatott és nehézkes volt, a nemzetközi értékek közül tulajdonképpen csak az Államvasut iránt mutatkozott valamelyes érdeklődés, míg a két hitelrészvény meglehetősen el volt hanyagolva és csekélységgel gyöngült is az árfolyamuk. Az üzlet folyamán azonban bécsi és helyi realizációk, valamint az első bécsi jelentések hatása alatt — melyek a bányapiacz folytatolagos hanyatlásáról szóltak — általános elgyengülés állott be és az értékek árfolyamai 1-2 koronával olcsóbban zárultak. Különösen Rimamurányi vasmű és Jelzalogbank részvények lanyhultak el lényegesebben, Osztrák-magyar államvasuti részvény ellenben vételkedve folytán 2 koronával javult. A forgalom mérsékelt volt. A déli tőzsdén kielégítő berlini jegyzések érkeztek és ennek folytán az irányzat eleinte tartott volt. Később azonban a beállott üzletlenség következtében a forgalomba került értékek árfolyamai kedvtelen hangulat mellett mérsékelt lemorzsolódtak.

Előtőzsde.

Előtőzsde nyugodt. Köttek: Osztrák hitelrészvény 639.50-638.50. Magyar hitelrészvény 751.50-750.25. Osztrák-magyar államvasut 685.—686.75. Rimamurányi vasmű 562.—558.25. Jelzalogbank 430.—426.—. Városi villamos vasut 272.50-270.—.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde kedvtelen. Köttek: Osztrák hitelrészvény 638.75-638.50. Magyar hitelrészvény 751.25-750.50. Osztrák-magyar államvasut 686.—. Déli vasut 140.25. Magyar leszámítoló bank 474.50. Jelzalogbank 427.50-425.50. Közúti vaspálya 556.50-555.—. Városi villamos vasut 269.50-271.—. Magyar koronajáradék 93.65-93.60. Kereskedelmi részv.-társ. 575.—. Salgótarjáni köszénbánya r.-f. 573.50-575.—.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4-5 K, 8 napra 8-10.— K, 1908. április hó végére 20-22 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde jobb külföldi jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett szilárd irányzattal folyt le. Köttek: Osztrák hitelrészvény 639.50-639.75. Magyar hitelrészvény 750.75-751.50. Jelzalogbank 429.—. Államvasut 685.25. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 639.75. Magyar hitelrészvény 751.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, április 8. (Az Egyetértés távirata.) A piaci irányzata nem egységes, de buza annyiban szilárdabb, hogy az árakat 10 fillérrel emelték. A külföldi tőzsdékről általában lanyha irányzatot jelentettek, de ennek hatását paralizálta a budapesti piacz magatartása. Itt nagyobb kínálat következtében határozottan lanyha volt a hangulat és jelentékenyen olcsóbban lehetett volna vásárolni, azonban a konsum szigorúan tartózkodott minden tevékenységtől s egyáltalán nem volt forgalom. Árpa is üzletlenség. Tengeri 5 fillérrel drágult, zab azonban ismét 5 fillért veszített árából.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 11.80 - 12.30 korona, mosoni és győri 11.05 - 11.40 korona, tótfelvidéki 11.10 - 11.50 kor., déli vasuti 11.10 - 11.40 korona, marchfeldi 10.90 - 11.25.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.25 - 10.50 korona, csepeli 10.25 - 10.55 kor., pestmegyei 10.35 - 10.60, déli vasut 10.25 - 10.45 korona különféle magyar 10.25 - 10.50 kor., osztrák 10.50 - 10.75 korona.

Arpa: morvaországi 8.25 - 8.60 kor., marchfeldi 7.40 - 7.90 kor., bécsvidéki 7.75 - 8.30 kor., tótfelvidéki 6.90 - 8.30 kor., csepeli — kor., győri 7.20 - 7.80 kor., déli vasuti — kor., tiszavidéki 6.50 - 7.— korona.

Magyar tengeri: régi 6.70 - 6.90, új — kor., — korona, cinquantin 8.— - 8.45, új — kor., — korona.

Magyar zab: selejtes — kor., közepes 7.60 - 7.95 korona, elsőrendű 8.— - 8.25 kor., válogatott 8.30 - 8.55 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, április 8. Az alpesi bányarészvények hanyatló ármozgalma a mai előtőzsdén még jobban kiélesedett és az összirányzatot ma is erősen befolyá-

solta. Az alpesi bányarészvény körülbelül tegnapi zárlati árfolyamával indult és a forgalom kezdetén gyorsan hanyatlott, egészen 694 koronáig. Később a hanyatlás szünetet tartott, de az alpesi bányarészvény árfolyama nem javult és végül a legmélyebb napi árfolyamon került ki a forgalomból. A vasértékek hanyatlása nem maradt befolyás nélkül a többi értékekre, de hitel- és államvasuti részvények árfolyamukat mindazonáltal megtartották. Az alpesi bányarészvények az előtőzsde zárlatáig lanyha magatartást tanúsítottak. A déli tőzsde kedvezőbb magatartással indult, miután Berlinből általánosan szilárd irányzatot jelentettek. Később alpesi bányarészvényekben visszavásárlásokat eszközöltek.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitel. 638.75, Magyar hitel. 753.50, Länderbank —, Államvasut 685.75 —, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 140.—, Alpesi bányatársulat 694.—, Rimamurányi 559.—, Májusi járadék 97.65, Magyar koronajár. 93.65, Orosz érték —, Török sorsjegy 187.50, Német márka 117.57.

1 órakor jegyzetlek:

Osztrák hitel 639.—, Magyar hitel 752.— Länderbank 440.—, Unio-bank 545.—, Államvasut 685.50, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 140.—, Gőzhajó —, Alpesi bányarészvény 695.50, Májusi járadék 97.65, Magyar koronajáradék 93.65, Török sorsjegy 187.50, Német márka 117.57, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 560.—, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, április 8. (Osztrák értékek zárlata.)

4.2 százalékos papír-járadék 97.65, 4 százalékos osztrák arany járadék 115.95, 1860-as sorsjegy 150.— Osztrák hitelsorsjegy 454.— Angol osztrák bankrészvény 300.— Bécsi Bankverein 530.10 Osztrák-magyar bank 1743.— Déli vasut 139.— Dunagőzhajózási társ. 10.30 Dohány részvény 408.— Cs. k. arany (vert) 11.34 Német bankv. 117.67 Osztr. Lloyd 475.— 4.2 száz. ezrtst. jár 96.60-93.50, Osztr. koronajáradék 97.70, 1864-es sorsjegy 261.50, Osztrák hitelintézeti részvény 638.25, Union-Bank 544.25, Osztrák Länderbank 440.75, Osztrák-magyar államvasut 683.75, Elbavölgyi vasut 424.—, Alpesi részvény 695.50, 20 frankos 19.11, Londoni váltóár 240.27, Lipótkohó 460.—, Töröksorsjegy 187.25. Tartott.

Bécs, április 8. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 111.50. Tiszai és szeg, köles. sorsjegy 147.25, Magyar hitelbank részvény 750.50, Magyar leszámítoló és váltó részvény 475.—, Rimamurányi 560.75, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 93.55, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. —, Magyar nyer.-k. sorsjegy 190.75, Kassa-Oderbergi vasut részvény —, Magyar jelzalogbank 427.50, Magyar keresk. bank 33.20.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, április 8. (Tőzsdei jelentés.) A tőzsdetörvényjavaslat második olvasásában való elfogadása a tegnapi birodalmi gyűlésen, továbbá a szilárd külföldi jegyzések, végül annak reménye, hogy a birodalmi bank a kamatlábat le fogja szállítani, a mai forgalomnak szilárd irányzatot kölcsönözött és a spekuláció köreit arra indították, hogy régebbi idő óta fentartott tartózkodó álláspontját feladja. E körülmények hatása alatt valamennyi értékekben nagyterjedelmű forgalom volt konstátálható, aminél élénk emelkedések voltak tapasztalhatók. A mozgalom központját bányarészvények és bankok képezték, amelyek százalékonként emelkedtek. Járadékok szintén javultak, de vasutak közül csak amerikaiak emelkedtek New-Yorkkal egybehangozóan, ellenben olaszok olasz jelentésekre lanyhultak el. Hajózási részvények inkább háttérbe nyomultak, azonban emellett szilárdak voltak. Napipénz 4%, magánleszámitolási kamatláb 4-4 1/2%.

Zárlatkor jegyzetelték: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.30, osztrák hitelrészvény 200.30, Déli vasut 24.60, orosz bankjegyek 214.10, 4 százalékos új orosz kölcsön 75.10, Disconto Commandit 177.—, Dinamit-truszt 162.80, Harpeni 199.10, Unifikált török

SZÉN, koks, briket, antracit összes gazdasági, ipari és házi célokra

Telefon: Detail 28-27. 75-26. Engros 164.

Radnay Károly

BUDAPEST, Váci-körut 78. szám.

Sürgönyosim: ANTRACIT - BUDAPEST

Járadék 95.50, 4,2 százalékos ezüst-járadék 97.50, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.50, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 146.70, Bécsi váltóár 84.95, Olasz járadék —, Alt. villamosság Edison 202.20, Gelsenkircheni 192.75, Laurakohó 212.90 Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) április 8. 4,2 százalékos papíráradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.20, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.55, Osztrák hitelintézeti részvény 200.40, Osztrák-magyar államvasut 146.60, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.12, Bécsi Bankverein —, Villamos részvény 147.70, 3 százalékos magyar aranykölcsön 78.50, 4,2 százalékos ezüstjáradék 99.20, Osztrák koronajáradék 97.40, Magyar koronajáradék 93.40, Osztrák-magyar bank 124.25, Déli vasut részvény 24.50 Elbevelgyi vasut —, Bécsi váltóár 848.83, Páris váltóár 812.83, Union bank részvény 136.40, Alpesi bányarészvény — Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) április 8. 4,2 százalékos ezüstjáradék 99 —, 1860. sorsjegy —, Déli vasut 24.60, 4 százalékos Aranyjáradék 98 —, Osztrák hitelrészvény 200.60, Osztrák-magyar államvasut 146.50, Olasz járadék 103.20, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 93.55 Szilárd.

London, április 8. Angol consol —.

Páris, április 8. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.35, Osztr. aranyjáradék 97.90, Magyar aranyjáradék 94.70, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről —, 4 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 315 —, 5 százalékos marokkói járadék 519 —, 4 százalékos 1890. Román kölcsön 94.30, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 88.80, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 90.50, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.45, 5 szaz. Orosz kincstári utalvány 1904. 583 —, 4 szaz. Szerb járadék 1907. 451 —, 4 százalékos spanyol járadék 93.65, 4 százalékos unifikált török jár. 94.80, Török sorsjegy 178.75, Török dohányrészvény 440 —, Osztrák földhitelintézet —, Osztr. Länderbank —, Magyar jelzálogbank 457 —, Banque de Paris 14.55, Banque Ottomane 725 —, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 147 —, Meridional vasut 677, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 489 —, Rio Tinto 16.99, Sucrerie d'Egypte 31 —, Tula 246 —, Thomson Houston —, Urikányi kőszén 154, Chartered 1975, De Beers 296 —, East

Rand 84 —, Jagersfontein 93 —, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 44 —, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.56, Váltó német piacokra (rövid) 122.93, Váltó Bécsre (rövid) 104.50, Váltó Belgiumra (rövid) 11/32, Olasz aranyváltó (rövid) 1/32, Váltó Svájcra (rövid) 3/16, Csek Londonra 251.25, Magánkamatláb 2 1/10, Szilárd

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi csanakok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, április 8-án. (Hivatalos tudósítás). Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300–400 kilogrammig terjedő súlyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 126–128 fillér. Fiatal közép (páronként 251–320 kilogrammig terjedő súlyban) 128–130 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 130–132 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölül) — fillér, közép (páronként 240 — kilogramm súlyban) — fillérig.

Sertéslétszám 1908. évi április 6. napján volt készlet 30247 drb., 1908 április hó 7-én felhajtott 201 darab, 1908. április 7. napján elszállított 235 darab, 1908 április 8. napjára maradt készletben 30213 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, április 8. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 86 darab sertés, 59 darab süldő, — darab malacz. Pótfelhajtás — drb sertés, — drb süldő, — malacz. Mai napi felhajtás 675 darab sertés, 33 darab süldő, — darab malacz. Összesen 761 darab sertés, 92 darab süldő 11 darab malacz. Eladatott 687 darab sertés, 57 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 74 drb sertés, 35 darab süldő, 11 drb malacz. Mai árak: Zsirtsertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül ételsúlyban 96 100 fillér, ételsúlylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr-ig — fillér, ételsúlylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül

— 186 fillérig, ételsúlylevonással 126–136 fillérig fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsúlylevonással 128–140 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsúlylevonással 134–140 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140–300 kgr-ig — 100 fillérig, ételsúlylevonással — fillérig. Belföld süldő — 74 fillérig, horvát süldő — 92 fillér Malacz — 74 fillérig (Arak minden levonás nélkül kilogrammonként, ételsúlyban értendő.) A vásári irányzata közepes. Az árak szilárdak, 2–4 fillérre emelkedtek.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 8. —

Kinevezések. A belügyminiszter Melha Valdemár fizetésnélküli segédfogalmazót valóságos miniszteri segédfogalmazóvá; az igazságügyminiszter Árpád Gyula kisvárdai járásbírói tevékenységét betöltéshez szakdíjokat a kulai és Hasch József nagybecskereki törvényszéki díjokat a nezsideri járásbírói díjhoz irnokokká; a kassai ítélőtábla elnöke dr. Rosenfeld József kisszebeni lakos, ügyvédielőtér a kassai ítélőtábla kerületébe díjtalan joggyakornokká; a pozsonyi ítélőtábla elnöke Babos Pál díjtalan joggyakornokot díjaz joggyakornokká és Karsai Gyula végzett joghallgatót pedig díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Seress Iona körösrevi és Kellner Vilmos ópécskai állami elemi iskolai tanítóit, illetve tanítónőt, jultól számítandó hatálylyal kölcsönösen áthelyezte.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter Weisz Géza debreczeni lakos Rónaira, Patkán Pál dunapatai lakos saját, valamint Pál és Sándor nevű kiskorú gyermekei Patáira, Weisz Arthur budapesti lakos Molnárra, Heidenhofer István selmezbányai lakos Maitényira, kiskorú Fischer Alfréd budapesti lakos Halászra, Himer János zebegényi lakos Hunyadira, Flicker Lipót újpesti lakos saját, valamint Jenő, Katalin, Béla és Mihály nevű kiskorú gyermekei Elekre, kiskorú Bröder (Brüder) Sándor nagyváradlakos Bársonyra, Himer Alajos, valamint Jenő, Imre és Alajos nevű kiskorú gyermekei, továbbá Himer Antónia, mindannyian szigetvári lakosok Hegedősrre, Bek Sándor keszthelyi lakos Baranyaira, Kvór Pál mezőberényi lakos Kovácsra, Kohn Emánuel (Manó) budapesti lakos Kálmánra, kiskorú Rechnitzer Számik keszthelyi lakos Radóra, Gruber Dávid Árpád kő-

Table with columns: Buza, 100 kilogramm ára, 100 kilogramm ára. Rows include: isszavidéki, lobórmogyoly, pestvidéki, dányági, bécsei.

Table with columns: Egyéb gabonafélék, 100 kilogramm ára. Rows include: Rozsa, Arpa, Zab, Túrós, Borsó.

Table with columns: Burgonya, 100 kilogramm ára. Rows include: Dunántúli, Kétszemes, Répás, Részegi, Pesti.

Table with columns: Faj, 100 kilogramm ára. Rows include: Házhoz, Szalonna, Szilva, Szilva, Szilva.

Table with columns: Államadósság közkölcsönök, 1000 Ft. Rows include: Magyar aranyjáradék, Kassa-odorb, Kassa-odorb, Kassa-odorb.

Table with columns: Záloglevelek, 1000 Ft. Rows include: Bérszék, Egyedül, Kibérlés, M. agrár-jár.

Table with columns: Kéltételek, 1000 Ft. Rows include: M. áll. takp., M. áll. takp., M. áll. takp., M. áll. takp.

Table with columns: Bankok részvényei, 1000 Ft. Rows include: Angol-osztrák bank, Budapesti bankgyűjtő, Kassa-odorb.

Table with columns: Takarékpénztárak, 1000 Ft. Rows include: Solvaton, Budapesti, Magyar, Magyar.

Table with columns: Biztosító társaságok, 1000 Ft. Rows include: Magyar, Magyar, Magyar, Magyar.

Table with columns: Gőzmozgók, 1000 Ft. Rows include: Székesfehérvár, Székesfehérvár, Székesfehérvár, Székesfehérvár.

Table with columns: Kéltételek vállalkozók, 1000 Ft. Rows include: Spesz-ár-árnyas, Spesz-ár-árnyas, Spesz-ár-árnyas, Spesz-ár-árnyas.

szege lakos Gulyásra, kiskoru Eisler Arnold nyiregyházi lakos Elekre, kiskoru Reichenfeld István győri lakos Földesre, Luga Pál egri lakos Ladányira, Lerchenfeld Jenő soproni lakos Révészre, Pinka János szikszói lakos Pálfiára, kiskoru Reichenenthal Árpád Rákosra, kiskoru Weininger József budapesti lakos Virágra, kiskoru Löwi Nándor budapesti lakos Lakatosra, Klauszniczer Miksa szeghalmi lakos saját, valamint Sarolta, Miksa, Pál, József és Sándor nevű gyermekei Kürtire, Reisz Károly budapesti lakos Rajzra, kiskoru Duchá László és Duchá Lajos czegeti lakosok Biróra, kiskoru Kohn Adolfi kalocsai lakos Kertészre, Cratiun (Kreuson) György aradi lakos családi neveinek Karácsonyra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. Az újonnan felállítandó nagygimnázium adóhivatalnál egy pénztárnoki, egy ellenőri és egy adótitkári állásra 2 hét; Szaplonczán (Máramaros várm.) postamesteri és Érmindszenten (Szilágy várm.) postai ügynöki állásra 3 hét és az újonnan felállítandó nagygimnázium adóhivatalnál szolgáló állásra 4 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

IDŐJÁRÁS.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése. 1908. április 8-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete.

Hazánkban az idő az utóbbi 24 óra alatt is megtartotta borús és enyhe jellegét. Csapadék a délnyugati részekben, az Alföld északkeleti felén és még szórványosan egyebütt is fordult elő többnyire csak csekély mennyiségben. Helyenkint élénk szél volt. A hőmérséklet különösen keleten haladta meg a normális és pedig átlag 6 C^o-kal; a maximum: Aknaszlatinán 22 C^o és a minimum: Tátrafüreden 2 C^o volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Enyhe és jobbára borult idő várható sok helyütt esővel.

Állomás	Legnagyobb mínusz	A hőmérséklet csökkenése	Szélirány és erője	Felhőzet	Levegő hőmérséklet	Hőmérséklet
Ak-Szalina	60.4	8.0	SN	2	22	1
Ungvár	59.1	2.0	NN	4	22	2
Késmárk	51.2	4.6	NN	2	16	2
Losonc	58.2	11.1	NN	4	19	1
Djvalla	57.2	11.7	NE	1	19	1
Budapest	57.7	12.9	SE	1	18	1
Héreny	59.3	9.5	NE	3	15	8
Keszthely	59.6	10.2	SE	1	15	6
Pécs	56.8	9.4	NE	2	17	6
Sátráb	56.7	7.4		4	ny	17
Hűme	56.5	8.0		1	15	7
Szeged	57.8	10.1	S	2	8	15
Temesvár	58.2	11.1		1	8	20
Nagyvárad	58.0	11.2	SE	0	4	7
Kolozsvár	60.8	8.7		ny	2	7
Vagyzeben	54.5	12.2	S	3	4	18
Szatmár	54.5	11.0	S	2	6	20
Keer	54.5	11.6	NE	1	4	19
Arvavárja	54.5	4.8	NN	1	1	18
Selmeczbánya	54.5	8.8	NE	1	4	19
Komárom	54.5	12.6	NE	1	2	18
Nagy-Ovár	54.5	10.4	S	1	4	18
Sopron	54.5	8.6	S	1	4	18
Bécs	54.5	6.4	S	1	4	17
Békéscsaba	54.5	8.4	S	1	4	17
Debrecen	54.5	11.1	S	1	2	1
Kecskemét	54.5	11.9	E	3	8	19
Oroszáza	54.5	14.2	E	3	0	19
Arad	54.5	12.8	E	3	3	19
Szolnok	54.5	8.8	E	3	4	18
Vérsec	54.5	18.2	E	1	1	17
Úrszava	54.5	18.6	NE	1	8	15

VIZÁLLÁS.

ápr. 8. ápr. 7.			ápr. 8. ápr. 7.		
méter			méter		
Inn	Szárding	0.80 0.80	Tiász	M.-Salgai	0.60 0.23
Duna	Passau	2.45 2.88		Tokháza	0.88 0.61
	Linz	0.28 0.38		V.-Nameny	0.15 0.80
	Bécs	0.24 0.28		Tokat	2.08 2.10
	Pozsony	1.69 1.61		Tiszafüred	2.82 2.40
	Komárom	2.92 2.77		Szolnok	2.54 2.70
	Budapest	2.26 2.18		Csongrád	2.85 2.57
	Pécs	1.69 1.61		Szeged	2.70 2.77
	Mohács	2.92 2.49		T.-Becse	2.24 2.24
	Gombos	2.96 2.88		Titel	2.92 2.84
	Ulvidék	2.45 2.85		Hód	0.98 0.50
	Pancsova	2.69 2.58		Bárta	0.78 0.78
	Orsova	2.92 2.85		Ladány	2.30 2.29
	Morva	2.65 2.50		Sajó	1.80 1.95
Vág	Zsolna	2. — 1.82		Hernád	0.84 0.55
	Trencsén	1.24 0. —		Berettyó	0.27 1.28
	Szered	1.49 1.18		B.-Újfalu	0.09 0.12
	Szt.-Gothárd	3.04 0.40		Cenusa	0.44 0.80
	Sárvár	1.57 0.14		N.-Vár	0.02 0.02
	Győr	2.82 2.84		Belényes	0.72 0.52
	Várasd	2.25 1.81		Tenke	0.42 0.08
	Zákány	0.78 0.28		Gurahonó	0.61 0.51
	Ferenc	0.81 0.05		Borosjenő	0.10 0.10
	Füzök	0.84 0.86		Békés	0.74 0.2
	M.-Sperdan.	1.91 0. —		Gyoma	1.18 1.18
	Zágráb	2.20 2.10		Gy.-Fehérvár	0.84 0.82
	Sziget	5.22 4.89		Branyicska	0.66 0.52
	Mitrovicza	4.22 4.07		Sohorján	0.88 0. —
	Décs	0.58 0.16		Arad	0.28 0.48
	Szatmár	1.10 1. —		Makó	0.80 0.40
	Kraszna	0. — 0.76		K.-Kostély	0.92 0.82
	Latorca	0.50 0.84		Kiszéto	0.50 0.80
	Latorca	0.50 0.84		Temesvár	0.26 0.48
	Homonna	0.28 0.88		Bécskerék	0.99 0.95
	Unz	0.82 1.82			

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MATYÁS.

S Z I N H A Z A K

Csütörtökön, 1908 április 9 én

Nemzeti Színház

Aseszony

Színmű 4 felvonásban.
Petheó Loránd Gál
Jolán, neje Márkus E.
Tabajdy Kürti
Étel Ligeti J.
Gyöngyösi Gyenes
Bakó Rózsahelyi
Pili Meszlényi
Szobalány Keczer L.

III. Kir. Operaház

Hoffmann meséi
Fantasztikus dalmű 3 felvonásban elő- és utójátékkal. Zenéjét szerzte: Offenbach.
Olympia) Szoyer
Giuletta)
Antonia)
Coppellius)
Dippertutto)
Moracle)
Cachenille)
Pittichinaccio)
Ferenc)
Hoffmann)
Spalanzani)
Miklós)

Népszínház-Vigopera

Délután fél 3 órakor
A tékozló fiu.

Zenés némajáték, szerzte Andró Wörmsér.
Óreg Pierrot Horváth
Felesége Veszpreminó
Fiatal Pierrot Forgács R.
Phrynett Langer K.
A báró Dobi

Három feleség.

Operett 3 felvonásban. Irta Bauer Gyula. Fordította Mérei Adolfi zenéjét szerzte Lehar Ferencz
Luri Janos Salió
Lóri Kürty K.
Coralie Turhányi O
Olivia Langer C.
Hün-berg báró Horváth
Adhemar Ricardo Környei
Sadi Baba Virág
Puck Vendel Andorfi
Sridónia Palássi B.
Margit Deban M.
Édit Benczgyörgyi
Hung csi Dobi

Várszínház

Zárva

FŐVÁROSI ORFEUM

WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17

Ma csütörtökön d. u. 3 órakor
utolsó gyermek - matiné

mérsékelt helyárrakkal.
Dohányzási tilalommal. Válogatott műsorral.
Este 8 órakor

SAHARET

és a többi attrakcióival.
A téli kertben reggel 5 óráig VÖRÖS ELEK cigányzenekara hangversenyez.

Varieté-Színház

ezelőtt: Nemzetközi Orfeum.
BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 63. szám.

Aprilis hó 1-től új műsor.
SARATOFF

orsós csapat és táncscsoport
Elsa & Capitain Smith

művész-pár
Glässer Waldemeer

erőműlátványok.
A Tardos bank. Bohózat 1 felvonásban.
Irta: Tábori Emil.

Ejjeli 12 órától reggel 5 óráig, a téli kertben **zene és táncz.**
Hegedűs Gyula elsőrendű cigányzenekara hangversenyez

Villand testvérek Nagy Cirkusza

TATTERSALBAN
Ma és minden este 8 órakor:

nagy diszelőadás

Szenzációs műsor.
A legelső művészek és művésznők.
Jegyek kaphatók: SOPRONI-nagyterem Rákóczi-ut 1. és a cirkusz-póztárnál.

Butor

készpénzért és részletre
3 szoba teljes berendezés 360 forintért

mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készen raktaron a legegyszerűbb kivitelű a legfinomabbig. Képes aranyérem ingyen, Album 50 fillér belyezében.

Nagy Imre lakberendezési vállalata.

Budapesti, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok).

Hull a haja? Használja a Petroleum-hajszesz-t.
GARA-féle GARA-féle
Egy eredeti üveg ára 2 korona. Főzetküldési hely
Gara Géza és Tsa drogéria Pest, VIII. József-körút 78.
Tessék árjegyzéket kérni.

**Hivatalnokok
irnokok,**

illetve rajzolók és szellemileg elfoglalt egyéneknek miért kell **Diana-sósorszeszt** használni?

- Mert a sok ülés és előrehajlásból kifolyólag többé-kevésbé majdnem mindenkinek megfájdul a háta. Ezeknek egy bedörzsölés este lefekvéskor vagy reggel felkelés előtt, egy megfizethetetlen kincs. A hátfájás rögtön megszűnik.
- Nagyon gyakori a derék- és oldal-fájás, melynél szintén egy masszírozás alkalmazandó biztos eredménynyel.
- Étvágytalanságnál néhány cseppet cukorra vagy vízbe önteni a Diana-sósorszesz legjobb étvágygerjesztő.
- Nehéz emésztésnél étkezés után néhány cseppet bevéve, elősegíti az emésztést, mi által az étvágy emelkedik.
- Általános gyengeségnél úgy bevétel, mint masszírozás által elérhető egy bámulatos eredmény.
- Szellemileg vagy sok tanulás által megterheltegyéneknél (gyermekeknél is) a homlok bedörzsölése által a fényes eredmény azonnal tapasztalható.
- A sok írás, rajzolás, festés által kifáradt vagy meredt ujjakra és karokra nagyon kellemesen hat egy bedörzsölés, mi által ismét könnyen mozgó és rugékony ujjakat, kezeket és karokat kapunk.

Egy eredeti üveg ára 20 kr.

Egyedüli készítő:

Erényi Béla

DIANA-gyógyszertára

Budapest, Károly-körút 5. sz.

Mindenütt kapható

Csak vigyázni kell, hogy minden üveg külső sárga burkolat papíron olvasható legyen e két szó:

DIANA-sósorszesz.

Magyar

A császár
Dráma három felvonásban.
Kardóy István
Kardóy Zoltán
Kardóy Erzsébet
Schneller Lajos
Marjay István
Szilassy Ernő
József Géza
Szárossy Ágós
Keller Gyula
Szedlacsck János
Pintér István
Ferenecz

Kezdet

MODERNSZI

Operetta. Irta: Fordította Gábor szerzte Clau replők: Nyárai Barony, Szent Borosa, Nagy

Pécs

Rehózt. Irta: Sarkadi m. v. M.

A r g

Dráma. Irta: Szereplők: P. Géza, Nyárai, Nők Carter Irta: F. replők: Kardóy István, Medgyaszay Vörös III. sz.

CHICAGO

a Városliget (Jen k)

VII., Istv

Telefon
Kittinó nyári Kőszínház, tél délután 5 óráig és ünneppapok Villamos vent dőan a legsz legjobb kivitelű Erőtel franczi amerikai fejezt gancziája molli mozgóténykép-kölcsönzése és színház berend zése és

Budapesti

(Borbóniére)

A

3 uj bohó
6 uj szinp
20 uj caba

Jegyek: BA KO

TENN

Tennis-pálya szerelő. Vör egyedüli rak

KWIZ

Diätetikus

Árak: 1 do 50 év óta telanság és tel

Főraktár: Budapest, VI.

10 Pé

11 Sz

12 V

SZÍNHÁZAK

Csütörtökön 1908. április 9-én.

Magyar színház

A császár katonái. Dráma három felvonásban. Írta Földes Imre. Karády István Vágó, Karády Zoltán Garas, Karády Erzsébet Borostyán, Schneller Lajos Z. Molnár, Marjay István Réthey, Szilassy Ernő Törzs, József Géza Csontos, Székely Árpád Vándor, Kellner Gyula Rátkay, Szedlacsák János Papp, Pintér István Tarnay, Ferencz Körmeny.

Uránia színház

Uj asszonyok. Kezdeté fél 8 óraker

Király színház

Adollárkirálynő. Operett 3 felvonásban. Írták Wilmer A. M. és Grünbaum Prigyes; fordította Faragó Jenő. Zongorát szerzette Fall Leó. Személyek: John Cander, Németh, Alice, leánya, Pétrás S., Dick, az unokaöccs, Simai, Daisy Gray, unokahuga Ötvös G. Tom, Ceuder test. Császár, Dénes László, Raskó, Schlick Hans báró, Csapó, Labinska Olga, Szegedi, Miss Thomson, Orley Fl.

Vígyszínház

A tanítónő. Színmű három felvonásban. Írta Brody Sándor. A tanítónő Varsányi J., A tanítónő anyja Haraszti H., Öreg Nagy István Szerey, Nagyszony Kis I., A tanító Tihanyi, Kántor Venczey, Kántorkisasszony Komlóssy L., Péter Hegedűs, Káplán Göth, Szolgabíró Tapolczai, Törvénybíró Balassi, Kray Ida Hegedűsné.

Apollo színház

Shakespeare dolgozó szobájában. Az olasz riviera. A jellemes betörő. A tücsök és hangya. A szerelem baezilusa. Seta Szudánban. Furlangos ötletek. Longyel martirok. Életmentő ló. Végzetes párba. Élet a gyermekmenhelyen. (Saját felvételünk). Az előadások d. u. fél 8 óraker kezdődnek.

CHICAGO - SZÍNHÁZ

A városliget (Aréna-n) közelében. VII., István - ut 30. Telefon 93-09.

Külföldi nyári szórakozó hely. Közszínház, télen-nyáron nyitva délután 5 órától kezdve. Vasárnapok délután 3-óráig. Villamos vonulatok. Állandóan a legszenzációsabb és legjobb kivitelű aktuális képek. Képeit francia, angol és főképp amerikai festőtelek. Minden eleme-gancziája mellett is a legtesőbb mosgatónyak-színház. Filmek kölcsönzése és előadása. Egész színház berendezés és kölcsön-zése és előadása.

Budapesti CABARET

(Bonbonniére) Teréz-körút 28. Telefon 52-88. Április: Uj műsor. 3 uj bohózat! 6 uj színpadi tréfa! 20 uj cabaret-szám! Nagy Endre, László Rózi, Ferenczy Károly, Z. Molnár László, Balogh Bóko, Fábán Kornélia, Kepl Jolán, Huszár, Sajó, Gabányi, Máhr, Kövály. Bárd: Kossuth Lajos-u. 4. és Andrássy-ut 2. Zsotser és Könyg: Andrássy-ut 4. Cabaret-pénztár: Teréz-körút 28.

TENNIS-RAKET JAVÍTÓ

Tennis-pálya-készítő és felszerelő. Versenyjátékosok egyedüli raketjavítója. MACHER REZSÓ sportüzlete. Budapest, IV., Koronaheroeg-utoza 3. szám. (Az udvarban)

BUDA KIRÁLY KESERÜ VIZ. ELSŐRANGÚ HASHAJTÓ! KAPHATÓ MINDEN FÜSZERKERESKEDESBEN.

FOLIES CAPRICE. RÉVAY-UTCZA 18. Igazgatók LEITNER és KELETI. Főrendező: ROTT SÁNDOR.

Az előadás kezdete 8 1/2 óraker. 11 óraker! Ma! Végül «DAS KIND VON HEUTE»

Az aczétkirály vád alatt. Birósági karcolat írta: Pitaval. Rendező: Rott Sándor. Továbbá: Trebitsch Sándor, Zöldi Márton és Türk Berta új szízlőszámláikkal.

Nappali pénztár 9-1-ig és délután 3-6 óráig. Az 1-ső emeleti Casino de Parisban reggeli 5 óráig zene és tánc.

TÁTRA-MULATÓ VII., KIRÁLY-UTCZA 77. Igazgatóság: WABITS és GRUNER. Budapest lelelőkelőbb családi mulatója.

Teljesen új szenzációs műsor. Esti 8 órától 10 óráig Varieté előadás, azontul Nemzetközi Cabaret előadás.

Nemes Lessenn Mella Cabaret-iva saját eredeti műsorával. Keller Bernhard báróné cocottalok (barakissérettel). La belle Sylvia dán soubrette. Homerto & Renardo zene-excentrikusok. Orlova Frieda orosz énekesnő és táncosnő. Schmiedt Bertalan humorista teljesen új eredeti műsorával. Maara Gusti előadó soubrett. Sugar Elza cabaret énekesnő. Ferenczy Kamilla női baritonista.

Pénztárnyitás 5 óraker. Kezdeté 8 óraker. Telefon 15-10.

Czimbalom kedvelők. Mielőtt bárhol czimbalmot vásárol-nának, kérjenek árjegyzéket a czim-balomkészítési elismert első szak-ert-jétől, ki minden tekintetben a legjobb világhírű szabadalmazott czimbalmokat készíti. Czimbalmok már 25 irtól kezdve kaphatók, ugy-szintén az összes hangszernek a leg-több minőségben. Számos kiállítás-on elsőrendű kitüntetés és elismerés a legjobb és szakszerű munkáért.

Habits Antal Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 42. szám.

Mesterhegedűt

nem, de jó hangu hegedűt tokkal és vonóval csak 12 koronáért kaphat egyedül

Wagner a Hangszerkirály-nál

Budapest, VIII., József-körút 15/k. Mesterhegedű utánzat 30 K. Családi beszélőgép 7 K-tól felj. Huzóharmonika orgonahanggal 10 K. Harmoniumok és czimbalmok használt állapotban jutányosan kaphatók. Képes nagy árjegyzék ingyen. — Telefon 67-85. Javítások olcsón. — Saját műterem.

Jól lát? Ha nem, akkor forduljon bizalommal HATSCHEK optikushoz, csak Károly-körút 6. sz. ahol szem-üvegek és látóeszközök is legolcsóbban kaphatók. Ingyen árjegyzék bérmentve.

Kivándorlás tölsleges. Kereset mindenki részére a legjobb gyorakötőgépeken való kötéssel. Árjegyzéket küld: Első Magyar Kötőgépgyár. Képviselek mindenütt keresztetnek.

Nászajándékok jubileumra díszágyak, evő-eszközök, műpári cikkek részletfizetésre is kaphatók jutányos áron POLGÁR KÁLMÁN műdörös ékszertelepén Budapest, Erzsébet-körút 29. l. em. Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

Párisi világkiállítás „Grand Prix” 1900. KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor. Diätetikus szor lovak, szarvasmarhák és juhok számára. Árak: 1 doboz 1 kor. 40 fillér, fél doboz 70 fillér. 50 év óta használatos a legjobb istállókban étvágy-telenség és rossz emésztés esetében, tehéneknél a tej javítására és a tej gyarapítására. Valódi csak ezen védjeggyel. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár: TÓRÖK JÓZSEF gyógyszerész, Budapest, VI. kerület, Király-utca 12. szám és VI. kerület, Andrássy-ut 28. szám.

T. CZ. Szives figyelmébe ajánljuk a n. é. közönségnek, minden néven nevezendő régi kályhák átalakítási munkálatát, valamint az elismert szab. „Reform” fatüzelésre alakítandó kályhákat leg-célszerűbben a tavasz mentén eszközöletni. — Megjegyzésül felhozzuk, hogy a legegészségesebb és legtisztább otthoni csakis az ismert szab. „Reform” fatüzeléses kályhák szolgáltatják. Kiváló tisztelettel HARDTMUTH L. ÉS C. BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 6. szám.

HETI MŰSOR.

Table with 9 columns: Aprilis, Nemzeti Színház, N. kir. Operaház, Vígyszínház, Király-Színház, Népszínház (Vig-Opera), Magyar Színház, Vár Színház, Uránia színház. Rows for April 10 (Péntek), 11 (Szombat), 12 (Vasárnap).

Grammofon
tulajdonosok
figyelmébe

»Starkton« Világ Rekord kétoldalu mű-
vész hanglemez. Az egész
világon szabadalmazva. Nagysága 27 cméter.
Az eddig létező összes gyártmányu hanglemezeket
felülmúlja. — Hogy megvőzödjék mindenki le-
mezeink kiválóságáról **4,50** fillérért
az első próba lemezt számítjuk.

Egyébként a Világ Record lemezek gyári ára 7 kor
Részletfizetésre is szállítjuk.

Mindenemű hangszerek ugymint: grammofon,
hegedű, czitera, harmonika és fuvolákat ol-
csón vásárolhat **részletfizetésre.**

Kérjen próbalemezt.

Lemezjegyzék ingyen.

Kérjen próbalemezt.

Iván és Vári hangszertelepe Bpest, VI., Teréz-körut 1/c.

Rézbutor

vasbutor, sodronygyelű, hűvi vasbutor és gyermekkosz-
gyártmányaink elsőrendű minőségben legutányosabb árk
mellé

VI., Andrassy-ut 2. sz. (Fonclé-re-palota)

Pápai és Náthán

gyárosoknál közvetlenül beszereshetők. Vidékre kepes árjegy.
zések hívására küldetnek.

**200.000 darab
disz- és sorfa**

különös szép vadgesztenye, gömb-
akac, gömbkóris, krisztustóvia,
juhar, stb. valamint különféle
szomorfa. Ára darabonként 80
fillértől feljebb. 1 millió gyü-
mölcsfa minden kelendő minő-
ségben és legnevesebb fajban.
100 db alufala a mi fűváz-
tasunk szerint 50 kor. 100 dbból
álló disz- és sorfa gyűjtemény
legalább 10 fajban és 100 darab
díszbokor 15 fa-ban 70 korona,
ugyanaz egy-egyéb csak 50 db
ára 40 kor. Legjobb sövény-
növény előkötésnek a Glae-
ditia 1, 2 és 3 éves egy darab
5-30 koronát.

15.000.000 erdei osemete,
luz., erdei- és fekete lenyő,
1, 2 és 3 éves magonez 1000
darabonként 2-3 koronát.
Feketeleány 1 és 2 éves magonez
1000 db 8-8 koronát.
Kocsányostyók 1, 2 és 3 éves
magonez 1000 db 6-15 k-ig.
Képes árjegyzék kívánatra ingyen.
Gróf Batthyány Zsigmond
uradalmi intézősége, Osendlak
u. p. Ferencziak Vasmezeje

O csász. és Apost. kir. Felségének legfelső elhatározása folytán.

XXVI-ik csász. kir. államsorsjáték.

Ezen az Osztrák birodalomban egyedül törvényesen engedélyezett pénzsorsjáték 18.890 nyeretményt
tartalmaz készpénzben 518.590 korona összegben.

A főnyeremény 200.000 koronára rug.

A nyeretmények kifizetéséért a csász. kir. lottóvédők kezekedik. A burás visszavonhatatlan 1908.
május 14-én fog megtartatni. Egy sorsjegynak ára 4 korona. A sorsjegyek Bécsben a csász.
kir. államsorsjáték osztályánál, III. ker., Vordero Zollamtstrasse 7. sz. 2. továbbá a lottógyűjtő-
dékhelyeken, dohányüzletekben, adó-, posta-, távirde- és vasuti hivataloknál, váltóüzletekben stb. kap-
hatók. Játéktervek sorsjegyvörök részere ingyen adatnak ki. A sorsjegyek portómentesen küldet-
nek szót. A csász. kir. lottóvédéki igazgatóság (államsorsjáték osztálya.)

Keményítő gyárak

Uhland reform-rendszere szerint burgonya, busa, tengeri,
tápióka, ris stb. feldolgozására. Minden más rendszerre
felülmúló kivitelben berendezi

W. H. UHLAND k. f. sz. LEIPZIG-G.

különleges vállalat keményítő gyá-
rak alakítására és berendezésére. Konstruálták
első áron.

Sok újítás! Több száz árjegyzéket kérni.

Telepek minden államba szállítottak.

Keményítő gyárak

Uhland reform-rendszere szerint burgonya, busa, tengeri,
tápióka, ris stb. feldolgozására. Minden más rendszerre
felülmúló kivitelben berendezi

W. H. UHLAND k. f. sz. LEIPZIG-G.

különleges vállalat keményítő gyá-
rak alakítására és berendezésére. Konstruálták
első áron.

Sok újítás! Több száz árjegyzéket kérni.

Telefon 56-19.

Kérem! No tövedjen!
Ugyeljen a cégre
Lukács Gyula
férfi-szabó
VI., Károly-körut 14

Tiszti gallérok! nagy választékban

Öltöny	26 K
Redingot öltöny	60 "
Smoking öltöny	40 "
Felöltő	24 "
Nadrág	10 "
Divatmellény	6 "
Fü felöltő	18 "
" öltöny	18 "
Gallér	12 "

Fü- és gyermekru-
hák dus választékban.

Második kiadás.
! Szenzációs népszerűség !!

**A nemi kérdés és
a társadalom**

Irtó Fényes László.
Tartalom: I. Bevezetés. — II. A
nő és a prostitúció az ó-ko-
rán. — III. A kereszténység ideje.
IV. A mai kor állapotai. — V. A
prostitúció világa. — VI. A jövő
irányai.

Fényes László, a jeles
magyar publicista, ezt a
kérdést gyönyörű realiz-
mussal rajzolja meg, az
igazságnak teljeseen meg-
felelő őszinteséggel és bá-
torsággal.

Hogy milyen sikere volt
e könyvnek, fényes bizony-
sága az, hogy hihetetlen
gyorsan kelt el az első
kiadás 40.000 példányra.
Ez már a második kiadás.

Ara 80 fillér
Bélyegben is beküldhető.
Aki csak egy kicsit is ér-
deklődik az emberiség
nemi és társadalmi kér-
déseiről, annak okvet-
len el kell olvasni ezt a
rendkívül érdekes és aktu-
ális könyvet.

Kapható a «Molnárak Lapja»
könyvny. mdájában.
Budapest 06. V. Csáky-u. 12

Mindenkét kapható a legfinomabb

Weider tejszín és Zsolna csokoládé

Csokoládé dessert bonbonok.

Weider Ármin és Béla

csokoládé és cukorkagyár ZSOLNA.

Az egész országban mindenütt kapható

A MÜLLER J. L.-féle

Kalipkas

LEGJOBB
FOGPÉP

Felülmúlhatatlan, a fog-
kat fehéríti és épen tartja.
Ez a talpa 50 fillér, nagy 1 korona
MÜLLER J. L.
sz. és k. sz. utca 22. számú
Bpest, Károly-körut 2.
Mindenkét
kapható.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás
mellett.

Arany és ezüst ókszerék,
eszközök, nászajándékok
részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrende-
lésekre különös gondot fordítok.

Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN
műtör

Bpest, Erzsébet-körut 29. sz. I. em.

Szabott gyári árak!

Nászajándéktárgyak minden árban.

Spitzer Miksa utóda

HOLCZER

m. kir. szab. ékezerés

Saját gyártmány!

Ekszer átalakítások.

Jutányos árak

Budapest, IV., Károly-körut 22. Róser Szász.

Gyár: VII., Király-utca 15.

Lelkiismeretes kiszolgálás!

Ekszeresek, Ezüstneműek,
gyári áron egyházi szerek, órák,
angol rendszer angol francia és
Részletfizetésre China ezüst dísztár-
Sárga János ékszergyárosok a legújabb
 Kőozsvárt szerint beszélhetők

BAD GASTEIN

a cs. és kir. államvasutak állomása.
 A legrosszabb radioaktív forrás egész Európában, (49 °C) maximális hőfokkal, 112 méternyire a tenger szintjéről, melyet a hegyvidéki, szőlőtermes helyen. Kétféle baltai fészkelőnek, (neuralgia) ischiás, neurasthenia, paralytic, (apoplexia) tubus, továbbá köszvény, cauz, vesé- és hólyagbetegségeknél, női bajoknál, valamint kiműködés és gyengébbé válnak.
 Kényelmes tartózkodás 60 szállóházban és lakóházban. Fűrdők minden házban idegy: május 1-6-ig szeptember 1-ig. Május, június és szeptemberben mérsékelt szoba árak. Bármilyen felvilágosítást szívesen ad a fűrdővezető. Program ingyen. Forrásvíz-küldés Maltoni Henrik utján Bicséből.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
előrendő, csak	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához: 20. — K.-rt, szatnyú, felöltőszövet, turisztalókat, selyemkangarókat, stb. gyári áron küld a mint megküldhető és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
 Az előzők, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségeseit közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek.
 Szabó, legelőcsébb árak. Óriási választék.
 Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

BUTOR DUS VÁLASZTÉKBAN A GY
 RÉSZELETFIZETÉSRE
 RENDHIVÜLI OLCSÓÁRON
 MAPHATÓ
EHRENTREU TESTVÉREKNEK
 BUDAPEST, VII., EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-ÚT-SZÁROK)
 BUDAPEST, VII., EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-ÚT-SZÁROK)
 BUDAPEST, VII., EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-ÚT-SZÁROK)
 BUDAPEST, VII., EÖTVÖS-UTCA 17. (ANDRÁSSY-ÚT-SZÁROK)

Vorster Bastiaan Carel August, kereskedelmi ügynök Amsterdamban

a 33183. számú

„Készülék levélbélyegek önműködő fölragasztására“

című magyar szabadalom tulajdonosa szabadalmának gyakorlására magyar gyárokkal összekötötést keres, szabadalmát esetleg el is adja vagy gyártási engedélyt ad. Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgálnak:

Harsányi Jenő és dr. Messinger Károly, hítes szabadalmi ügyvivők.
 Budapest, V. kerület, Akadémia-utca 11.

Polgár Sándor
 a kir. szabad. nyert orvos mű- és kézi-
 BUDAPEST
 VII. Erzsébet-körút 50.
 Legelőcsébbben beszerezhető orvosi, sebészeti és betegápolási eszközök. Gumi árak, Belsőorvosi, Irrigátor-teszkondók stb. legújabb találmányok és kir. szabad. Polgár-féle szívókövek, has- és köldök kövek. Valódi fraxea különlegesség (óvszeresek) Részletes képek árjegyzék ingyen és bérmentve. Postacímre tessék ügyelni.
 Utazás ellen védve 1880. sz.

Az új tavaszi árjegyzék megjelent!

Kivánatra ingyen.

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ NEUMANN M.
FÉRFI-, FIÚ-, GYERMEK- ÉS LEÁNYKA-RUHÁK TÉLEPE
BUDAPEST
 MUZEUM-KÖRÚT 1. ÉS 3. SZÁM.

PENZ

kölesön sorajegyre, árték-
 opirokra és vidéki lakpnt.
 részvényekre.

Készbeli sorajegyre 6.50 K
Jósziv " 7.50 "
Vagy. v. f. " 22. " "
Bárállika " 16. " "
Ólvas v. f. " 30. " "
Ósátr. v. f. " 40. " "
Hazai " 90. " "
Conv. Jelszolg. " 220. " "
stb. stb.

A kölesön 2 koronánál kezdődő apró részletekben is beszerezhető. Ha vore egyre máz zálogban vannak, egy a le-
 tétjegy beküldése után a kölcsönt a lentl ősszegy felvételük. Azonnali ellintézés a legelőcsébb kamattal.

BEIFELD BANKHAZ
 BUDAPEST, Károly-körút 1.
 Alapítástól 1871-ten

**Arverési butor-, szőnyeg-, osillár-
 raktáratom ócsón elárultom kiköltözés miatt.**
Dob-utca 22. szám
Nagy Endre.

HA FÁJ A FEJE,

24 pasztillát tartalmazó doboz 1 kor. 20 szil.

ne félővének hazán használtá aronnal
Bertrvas-féle MIGRAIN-pasztillát
 mely 5 peres alatt mindenféle természetű, főleg fejfájást még ha krónikus is meggyűntet. Főként minden eddig ismert szer. Hatás békés, még a legbonyolultabb fejfájásnál is.

Minden gyógyszerárban és drogeriában kapható.

Főrak- Bertrvas Tamás Gyógyszertár Kispeszt, Rákóczi-utca 8.
 Ingyen postai szállítás 3 doboz rendelésnél.

Vadászoknak!

Kiváló szakértők által belőtt és elismert egy és kétsővű vadászfegyvereket, flóberteket, karabélyokat, oéllövő fegyvereket és revolvereket csekély havi

részletfizetésre

árfelemlés nélkül szállít

Aufrecht és Goldschmied

fegyveráruhaza

Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása
 háló-, ebédlő-, szalon-
 uriszoba és irodai teljes berendezések. Dus raktár szőnyegek, függönyök, terítők, csillárok, vas- és réz butorokban.
GROSZ SANDOR és társa
 Budapest, Liszt Ferenc-ter 8. sz. emeleti Gyár-utca
 Telefon 14-09.

Spóra-féle

világhírá klattani dísz-
 és óriásszegfűk.

Kitűntetve: Praga, Bécs, Lyon, Antwerpen, Amsterdám, Hamburg, Frankfurt a/M. legmagasabb kitűntetésekkel.

10 darabonként
 Elite választék, 20 kor.
 Kiállítási és reklaminta ajok 20 >
 Oriási szegfűk... 10 >
 Dísz szegfűk... 5 >
 Kerti szegfű... 2.50.
 Árjegyzék ingyen, bérmentve

Fr. Spóra
 szegfűkivitelező
 KLÖTTAU. (Csehország)

E hirdetés rovában minden szó egyszerű beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovában minden szó egyszerű beiktatása közönséges peit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrény raktárban. Budapest, V. Sárvány-utca 8/C. 288

Fényképezőgép,

alkalmi vétel laposra összehajtható klappkamera, pillanat és időfelvételekre, pneumatikus elszűléssel, kázzel, alkalmas mindenféle felvételre csak 9 ft. Egy fényképezőgép, 9x12 klapp-kamera, kazettával, labda-exponálással, EGESZEN ÚJ, FELARON ELADÓ. Egy fényképezőgép 60x objektívvel, felszereléssel együtt igen olcsón, azonnal eladó. Vadászfegyvert, fényképezőgépet binoklet, hangszereket, műtárgyakat stb. veszek a legmagasabb árban ugyanis minden mindent olcsón eladok és újakra becsesrelek. Radó, IV/E. Egyetem-tér 5 szám. 49083

Karcsi!

Nagyobb füvet nem kaptam. Udvozlunk mindnyájan, gratulálunk a jó dolgozhoz. Cs.

Parketagyár

Gyöngyösön ajánlja gyártmányait. 27733

Melyik nemesszívü

üzlet tulajdonos vagy bárki tudna alkalmazni 19 éves től kezű hiatalombert, ki azért eléggé ügyes és megbízható. Esetleg vidékre is. Jó bánásmód és szerény fizetés mellett Czim: Hauzer Kálmán. Budapest, IX., Szvetenay-utca 32, földsz. 5. ajtó.

Csunya kezekt

5 nap alatt bársonysimává és hófehérre teszi a Kerpel kezfinomító. üvege 90 fill. 4 üveget bérmentve küld Kerpel gyöngysz. Bpest. Lipót-körút 28. 27947

Székesfővárosi

tanító, oklevéles tanár, szakképzett gyermekpszichológus tanítást vállal, elmaradt tanulókat előkészít, esetleg magántanulókat felelősség mellett levezigáztat. Ajánlatokat „Szakképzett” jellegével a kiadóba kér.

Régi ezüsttárgyakak

és zálogcédulákat veszek és eladok mindennemű arany- és ékszerát, úgymint régiségeket, drágaköveket, arany- és ezüst-órákat, lánczokat, gyűrűket, ezüst-éveszközöket. Kérjen árjegyzéket ingyen. Fuchs Dávid utóda Budapest, V., Váci-utca 18, I. emelet. 26764

Révfülpön

a Balatonparton, a Lenke nyaraló két szoba, konyha, veranda, éléskamara, pinccével, teljes felszereléssel és fürdőkabinhasználatával 350 koronáért a fűrdőidnyre kiadandó Tudakozódás a házmeztérnél Budapest. IV ker., Molnár-utca 24.

Sodronykerítésfonó

gépet küldök 60 koronáért, kész sodronykerítéseket ártlap szerint. Kesch Bács. 28254

Rekedtség

biztos és kellemes orvossága a Réthy-féle cukorka 60 fillérért mindenütt kapható: Cs.

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyesítgyakból is) Kólossvarra, Budapestre ugyszintén államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészíti. Jogi szeminárium, Budapest VI., Rózsa-u. 44. III. 8

Gépészeket

cséplés időnyre ugyszintén gazdasági személyzetet, szakértelem és jószanságért teljes felelősség vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen ajánl. Krakauer Ar in Budapest Nagymező-u 25. Telefon 94-76.

Asszonyok figyelmébe!

Tulnag gyermekáldás ellen megantit védekezni Fischer Róza kézikönyve. Több ezer köszönőlevél. Egy korona (esetleg levélbélvegekben) beküldése ellenében megküldi Fischer Róza Budapest, Damjanich-utca 28./B.-2.

1000 családnak

azonnalra szerzett „Huszár” lakást, helyiséget, állást Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Minden bérhelyiség. Ingatlan naponta nyilvánlartva. 2766-

Nem kell

már semmire futár, gyorsan szerez mindent „Huszár” Budapest, Mérleg-u. 2. Telefon 81-08 Lakást, lépcsőházi szobát, házat, telket, üzlethelyiséget, állást. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok. Teljes garancia. Minden bérhelyiség, ingatlan naponta nyilvánlartva. 27665

20.000 rózsza

magas törzsü kapható. Árjegyzék bérmentve Novák János rózsatelepen Székelyhid.

A valódi gyöngy

szilvórium kellemes ízére és jóságára felülmulthatatlan. — Egy postacsomag-nál literjét 3 koronáért szállítja utánvétel mellett bérmentve Schneider Géza. Paks. 28283

Gyümölcsfa

diszta és rózsaszárgyékkel ingyen szolgál Weber faiskolója Békásmegyeren Budapest mellett.) 27117

Lakást,

üzlethelyiséget akar kiadni, vagy kiadni, akkor csak Huszárhoz kell menni Budapest, V. Mérleg-u. 2. Telefon 81-08. Teljes garancia, első rangú ajánlatok. Minden bérhelyiség és ingatlan nyilvánlartva.

Zálogcédulákat,

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platint legmagasabb árban veszek Brilliansokért többet fizetek, mint amennyiért vették. SCHILLER ISIDOR. Sip-utca 8. 27133

Polgari, gimnáziumi,

kereskedelmi, real, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is.) Kerekes, Almássy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegét kérek. 27808

Mérlegképes

könyvelő és magyar-német levelező azonnal mellékfoglalkozást keres. Szives ajánlatokat J. S jelge alatt a kiadóba kéretik.

Polgáriskolai

gymnáziumi és bármely más magánvizsgára előkészítettnek rendes és magántanulók, valamint felnőttek (hölgyek is) kik tanulmányaikat félbeszakították legrövidebb idő alatt legjobb sikerrel szaktanárokat vezetése mellett. Egyenkénti tanítás. Tanítványok csak korlátozott számban vétetnek fel. Díjazás csakis sikeres vizsga esetén jár. Felvilágosítással szolgál. „Tanár” Budapest, Thököly-ut L. S. 27997

Aczelsodrony-

ágybélétek a legjobb kivitelben kaphatók, fakterrel 3.50 ft, vaskerettel 5.50 ft és feljebb. — Sodronykerítésről kérjen költségvetést. Heizer és tsa sodronykerítés- és ágybélégyárban. Népszínház-utca 4-3. sz. 27910

Magánkutató iroda

Rákóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben Kossa-Magyar Géza. Telefon 67-47. 27750

ELEKTRO-MOTOROK

minden nagyságban, Allandó nagy raktár Laub Lipót, BUDAPEST, Liszt Ferenc-tér 17. sz.

BUTOROK

hála-, ebéd-, szalonberendezések, továbbá őr-szoba, tróds berendezésel ré- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol bérmenturák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné

VII., Király-utca 23. szám I. emelet 268 Ruzsicsy-utca sarok.

Ajtók és ablakok

régi és új vasredőnyök teljes vasalással. Kapuvárárszatok, kertkertesek-koramillapok, Kohlheimi, apok olcsón kaphatók

Kelemen Mór,

épület-bontás vállalkosnál Budapest, Nádor-u. 72-74. Vidék üzlet Szelet-ut 5.

Csemegealma

téli nemes fajlama és óriás birsáma go-lakosaránkint 8 kor. 26 kilo ára 12 kor. Házilag főzött barackok 2.40 kor. Külföldi birsáma-sajt 2 kor. Cukorédes szilva 1.40 K. kilója Fajboroknak becsültja 12 50 koronáért szállítja Szabó K. Csongrád. 28010

Lakást,

bérhelyiséget, üzletet akar venni, akkor csak Gresham-palotába „Huszárhoz” kell menni. Telefon 81-08 Elsőrangú ajánlatok Teljes garancia. Válaszbélyeg. Minden bérhelyiség naponta nyilvánlartva

BUTOR

árverésről, finom és egyszerű butor, hálószobák és garson szobák Szalonbőr-felletek, gyönyörű tükör, diván, börszék, íróasztal, porzasszőnyeg és egyes darabok; Földes B., VII., Kertész-utca 43. Király-utca sarokházban.

Onnek évnli kell a feleségét!

Minden család részére legfontosabb illusztrált könyv a tulbó gyermekáldás ellen, melynek eredményét a ház-lairatok ezrei igazolják, diszkrétén küldöm 90 fillér magyar levélbélyegért. Frau Anna Kaupa, Berlin, 247. Lindenstr. 50.

Zalogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizelem.

Singer Jakob

ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám, Izabella-utcasarkán

Ajtók, Ablakok,

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók

Wiener A. utódánál

BUDAPEST, ÜLLÖI-UT 123. TELEFON 62-80.

Szepességi csemegék

BARTA-féle veresáfonya befőtelt, málna-, szamóca-, csipkebogyóit, gomba- és huskonzerveket, pastilomokat ajánl a FELKAI KONZERVGYAR Felka, Szepesmegye. Ferjen árjegyzéket.

Urasági butor

Eladok és veszek; mahagoni hálószobákat, ebéd-étkező, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmirna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Allandó nagy lakberendezés kiállítás!

IV., Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárat. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincs.

26618

Veresáfonyabefőtli

BARTA-féle, 5 kilós postakosárúveg 6.-korona FELKAI KONZERVGYAR Felka, Szepesmegye. 86972

15 forintért tiszta

gyapjuszövetből mérték szerint elegáns kivitelű öltöny vagy felöltő Krausz F. és Tsa

uri szabómester Budapest, Rákóczi-ut 69. Vidékre mintákat mértékveteli utasítással bérmentve. Helyben szabásunkat mintákkal házhoz küldjük.

Alege onyosebb részletfizetésre

zongorát, pianinót, czim balmot, hegedüt

kézpénzbeni áron a legújabb rendszerű

bank hitel

ujján kizárólag csakis Reményi nagy magyar hangszertelepen. Prospektus és árjegyzék ingyen. Budapest, Király-u. 58. szám.

Fenyőborovicska

(Juniperus) BARTA-féle, 3 liter K 7.50, 4 liter K 9.- bérmentve. FELKAI KONZERVGYAR Felka, Szepesmegye 26973

FRIED J.

műbutorraktár, kárpitos és díszítő Bpest, V., Nádor-u. 14

Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindenemű kárpitos- és díszítőmunkákat. 27881

Mintaraktár művészeti kivitelű butorokból, francia és angol szövetekből: Költségvetés díjmentes. 2

30 korona

finom szövetből dívtos fertőtöltöny vagy felöltő mérték után remek szabás és finom kivitelben „Hazai verseny-szabóság” Budapest, VII. Thököly (Osómóri)-ut 3. I. em. Vidékre mintákat bérmentve.

30 korona

és legteljesebb berendezéseket (gyáratok és üzleteket is) veszek és eladok. Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett).

Gyönyörű választék a leg-

finomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni phisander vagy masfajta háló, ebéd-, őr szoba és szalonbutorokban. Rézhálószobák, bérmenturák és kárpitosfélekben Perzsa, smyrna és más szőnyegeken és függönyökben, modern bronzcsillárokon gáz, villamos stb.-hez. 26597

MEGHODITOTTUK A VILAGOT!

Kolozsvári

Jogtudományi és államtudományi szigorlatokra, államvizsgákra és alapvizsgákra igen alaposan és lelkiszeretesen készítünk elő a legrövidebb idő alatt kiprobált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Váltójogból speciális tanfolyam, melyre korlátozott számban veszünk fel hallgatókat. Csakis utólagos vizsga sikere után igen csekély díjazással Levélbeli érdeklődésekre ki-merítően válaszol. Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar-u. 2

30 forint. Varrógépek

egy új valódi csádi Singer varrógép zárszekrényvel 5 évi lőtállással csak 30 forintért. SINGER A.

műgépésznel Budapest, főútlelet Akácfa-utca 55. Mindenemű varrógépek javítását legutányosabb árban elvállalom. Árjegyzék ingyen.

Polgári árak!

Pontos kiszolgálás!! Kitünő szabás!

Vidékre minták küldök, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek.

Zeliszka János

angol uri szabóterem-BUDAPEST, Andrásy-ut 56. I. em. Allandó választék a legdivatosebb angol és bel-töldi szövetekből.

Urasági butorokat,

szőnyegeket, csillárokat

és legteljesebb berendezéseket (gyáratok és üzleteket is) veszek és eladok.

Nagy Zsigmond

VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett).

Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni phisander vagy masfajta háló, ebéd-, őr szoba és szalonbutorokban. Rézhálószobák, bérmenturák és kárpitosfélekben Perzsa, smyrna és más szőnyegeken és függönyökben, modern bronzcsillárokon gáz, villamos stb.-hez. 26597